

BIALY WHITE EAGLE ORZEL

Tam DOM Twój, gdzie serce Twoje!

Profesjonalna i rzetelna obsługa transakcji.
Boston. Southeast. Metrowest.

Teraz KUPNO i SPRZEDAŻ
nieruchomości na CAPE COD

114 Farmersville Rd
Sandwich MA 02563

Ania Karam
Realtor®
Mobile: (781) 708-2934

Wyróżnienie dla wielolet-
niego proboszcza Bazyliki
św. Józefa w Webster

➔ str. 19

Polonia w Bostonie
uczciła Święto
Niepodległości Polski

➔ str. 20

Proste i smaczne przepisy
na obiad w Święto
Dziękczynienia

➔ str. 42

Polonia w USA uczciła 105. rocznicę odzyskania przez
Polskę niepodległości

Święto, które łączy pokolenia

Zawieszenie broni z 11 listopada 1918 roku zakończyło I wojnę światową. Tego dnia Polska formalnie odzyskała niepodległość. Potrzeba było połączonych wysiłków pięciu pokoleń polskich patriotów dążących do odzyskania suwerenności poprzez liczne akcje wojskowe, dyplomatyczne i edukacyjne, aby tak się

stało – ale w końcu nam się udało! Warto pamiętać, że również amerykańska Polonia miała swój wkład w kształtowanie się – 105 lat temu – polskiej państwowości. Obchody Święta Niepodległości Polski łączą Polaków na całym świecie. Jak tę wyjątkową rocznicę uczciła Polonia w USA?

Ciąg dalszy ➔ str. 24-25

📷 prezydent.pl

ZAWADA INSURANCE

ZAOSZCZĘDZIMY CI NA UBEZPIECZENIU

✓ samochód ✓ biznes ✓ dom ✓ życie

131 Millbury St., Worcester, MA
508 831 0133
www.zawadagroup.com

**TERAZ
CODZIENNIE**

BIALY ORZEL 24 ONLINE

www.BialyOrzel24.com

Wiesz więcej!

Pierwsze na Florydzie polskie biuro detektywistyczne zaprasza do skorzystania z usług

- Poszukiwania osób ► Sprawy rozwodowe
- Pomoc w sprawach na terenie Polski
- Dochodzenia ubezpieczeniowe
- Ustalanie majątku

PIERWSZA KONSULTACJA ZA DARMO

CONTRA
RISK-CONSULTING LLC

35 Grand Palms Blvd, Englewood, FL 34223
Mobile: 941 549 2395
Email: office@contra-riskconsulting.com | www.contra-riskconsulting.com
FL License# A1500303

NAJNIŻSZE CENY BILETÓW LOTNICZYCH DO POLSKI, Z POLSKI I NA CAŁY ŚWIAT!

Pakiety wakacyjne (all inclusive) oraz rejsy statkiem (Cruise) na Karaiby, Bermudy, Bahamy, Hawaje, Meksyk i inne

**WYCIEZKI GRUPOWE I INDYWIDUALNE
REZERWACJE HOTELI I WYNAJEM SAMOCHODÓW**

Wysyłka dolarów, paczek, samochodów i motocykli

ZIGGY'S TOURS 827 Dorchester Ave.,
Dorchester, MA 02125
Tel. 617-288-7777
Fax 617-288-5777
www.ziggystours.net ziggy@ziggystours.net

*Wszystkim Klientom i całej Polonii
życzymy radosnego Święta Dziękczynienia*

PRZYJMUJEMY ZAMÓWIENIA NA **PIECZONE INDYKI Z NADZIENIEM**

Zamówienia przyjmowane do 11/21

pod **860-229-5109**

bądź na miejscu w sklepie

Roly Poly
BAKERY

www.rolypolyinc.com

587 Main St. | New Britain | Tel. 860-229-5109

Świąteczne godziny - Thanksgiving 2023

pon. - zamknięte, wtorek i środa od 6 do 7, czwartek Thanksgiving od 7 do 1,
piątek od 6 do 7, sobota od 7 do 6:30, niedziela od 7 do 3.

JESTEM WÓDKĄ Z CZYSTEGO MIEJSCA

JESTEM

FINLANDIA
VODKA OF FINLAND

FOR THE PLANET

VALUE PURE MOMENTS. DRINK RESPONSIBLY.
FINLANDIA.COM | RESPONSIBILITY.ORG

FINLANDIA VODKA 40% ALC. BY VOL., IMPORTED BY BROWN-FORMAN BEVERAGES, LOUISVILLE, KY. FINLANDIA IS A REGISTERED TRADEMARK. ©2021 BROWN-FORMAN FINLAND. ALL RIGHTS RESERVED.

WSTĘP

MARCIN BOLEC
REDAKTOR
NACZELNY

W poprzednim wydaniu „Białego Orła” pisałem o zbliżającym się Święcie Niepodległości Polski i o tym, że ta z takim trudem wywalczona wolność naszej ojczyzny jest zarówno przywilejem, jak i obowiązkiem. Nasi przodkowie kładli na szali swe życie, my musimy tylko zadbać o to, by nie utracić tego, co oni zdobyli, i by przekazać to następnemu pokoleniu. „Tylko” albo „aż” – bo aktualna sytuacja na świecie, w tym tocząca się nadal wojna w Ukrainie czy coraz bardziej tragiczna sytuacja w Strefie Gazy, powinna być dla nas przestrożą. Z jaką łatwością z dnia na dzień potrafi runąć wydawać by się mogło ustalony i utrwalony porządek rzeczy... Dlatego tak ważne jest krzewienie patriotyzmu w naszej młodej Polsce, podtrzymywanie pamięci o naszej historii, jej bohaterach i budowanie poczucia przynależności do Polski – naszego kraju, niezależnie od tego, gdzie mieszkamy. W tym wydaniu znajdziecie Państwo relacje z wielu lokalnych obchodów 11 listopada: bankietów, szkolnych akademii, uroczystych mszy św. czy innych ceremonii. Było ich jednak tak wiele, że nie sposób uwzględnić wszystkich na łamach „Białego Orła”. Ale mam nadzieję, że udało nam się pokazać ich przekrój i różnorodność. Jestem pełen podziwu wobec organizacji polonijnych, parafii i szkół, które zadbały o

to, by należycie uczcić to najważniejsze dla nas, Polaków, święto. Wiem z własnego doświadczenia, że dopięcie wszystkich organizacyjnych detali takich wydarzeń wymaga mnóstwa czasu i pracy, której często z zewnątrz nie widać. Cieszę się, że są wśród nas osoby, którym zależy – to dzięki nim wciąż trwamy jako Polonia. Zbliżające się Święto Dziękczynienia jest dobrą okazją do refleksji na ten temat i do okazania wdzięczności tym, którzy na nią zasługują. Warto wspomóc lokalną, polonijną organizację – jeśli czas nie pozwala nam na zaangażowanie się w jej działalność, to przynajmniej finansowo, choćby drobnym datkiem czy opłaceniem członkostwa. Pomyślmy, czym byłibyśmy – jako Polonia – gdyby nagle zabrakło polskich kościołów, szkół, gazet czy stowarzyszeń?

Warto też okazać wdzięczność naszym bliskim – osobom, które są obok, gdy tego potrzebujemy i które nas wspierają na co dzień. Jestem wdzięczny za to, co przyniosły mi minione miesiące. Nie brakowało w nich wyzwań i trudnych chwil, ale może były potrzebne, by jeszcze bardziej docenić to, co dobre. Życzę Państwu, by zbliżające się Święto Dziękczynienia przyniosło Wam wiele pełnych radości i spokoju chwil spędzonych w gronie rodziny i przyjaciół, by było okazją do odpoczynku i powiedzenia sobie nawzajem: dziękuję.

PLUS, MINUS

IGA ŚWIĄTEK

Polka zakończyła sezon triumfem, wygrywając turniej WTA Finals i wracając na miejsce liderki w rankingu najlepszych tenisistek świata. Mimo kilku słabszych momentów w ciągu sezonu udowodniła, że ma nie tylko talent, ale i pokazała ducha walki.

DMITRIJ MIEDWIEDIEW

Były prezydent i premier Rosji w artykule zamieszczonym na łamach rządowej „Rossijskoj Gaziety” nazwał Polskę „hieną Europy” i ostrzegł, że może utracić państwowość, jeśli będzie kontynuować obecny kurs.

WHITE EAGLE MEDIA, LLC

55 Broad St. Suite 220, New Britain, CT 06053

Sales & Editorial: (860) 223-1150

Email: info@whiteeaglenews.com

Toll Free: (800) 668-0667

www.whiteeaglenews.com

www.BialyOrzel24.com Facebook.com/BialyOrzel24

Publisher & Managing Partner

Darek Barcikowski – publisher@whiteeaglenews.com

Editor-in-Chief & Managing Partner

Marcin A. Bolec – editor@whiteeaglenews.com

Associate Editor: Joanna Szybiak

Reporters: Barbara Bilińska Bolec, Edward Bolec, Robert Strybel, Halina Kossak, Halina Głowacka, Anna Miler, Tomasz Ryzner

Contributors: Robert Rothstein, Tomasz Moczerniuk, Marek Kania, Sylwia Wadach Kloczkowska, Robert Iwanicki, o. Michał Czyżewski, Janusz Romański, Paweł Markiewicz, Catherine Blinder, Marcin Żurawicz

Office Manager: Susan Carlo

Circulation Manager: Anna Górecka

Media Planner: Izabela Wróblewski

Graphics: Tomasz Świętoniowski, Zbigniew Czeranowski

Advertising: Helena Boczoń

The White Eagle is a biweekly publication of White Eagle Media LLC. The content of this publication may not be reprinted or re-transmitted in whole or in part without the expressed written consent of the publisher. White Eagle Media assumes no responsibility for advertising content or errors but will reprint whatever part of the advertisement needs corrections if written notice is submitted within a week of the date of publication. Annual subscriptions are available at the rate of \$89. Semiannual subscriptions are available at a rate of \$49.

Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2023

Projekt „Polska platforma medialna w USA - Wydania prasowe” realizowany przez Fundację Wolność i Demokracja.

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

KURSY WALUT:

1 USD = 4.12 PLN | 1 PLN = 0.24 USD

Źródło: Narodowy Bank Polski. Kursy z 2 dni przed datą wydania.

Podaruj swojemu dziecku język ojczysty!

Szkoła Języka Polskiego
im. św. Jana Pawła II w Bostonie
52 Boston St.,
South Boston, MA 02127

Przyjmujemy dzieci w wieku od 3 do 15 lat

www.psboston.org
✉ polishlanguageschool@yahoo.com
☎ 617-464-2485

Pieniądze nie rosną na drzewach. Dlatego nie powinieneś przepłacać za ubezpieczenie samochodu!

Przyniesi obecną polisę do naszego biura, a my pokażemy Ci, jak możesz obniżyć koszt ubezpieczenia!

REPREZENTUJEMY NAJWIĘKSZE FIRMY UBEZPIECZENIOWE. ZNAJDIEMY NAJBARDZIEJ KORZYSTNA OFERTĘ DLA CIEBIE!

Global Insurance Services, Inc.

ODWIEDŹ JEDNĄ Z NASZYCH LOKALIZACJI LUB ZADZWOŃ:
321 FREEPORT ST., DORCHESTER, MA 02122, TEL. (617) 268-3200
818 WESTERN AVE., LYNN, MA 01905, TEL. (781) 595-7315

MÓWIMY PO POLSKU

Advanta Real Estate
617-770-2700

**KUPNO
SPRZEDAŻ
WYNAJEM**

DOMY
MIESZKANIA
DZIAŁKI
OBIEKTY
KOMERCYJNE

Ekspertyza, praktyka i autentyczność poparte wieloletnim doświadczeniem na rynku nieruchomości i finansów.

Nie działamy szablonowo, opieramy się na indywidualnym podejściu do klienta.

792 Southern Artery, Suite A, Quincy, MA 02169

tel. 617-905-2375
e-mail: eva.o@advanta-re.com
www.AdvantaRealEstate.com

Eva Olszewski
Broker/Owner
Notariusz

**S D L A W
B O S T O N**

Peter Szyjka, Esq.

*Dumnie służymy
Polonii od 20 lat*

Specjalizujemy się w:

- ☑ sprawach imigracyjnych - immigration law
- ☑ odszkodowaniach za obrażenia ciała, wypadki samochodowe i inne - car accidents and personal injury cases
- ☑ usługach nieruchomościowych - real estate
- ☑ testamentach i sprawach majątkowych - estate planning

Skontaktuj się z nami:

Tel. 617-269-4290
Kom. 617-835-4057
E-mail: peter@sdlawboston.com
www.sdlawboston.com

Nowe biuro w Quincy
1372 Hancock Street
Suite 203
Quincy, MA 02169

ZAWADA INSURANCE

**ZAOSZCZĘDZIMY CI
NA UBEZPIECZENIU**

Możliwość załatwienia całej transakcji telefonicznie lub przez internet!
Honorujemy polskie prawo jazdy oraz prawo jazdy z innych stanów.

✓ samochód ✓ biznes
✓ dom ✓ życie

131 Millbury St., Worcester, MA
☎ **508 831 0133**
www.zawadagroup.com

Prezydent Andrzej Duda apelował o współdziałanie na rzecz wspólnego dobra

Polska świętowała rocznicę odzyskania niepodległości

Fot. prezydent.pl

Dla nas, Polaków, dzień 11 listopada jest dniem radości, dumy, chwały, jest dniem, w którym ze wzruszeniem wspominamy, że po 123 latach niebytu nasze państwo – Polska – odrodziło się – powiedział Andrzej Duda, prezydent RP, podczas uroczystości z okazji Narodowego Święta Niepodległości.

Centralne obchody 105. rocznicy odzyskania niepodległości odbyły się na placu Piłsudskiego w Warszawie. W uroczystości, oprócz prezydenta RP, któremu towarzyszyła małżonka Agata Kornhauser-Duda, uczestniczyli m.in. premier Mateusz Morawiecki, marszałkowie: Sejmu – Elżbieta Witek i Senatu – Tomasz Grodzki oraz Marszałek Senior Marek Sawicki.

Po apelu pamięci, uroczystej odprawie wart przed Grobem Nieznanego Żołnierza głos zabrał prezydent, który przywołał słowa marszałka Józefa Piłsudskiego, że niepodległość nie jest dana raz na zawsze.

– Trzeba było o nią walczyć i trzeba było pamiętać, że walczy się o nią nie tylko z bronią w rękę, ale także mądrym prowadzeniem spraw państwowych – podkreślał Andrzej Duda.

Spierajmy się, dyskutujmy

Prezydent dodał, że ta mądrość nie oznacza tylko mądrych planów, myśli i ideologii, ale oznacza także mądre działanie,

wykonanie, a przede wszystkim umiejętność współdziałania dla wspólnego, wielkiego dobra, jakim jest Rzeczpospolita.

– Spierajmy się, dyskutujmy, ale niech w tym wszystkim Polska niepodległa, suwerenna zawsze będzie najważniejsza, a niepodległa i suwerenna jest wtedy, kiedy to my sami o niej decydujemy i o naszych najważniejszych sprawach – kontynuował Andrzej Duda.

Rosyjskie zagrożenie

Prezydent RP podkreślił cenę, jaką przyszło Polakom zapłacić za niepodległość. – W samej tylko I wojnie światowej, po różnych stronach frontu, walcząc w ramach różnych armii, zginęło pół miliona Polaków – zauważył.

– Wcześniej jednak krwawiliśmy się wielokrotnie – dodał. – Krwawiliśmy się prawie nieprzerwanie, w działalności konspiracyjnej, w walce o polskość i o Polskę przez długie 123 lata, kiedy nie było jej na mapie – wyliczał prezydent.

Mówiąc o zagrożeniach, prezydent skupił się nie tylko na walkach wewnętrznych, które w przeszłości sprawiły, że „Polska z jednego z najsilniejszych państw w Europie stała się państwem upadłym”.

Ostrzegając także przed zagrożeniami z zewnątrz, szczególnie przez rosyjskim imperializmem, który, jak stwierdził, „nie zatrzyma się na Ukrainie, jeżeli nie zo-

W uroczystościach Narodowego Święta Niepodległości uczestniczyli najważniejsi urzędnicy państwowi

stanie skarcony”. W związku z tym konieczna jest budowa silnego państwa i kontynuacja „programów zapewniających nam bezpieczeństwo”.

Interes właściwie rozumiany

Prezydent podkreślał, że ile razy inni o nas decydowali, tyle razy nieszczęśliwie dla nas to się kończyło. – Bądźmy w sojuszach, ale mądrze przystępujemy i uczestniczymy w międzynarodowych organizacjach. Niech zawsze polski interes właściwie rozumiany będzie dla nas absolutnie na pierwszym miejscu – zaznaczył.

Podczas uroczystości podniesiono na maszt flagę państwową, odśpiewany został hymn, a także odczytano apel pamięci oraz oddano salut narodowy. Prezydent złożył na płycie Grobu Nieznanego Żołnierza wieniec od narodu.

Przed głównymi uroczystościami prezydent RP złożył także wieniec przed pomnikami Ojców Niepodległości: Wincetego Witosa, Ignacego Jana Paderewskiego, Ignacego Daszyńskiego, Romana Dmowskiego, Wojciecha Korfatego i Józefa Piłsudskiego. Częścią uroczystości Święta Niepodległości była również msza święta za ojczyznę w Świątyni Opatrzności Bożej.

Życzenia z Ukrainy i nie tylko

W dniu swego święta, za pośrednictwem mediów społecznościowych, Polacy otrzymali życzenia od wielu polityków z

zagranicy. Złożył je m.in. Wołodymyr Zełenski. – Życzę, aby wasza niepodległość była nienaruszalna i wieczna; wszystkiego najlepszego, Polsko – powiedział prezydent Ukrainy. Dodał, że jego rodacy nigdy nie stracą poczucia wdzięczności wobec Polski i zawsze będą doceniać jej pomoc w najtrudniejszym momencie rosyjskiej agresji.

W serwisie X do Polaków zwrócił się Mark Brzezinski, ambasador USA w Polsce. „Długa walka Polski o niepodległość przypomina nam o cennej wartości, jaką jest wolność. Dziś Polacy świętują i odnawiają swoje przywiązanie do podstawowych wartości, które wszyscy cenimy – wolności, sprawiedliwości i równości dla wszystkich. Najlepsze życzenia dla narodu polskiego z okazji Święta Niepodległości” – napisał Brzezinski.

Gitanas Nausėda, prezydent Litwy, w depeszy gratulacyjnej złożył Polakom życzenia jedności i siły, a państwu polskiemu długich lat pomyślności. Prezydent Nausėda podkreślił, że docenia „silne stosunki dwustronne między Litwą a Polską, oparte na wzajemnym szacunku i szczerzej przyjaźni, a także owocną współpracę w ramach NATO i Unii Europejskiej”. Zaznaczył, że „Święto Niepodległości Polski jest również świętem dla narodu litewskiego, ponieważ silna Polska wzmacnia bezpieczeństwo Litwy”.

TOMASZ RYZNER

Prezydent Andrzej Duda złożył wieniec m.in. pod pomnikiem Józefa Piłsudskiego

Tysiące osób wzięło udział w Marszu Niepodległości. Obyło się bez większych incydentów

Jeszcze Polska nie zginęła

 marszniepodlegosci.pl

Kilkadziesiąt tysięcy warszawiaków i nie tylko wzięło udział 11 listopada w dorocznym Marszu Niepodległości. Kolumna manifestujących liczyła blisko dwa kilometry. Policja określiła marsz jako jeden ze spokojniejszych.

Tegoroczny Marsz Niepodległości odbył się pod hasłem „Jeszcze Polska nie zginęła”. W oświadczeniu wystosowanym przed rozpoczęciem manifestacji organizatorzy zachęcali do „wspólnego oddania hołdu tym, którzy oddawali życie, przelewali krew i poświęcali się dla suwerennej oraz niepodległej ojczyzny”.

Pochód poprzedziły modlitwy, odśpiewanie hymnu Polski i przemówienia. Wystąpił m.in. Krzysztof Bosak, lider Konfederacji. Został powitany entuzjastycznie (gwizdów też nie brakowało). Mówił o przetrwaniu smutku, mając zapewne na uwadze porażkę w niedawnych wyborach.

Politycy Konfederacji nieśli zaskakujący baner z napisem „polexit” (przed wyborami odżegnawali się od tej idei).

Po Bosaku przemawiał szef Młodzieży Wszechpolskiej Marcin Kowalski. Narodowcy byli tym razem jednak mniej liczni niż zwykle, ponieważ są skłóceniami.

Tradycyjnie trudno było ustalić w miarę dokładną liczbę uczestników Marszu Niepodległości

Warto być Polakiem

Marsz ruszył około godz. 14:45 z Ronda Dmowskiego i skierował się w stronę Stadionu Narodowego. Na trasie przemarszu rozstawiono metalowe barierki, widoczne były znaczne siły policji, a także strażnicy marszu, która szła na czele manifestacji. Nad centrum miasta latał policyjny śmigłowiec.

Uczestnicy mieli ze sobą flagi narodowe, część biało-czerwone opaski na ramionach, inni przypięte do kurtek kotyliony. Niektórzy założyli wianki i czapki w narodowych barwach.

Widać było transparenty „Bóg, honor, ojczyzna”, „Tak dla życia”, „Warto być Polakiem”. Wznoszono okrzyki, m.in. „Duma, duma, narodowa duma”, „Jeszcze Polska nie zginęła”, niektórzy uczestnicy odpalali race. Pojawiły się także okrzyki wycelowane w Unię Europejską i media (głównie Gazetę Wyborczą i TVN).

Na koniec „Rota”

Uczestnicy krzyczeli m.in. „Tu jest Polska, nie Bruksela”, „Raz sierpem, raz młotem, czerwona hołota”. Dostało się też celebrytom i influencerom (skutek afery z molestowaniem nieletnich). Były akcentu ra-

sistowskie (baner „Defend White Europe”, czyli „broń białej Europy”), antyukraińskie, ale i transparent... antyamerykański: „Stop USrealizacji polskiej racji stanu”.

Przy trasie przejścia pochodu stanęła grupa Obywateli RP oraz Polskich Babć, przeciwników marszu narodowców. Mieli na sobie odbłaskowe kamizelki na napisem „Obserwator”. Marsz trwał nieco ponad godzinę. Na jego zakończenie uczestnicy odśpiewali „Rotę”.

Bez bójek i dewastacji

Rzecznik policji Sylwester Marczak poinformował, że podczas manifestacji zatrzymano 56 osób. Większość z nich za posiadanie narkotyków, ale wśród zatrzymanych były także osoby poszukiwane. Odnotowano kilka incydentów, takich jak palenie flag, unijnej i LGBT, czy próbę zablokowania marszu przez aktywistów klimatycznych. Nie dochodziło do bójek.

Marczak stwierdził, że tegoroczny marsz był jednym z bezpieczniejszych. Najpoważniejszy incydent, jaki był badany, to zrzucanie przez uczestników

marszu rac z mostu w kierunku stacji paliw.

– Nie odnotowaliśmy mocno kontrowersyjnych wydarzeń, jak bijatyki lub dewastowanie miasta. Policja również nie zgłaszała nam żadnych chuligańskich wydarzeń – powiedziała wp.pl rzeczniczka ratusza Monika Beuth. Po marszu odbyły się koncerty, na których wystąpili weterani patriotycznej muzyki.

Przeciw faszyzmowi

Marsz Niepodległości nie był jedynym w stolicy. Równolegle odbywał się Marsz Antyfaszystowski, który wyruszył z pl. Unii Lubelskiej. Tak jak w poprzednich latach, marsz miał formę street party. Skandowane „Za walność waszą i naszą!” było przewodnim hasłem wydarzenia.

W tłumie można było dostrzec przeróżne flagi; polskie, tęczowe, antyfy, Palestyny. W gronie uczestników manifestacji przeważały młode osoby.

Marsz antyfaszystowski przebiegł w spokojnej i radosnej atmosferze. Z głośników leciało techno, uczestnicy tańczyli. Marsz także trwał nieco ponad godzinę.

Daleko do rekordu

Rafał Trzaskowski, prezydent stolicy Polski, podczas konferencji prasowej przekazał, że w marszu wzięło udział około 40 tysięcy osób. Inni obserwatorzy, na przykład Onetu.pl, oceniali, że trasę z Ronda Dmowskiego do PGE Narodowego pokonało od 70 do 90 tysięcy ludzi.

Największą frekwencję w historii Marszu Niepodległości odnotowano w 2018 roku, w setną rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości. Wówczas policja szacowała, że na marszu pojawiło się 250 tysięcy osób.

Jedni maszerowali, drudzy biegli

11 listopada w Warszawie odbył się także 33. Bieg Niepodległości. Dziesięć kilometrów najszybciej pokonał Szymon Gumkowski z Gdańska, który uzyskał czas 30 minut i 56 sekund. Najszybszą kobietą okazała się Emilia Mazek z Garwolina (34 minuty i 12 sekund). Trasę pokonało blisko 15 tysięcy zawodników i zawodniczek.

Prezydent powierzył misję utworzenia nowego rządu dotychczasowemu premierowi

Duda stawia na Morawieckiego

prezydent.pl

Mateusz Morawiecki otrzymał od Andrzeja Dudy misję powołania nowego rządu. To pierwsza decyzja prezydenta RP ws. tzw. pierwszego kroku w kwestii misji powierzenia funkcji premiera.

W swym orędziu prezydent podkreślił, że w wyborach parlamentarnych żaden z komitetów nie zdobył samodzielnej większości. – Po analizie i konsultacjach postanowiłem powierzyć misję sformowania rządu premierowi Mateuszowi Morawieckiemu. Zdecydowałem o kontynuowaniu dobrej tradycji parlamentarnej, zgodnie z którą to zwycięskie ugrupowanie jako pierwsze otrzymuje szansę utworzenia rządu – ogłosił Andrzej Duda.

Wybory wygrało Prawo i Sprawiedliwość (35,38 proc. głosów), ale ma za mało mandatów, by utworzyć sejmową większość (nie posiada też zdolności

Prezydent Andrzej Duda uznał, że Mateusz Morawiecki ma szansę na stworzenie nowego rządu

koalicyjnych). PiS-u dysponuje 194 miejscami w Sejmie, a Koalicja Obywatelska, Trzecia Droga i Nowa Lewica posiada w sumie 24,8 mandatów. Partie opozycyjne zabiegały o to, by prezydent powierzył misję tworzenia rządu Donaldowi Tuskowi.

Z kolei politycy rządzącej dotąd Zjednoczonej Prawicy podkreślali, że oczekują, że głowa państwa najpierw powierzy misję stworzenia rządu ich przedstawicielowi. Zapewniali też, że poszukują możliwych koalicjantów.

Trzy dni po decyzji ws. misji tworzenia rządu Andrzej Duda w Pałacu Prezydenckim wręczył akty powołania na Marszałka Senatu i na Marszałka Senatu Sejmu. Pierwszą funkcję powierzył Michałowi Seweryńskiemu, drugą Markowi Sawickiemu.

Film o imigrantach z główną nagrodą polonijnego festiwalu

Grand Prix dla Polaka z USA

Artur Owczarski, pisarz, reporter, reżyser mieszkający w USA, otrzymał Grand Prix na XVIII Festiwalu Polonijnym – „Losy Polaków 2022”. Jury warszawskiej imprezy nagrodiło go za film „Cowboy Capital-Stolica Kowbojów”.

Uzasadniając werdykt jury podkreśliło, że obraz ten „znakomicie pokazuje wkład polskich imigrantów w budowę Stanów Zjednoczonych i oparte o wspólne wartości braterstwo narodów amerykańskiego i polskiego, zaś afirmacja wolności, prawa o decydowaniu w samym sobie, która przenika film, stanowi o jego moralnej doniosłości i ogromnej aktualności”.

Za najlepszy film uznano „Figuranta” Roberta Glińskiego, a drugie miejsce w tej kategorii przyznano obrazowi „Raport Pileckiego” w reżyserii Krzysztofa Łukaszewicza.

W osiemnastej edycji do konkursu zostało zgłoszonych 136 prac ukazujących życie i losy Polaków w 30 krajach świata, m.in. takich jak: Argentyna, Australia, Boliwia, Chile, Iran, Islandia, Japonia, Kanada, Kazachstan, Meksyk, Sudan Południowy, Uganda, USA czy Watykan.

Prace nagrodzono w 9 kategoriach; filmy fabularne, filmy dokumentalne, filmy i programy edukacyjne, programy telewizyjne, programy radiowe i multimedialne, w tym w kategoriach specjalnych: „Papież Polak światu” – prace o życiu i nauczaniu św. Jana Pawła II, „Polacy światu” – o wsparciu udzielonym innym krajom, „Polacy Polakom pochodzenia żydowskiego” oraz „Młodzi Polacy” – prace dzieci i młodzieży.

Wszystkie prace zgłoszone na festiwal prezentowane są na stronie <https://warszawa.mazowsze.pl/>.

Artur Owczarski od lat podróżuje po USA i przybliży Polakom amerykańską kulturę

Szef polskiej dyplomacji Zbigniew Rau uczestniczył w paryskiej konferencji

Minister potępił akty terroryzmu

Minister Zbigniew Rau poinformował o polskich zakładnikach przetrzymywanych przez Hamas

Zbigniew Rau, minister spraw zagranicznych, uczestniczył w zwołanej z inicjatywy Emmanuela Macrona, prezydenta Francji, konferencji, której głównymi tematami były pomoc humanitarna i sytuacja w Strefie Gazy.

Minister Rau podkreślił konieczność respektowania przez wszystkie strony konfliktu międzynarodowego prawa humanitarnego. Apelowo o umożliwienie wyjazdu ze Strefy Gazy obcokrajowcom. Po konferencji poinformował, że wśród zakładników przetrzymywanych przez Hamas w Strefie Gazy są polscy obywatele. Zaznaczył, że podejmowane są „wysiłki dyplomatyczne” w celu ich uwolnienia.

Szef polskiej dyplomacji podkreślił w stolicy Francji polskie zaangażowanie w Palestynę, tak bilateralne, jak i wielostronne, a także obecność i rolę w budowie stabilizacji w regionie. Przypomniał, że w związku z zaistniałą sytuacją polskie wpłaty na rzecz Agencji ds. Pomocy Uchodźcom Palestyńskim na Bliskim Wschodzie (UNRWA) wzrosły dwukrotnie.

W trakcie konferencji Zbigniew Rau potępił akty terroryzmu Hamasu wobec ludności cywilnej Izraela i wskazał na prawo każdego państwa do obrony z poszanowaniem prawa międzynarodowego. Wezwał też do uwolnienia wszystkich zakładników przetrzymywanych w Strefie Gazy.

Szef MSZ przypomniał także o wojnie na Ukrainie i potrzebach humanitarnych tego państwa w związku z nadchodzącą zimą. Zaznaczył, że oba kryzysy wymagają wzmożonej uwagi i działań wspólnoty międzynarodowej.

NAM
MOŻESZ
ZAUFAĆ

Paczki na święta

Szybko, tanio i rzetelnie od ponad 40 lat!

EST. 1980
Polonez

Polonez-America LLC

600 Markley Street, Port Reading, NJ 07064

143 Doty Circle, West Springfield, MA 01089

☎ 908-862-1700 ☎ 413-732-3899

ZESKANUJ KOD
i znajdź nasz punkt
w Twojej okolicy

polonezamerica.com

 Polonez-America PolonezUSA

**Zaoszczędź \$10
z hasłem
CHRISTMAS**

→ u wszystkich
naszych agentów
do końca roku!

**Zaoszczędź \$20
wysyłając bezpośrednio
z naszych magazynów!**

→ 600 Markley Street,
Port Reading, NJ
→ 143 Doty Circle,
West Springfield, MA

Promocje ważne do 12/31/23. Kupon \$10 ważny na wszystkie przesyłki. Kupon \$20 na przesyłki morskie od 30# i lotnicze od 15#.

W OBIEKTYWIE

CHICAGO, IL – 29 października

facebook.com/PlInChicago

W tegorocznej edycji Biegu Niepodległości w Chicago udział wziął m.in. konsul generalny RP Paweł Zyzak, który na mecie biegu spotkał się z wyjątkowym uczestnikiem – Misiem Wojtkiem!

CHICOPEE, MA – 29 października

Archiwum zespołu Polanie

Członkowie Zespołu Pieśni i Tańca Polanie z Bridgeport, CT pod muralem w Chicopee autorstwa Rafała Pisarczyka, upamiętniającym o. Łucjana Królikowskiego i zesańców syberyjskich.

MANHATTAN, NY – 30 października

KG w NY

Mateusz Krzyżowski, pierwszy w historii Polak, który zdobył I nagrodę na Międzynarodowym Konkursie Pianistycznym im. I. J. Paderewskiego w Bydgoszczy, wystąpił w polskim konsulacie.

LYNDHURST, NJ – 3 listopada

facebook

Prezes Polonijnego Klubu Podróżnika Jerzy Majcherczyk odwiedził Polską Szkołę św. Michała w Lyndhurst i podczas spotkania z uczniami opowiedział o swoich podróżach i odkryciach.

WASZYNGTON, DC – 4 listopada

facebook.com/EmbassyofPolandWashingtonDC

W Szkole Polskiej przy Ambasadzie RP w Waszyngtonie miało miejsce uroczyste pasowanie pierwszoklasistów na uczniów. Dzieci otrzymały pamiątkowe czapki i dyplomy.

MANHATTAN, NY – 5 listopada

Archiwum parafii

W kościele św. Stanisława Biskupa i Męczennika odbyła się uroczysta msza św. za Towarzystwo Imienia Jezus, działające w tej polskiej parafii. Na zdj. członkowie i duszpasterze.

GREENPOINT, NY – 9 listopada

PiSudski.org

Instytut Piłsudskiego odwiedziły Jolanta Miśkowiec i Aleksandra Figurska z Departamentu Dziedzictwa Kulturowego za Granicą i Miejsc Pamięci Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

MASPETH, NY – 9 listopada

KG w NY

Konsul Generalny RP w Nowym Jorku Adrian Kubicki spotkał się z uczniami programu dwujęzycznego – Dual Language – prowadzonego w Szkole Podstawowej PS 153 na Maspeth.

DENVER, CO – 11 listopada

facebook.com/PlInLosAngeles

Wicekonsul Tomasz Polewaczyk z konsulatu generalnego w LA złożył kwiaty pod pomnikiem ku czci wybitnych Polaków w parku im. Gen. K. Pułaskiego z okazji Święta Niepodległości.

Organizowaliście lub braliście udział w ciekawym wydarzeniu. Chcecie, aby wiadomość o nim ukazała się w naszym „Obiektywie”?

Prosimy o przesłanie zdjęcia z krótkim opisem wydarzenia oraz informacją, kto jest autorem fotografii na adres: info@whiteeaglenews.com.

POLISH CENTER OF JOHN PAUL II

Polskie Centrum im. Jana Pawła II
Clearwater, Florida

„Przyszłość zaczyna się dzisiaj,
nie jutro”

Joannes Paulus II

**Zapraszamy na okolicznościowe spotkania, zabawy,
imprezy patriotyczne i kulturalne oraz stałe wydarzenia programowe!**

Niedzielne Obiady

Niedziela od godz. 15:00

Klub Seniora

Czwartek od godz. 15:00

Polska Szkoła

Sobota od godz. 9:00

Disco z Dj-em

Sobota od godz. 21:00

Biblioteka

Czw/Niedz godz. 15:00-17:00

**NAJWIĘKSZY
OŚRODEK
KULTURY POLSKIEJ
NA ZACHODNIEJ
FLORYDZIE!**

SZCZEGÓLNE INFORMACJE:

Adres: 1521 North Saturn Avenue, Clearwater, FL 33755 (biuro czynne w środę, czwartek, piątek i sobotę od 11 am do 4 pm)

E-mail: PolCenterBiuro@gmail.com | **Tel.** 727-298-8609 | **www.polishcenterfl.org** | **f** Polskie Centrum im. Jana Pawła II, Inc.

**POŻYCZKI I PRZEFINANSOWANIA
NA DOMY W STANIE FLORYDA**

GERARD SCHEFFLER

CELL: (773) 909-3346

NMLS# 219524

www.GERARDSCHEFFLER.COM/FLORIDA
SCHEFFLERGERARD@GMAIL.COM

20 LAT
DOŚWIADCZENIA
MÓWIĘ PO POLSKU

KUPNO • SPRZEDAŻ • INWESTYCJE

- pożyczki na kupno domów jednorodzinnych
- pożyczki na nieruchomości inwestycyjne
- pożyczki w całym stanie Floryda
- przefinansowania

GRU Financial Corp. 1410 Higgins Rd. #103, Park Ridge, IL 60068
NMLS: 189514

SOCIETY OF POLISH AMERICAN TRAVEL AGENTS

POLSKIE AGENCJE PODRÓŻY

polecają szeroki wachlarz usług,
bogate doświadczenie oraz profesjonalną,
osobistą obsługę klienta, której nie znajdą
Państwo w internecie.

www.spata.org

LISTA ZRZESZONYCH AGENCJI

MASSACHUSETTS

Golemo Travel Service (508) 755-2753
Pat Tours Division of W.W.T. (413) 747-7702

NEW JERSEY

Classic Travel (973) 473-3845
Dom Polski, LLC (732) 727-7711
Europe Travel (732) 390-1750
Globe Travel (732) 525-8589
Krystyna Travel Tours & Services (973) 779-0077
Polish American Bureau (973) 472-0522
Polskie Biuro (973) 777-7711
Pulaski Travel (732) 826-1500
Spojnik Agency (609) 393-1616
Nova Travel (201) 906-9101

NOWY JORK

Albatross Travel Agency (718) 383-7211
Interport Travel Service (716) 892-8002
Maria Agency (718) 389-6208
Pol-Travel Service (718) 383-0505
Renata's Agency (845) 628-8828

PENSYLWANIA

J.World Travel Inc (215) 634-6006

ILLINOIS

Polamer, Inc (773) 685-8222

Zapraszamy nowych członków!

SPATA

36 Main Street, South River | New Jersey 08882

Phone: 732-390-1750

E-mail: europetravelhp@gmail.com

Uczniowie ze Szkoły Języka Polskiego w New Britain, CT zaprezentowali w Webster, MA wyjątkowy spektakl z okazji 45. rocznicy rozpoczęcia pontyfikatu papieża Jana Pawła II

Patriotyczna uroczystość

 Halina Głowacka

Z okazji obchodzonego 11 listopada Święta Niepodległości Polski uczniowie Polskiej Szkoły Sobotniej im. Marii Konopnickiej w Webster, MA przygotowali patriotyczny program. Akademia miała przede wszystkim uzmysłowić widzom, jak ciężkie były czasy, kiedy Polska pozostawała pod jarzmem zaborców, ale także wzbudzić refleksję na temat tego, że tym bardziej my, współcześni, powinniśmy doceniać tę wywalczoną ogromnym kosztem wolność. Uczniowie recytowali wiersze i śpiewali pieśni patriotyczne. – Ten dzień i akademia w wykonaniu uczniów była dla nas wszystkich lekcją patriotyzmu i historii oraz wdzięczności wszystkim tym, dzięki którym żyjemy w wolnej Polsce – podsumowuje Bożena Jaroszevska, dyrektor Polskiej Szkoły Sobotniej w Webster.

Tego samego dnia, w niedzielę 12 listopada, oprócz akademii upamiętniającej odzyskanie niepodległości w wykonaniu polonijnych uczniów z Webster, w mieście tym gościli uczniowie ze Szkoły Języka Polskiego im. św. Jana Pawła II z New Britain, CT z przedstawieniem z okazji 45. rocznicy rozpoczęcia pontyfikatu papieża Jana Pawła II. Przedstawienie odbyło się na scenie The Ivascyn Performing Arts Center in the Richard A. Nowak Gymnasium w Webster.

Przedstawienie rozpoczęło się wspólnym zaśpiewaniem hymnu Polski. Na-

stępnie głos zabrała dyrektor Szkoły Języka Polskiego im. św. Jana Pawła II w New Britain Renata Senenko, która podziękowała szkole w Webster za zaproszenie i pokrótce opowiedziała o przygotowanym przez uczniów z New Britain spektaklu.

Krótkie przemówienie wygłosiła też Jane Molina, która w imieniu Fundacji św. Jana Pawła II w Nowej Anglii przywitała zebranych i podziękowała sponsorom za możliwość upamiętnienia poprzez to wydarzenie wielkiego Polaka, jakim był Jan Paweł II – i zacytowała jego słowa, które wypowiedział podczas swej pierwszej pielgrzymki do Polski w czerwcu 1979 r., wzywając rodaków do szczególnej odpowiedzialności za losy kraju i ojczyzny. Słowa: „Niech zstąpi Duch Twój i odnowi oblicze ziemi!” zapisały się w sercach słuchających go wtedy ludzi i w historię Polski oraz świata.

Uczniowie ze Szkoły Języka Polskiego z New Britain przedstawili w spektaklu życiorys Jana Pawła II, wykorzystując w tym celu wiersze, tańce polskie, piosenki oraz muzykę Chopina i Preisnera. Na zakończenie uczniowie z New Britain i Webster wspólnie zaśpiewali „Barkę” – ulubioną piosenkę polskiego papieża.

Podziękowanie za przedstawienie wygłosili ks. prałat Antoni Czarnecki – wieloletni proboszcz Bazyliki św. Józefa w Webster i duchowy opiekun Fundacji

Uczniowie z Webster z okazji Święta Niepodległości przygotowali patriotyczną akademię

Jana Pawła II w Nowej Anglii oraz obecny proboszcz Bazyliki św. Józefa w Webster ks. Grzegorz Chodkowski. Na ręce dyrektor szkoły z New Britain Renaty Senenko oraz autorki scenariusza Barbary Porczak złożono kwiaty.

– Było to wzruszające i wyjątkowe przedstawienie, niejednej osobie łza zakręciła się w oku na wspomnienie naszego Ojca Świętego – podsumowuje dyrektor

polskiej szkoły w Webster Bożena Jaroszevska.

Sponsorami przedstawienia byli: Fundacja Jana Pawła II w Nowej Anglii, dr John Kalinowski, Barbara Pysk, Danuta Golemo oraz Polska Szkoła Sobotnia im. Marii Konopnickiej w Webster, która była także współorganizatorem tego wydarzenia i zadbała o poczęstunek dla wszystkich.

Więcej zdjęć znajdziesz na
www.BialyOrzel24.com

Medicare

- Pomagam wybrać odpowiedni plan ubezpieczeniowy do Medicare
- Ze mną przeanalizujesz swoje dochody, aby sprawdzić, czy kwalifikujesz się na pomoc stanową, która pomoże Ci zapłacić za Twoją premię Medicare i leki na receptę
- Ubezpieczenia na życie, ubezpieczenia zdrowotne i inwestycje
- Access Health - stanowa platforma ubezpieczeń zdrowotnych
- Oferujemy również pomoc z 401K, IRA oraz plany emerytalne

Beata Raymond

RAYMOND SENIOR PLANNING

NEW BRITAIN SOUTHBINGTON
195 West Main Street 360 N. Main St., Suite 5

Zapraszamy codziennie od 9 do 4. Dostępne spotkania w soboty.

Tel. 203-699-2611 E-mail: Raymondseniorplanning@gmail.com

Agent ubezpieczeniowy w CT, MA i na FL. Doradca w sprawach ubezpieczenia Medicare

BEZPŁATNA KONSULTACJA, DZWOŃ PO POLSKU!

 203-699-2611

We do not offer every plan available in your area. Any information we provide is limited to those plans offered in your area. Please contact Medicare.Gov or by phone at 1-800-MEDICARE to get information on all of your options.

Nie przepłacaj za przybycie w wielkim stylu!

Wesela • Randki • Bale
Wydarzenia sportowe
Transport z lotniska 24/7
Spotkania biznesowe...
i wiele innych!

Euro KK
Limo, Inc.

 508-943-1731 eurokklimo@gmail.com
121 Worcester Rd., Webster, MA 01570
www.facebook.com/kklimousines

Nasza
infolinia
jest czynna
24/7

BIZNES PROWADZONY PRZEZ KOBIETY

Pasowanie na ucznia w Szkole Języka Polskiego im. św. Jana Pawła II w Bostonie

Uroczyste ślubowanie

 Artur Orzeszyna

Tradycją Szkoły Języka Polskiego im. św. Jana Pawła II w Bostonie jest, że uczniowie w pierwszą sobotę listopada przeżywają swoją pierwszą ważną uroczystość, jaką jest pasowanie na ucznia pierwszej klasy. I tak 4 listopada odbyła się piękna uroczystość ślubowania. Pierwszoklasiści odświętnie ubrani weszli w szeregi braci szkolnej pod przewodnictwem wychowawczynie Joanny Momot-Shulman. Najpierw dyrektor szkoły Jan Kozak powitał wszystkich zebranych na tej uroczystości, a następnie odśpiewano hymny państwowe: polski i amerykański.

Pierwszoklasiści podekscytowani i przejęci, w obecności swoich najbliższych, rozpoczęli występ, w którym zaprezentowali swoje umiejętności recytatorskie i

wokalne. Uczniowie po mistrzowsku rozpoczęli uroczystość „polonezem” wraz z klasą ósmą, która zarazem witała klasę pierwszą. Uczniowie kl. I zaprezentowali znaną legendę „O Lechu, Czechu i Rusie”, a także zaśpiewali piosenkę pt. „Ćwierkąją wróbelki”. Po zakończeniu części artystycznej, w niezwykle podniosłej atmosferze, dyrektor dokonał symbolicznego pasowania na ucznia.

Nie obyło się też bez upominków oraz pamiątkowych zdjęć. Na zakończenie rodzice zorganizowali „słodkie” przyjęcie, a komitet rodzicielski zakupił pizzę. Ten dzień na długo zostanie pierwszacom w pamięci, jako wielkie przeżycie i niezapomniana, radosna chwila.

 SYLWIA WADACH-KLOCZKOWSKA

Ceremonii pasowania symbolicznym dotknięciem ołówkiem w ramię dopełnił dyrektor Jan Kozak

Więcej zdjęć znajdziesz na
www.BialyOrzel24.com

GŁOS NAUCZYCIELA:

Za nami dwa miesiące, pełne pracy i zabawy, wzajemnego poznawania się, pokonywania naszych słabości, odkrywania rzeczy, których sami o sobie nie wiedzieliśmy – tak właśnie upłynęły nam przygotowania do naszego ślubowania...

Któż nie zna wesołej piosenki o Marysi idącej po raz pierwszy do szkoły, której towarzyszyły figlarne wróbelki? Taką oto piosenką pierwszaki w towarzystwie ósmoklasistów otworzyły i zamknęły program artystyczny pasowania na pierwszaka. W piosence dzieci – wróble z ekscytacją opowiadały sobie o tym, co wydarzy się za chwilę, publiczność wiedziała, że za moment przeniesie się w dawne czasy, a aktorami historii będą pierwszaki.

Pomysł, by stworzyć inscenizację na bazie „Legends o Lechu, Czechu i Rusie”, jako temat przewodni pasowania na pierwszaka, zrodził się już w czasie wakacji. Dzieci zwykle bardzo żywo reagują na wszelkiego rodzaju baśnie, legendy i podania i mimo trudności językowych legendy są czymś, co fascynuje dzieci, gdyż owiewa je tajemnicą i pewnego rodzaju zagadką. W czasie wakacji miałam okazję uczestniczyć w festiwalu folkloru średniowiecznego w Carver i tam zobaczyłam taniec wokół gaika, który był bardzo popularną formą tańca ludowego w kulturze polskiej. Już wtedy postanowiłam połączyć te elementy ze sobą i powstało cudowne przedstawienie o początkach państwa polskiego.

Pomysł był ryzykowny, gdyż większość elementów ćwiczyliśmy sami w klasie, ale chyba opłaciło się, sądząc po reakcji na widowni. W realizacji programu bardzo pomogły dwa czynniki: duże umiejętności językowe dzieci oraz ogromne zaangażowanie rodziców klasy pierwszej. Po uroczystości rodzice, jak za dotknięciem czarodziejkiej różdżki, przeobrażili salę pełną krzesel w piękną i elegancką salę bankietową. Na stołach pojawiły się biało-czerwone obrusy oraz bukiety świeżych kwiatów w polskich barwach. Elementem szczególnym były specjalnie zamawiane babeczki, na których powiewały polskie flagi. Potrawy i przekąski były wspólnym wysiłkiem rodziców, a pizzę dla dzieci ufundował komitet rodzicielski. Również za sprawą rodziców i trójki klasowej dzieci otrzymały przepiękne pamiątkowe medale i upominki, które okazały się ogromnym hitem.

Chciałam jeszcze raz bardzo gorąco podziękować rodzicom klasy pierwszej za okazaną mi pomoc i serdeczność. Nie mogę również pominąć zaangażowania klasy ósmej oraz ich wychowawczynie pani Małgosi Momot-Hurst, która wykazała ogromne zaangażowanie, pomysłowość i serce. Po raz pierwszy w historii szkoły klasa ósma poprowadziła pierwszaki do poloneza, co było pomysłem ich wychowawczynie. Uczniowie z klasy najstarszej wykazali się ogromną opiekuńczością i wyrozumiałością dla młodszych kolegów. Dziękuję również Pani Donatce, że tak dobrze przygotowała dzieci do klasy pierwszej. Szczególne podziękowania kieruję w stronę Gabriela Shulmana, ucznia klasy 6, za piękną narrację legendy podczas ślubowania. Dziękuję mojej asystentce, Lii Hołoweńczak, za nieocenioną pomoc, Kacprowi Królowi za muzykę, panu Andrzejowi Królowi za elementy scenografii, panu Tomaszowi Danickiemu za nagłośnienie, panu Mariuszowi Kloczkowskiemu za nagranie filmu, pani Saletnik i Chórkowi za aranżację muzyczną. Oczywiście największe podziękowania należą się dyrektorowi szkoły Panu Janowi Kozakowi za piękne pasowanie pierwszaków na uczniów naszej szkoły.

Joanna Momot- Shulman
Wychowawczynie klasy 1

SŁONECZNA FLORYDA

KUPNO - SPRZEDAŻ - WYNAJEM

FT. LAUDERDALE • MIAMI • PALM BEACH

South Florida Professional Bureau of Real Estate

Roman Tryndus P.A. Direct: **754-235-0378**

houseroman@yahoo.com

www.myhouseflorida.net

→ **DOMY** → **BIZNESY**
→ **MIESZKANIA** → **HOTELE**
→ **GALERIE**

Gary L. Bridgman, Attorney

Death and Taxes inevitable? Perhaps not.

Consider an experienced tax attorney with over 35 years experience in income and estate tax matters: planning, audits, appeals and litigation.

100 Mechanic Street, #80 Southbridge, MA 01550

Phone: 508-765-7085, Fax: 508-765-1238

Email: gbridgman@earthlink.net, <http://www.gbridgman.com/>

We offer competitive pricing for tax return preparation and do not charge for consultation and review of your prior year's tax returns.

Twoja sprawdzona POLONIJNA AGENCJA!

- ▶ Bilety lotnicze do/z Polski oraz do wszystkich portów lotniczych
- ▶ Paczki do Polski, Europy, Azji i Ameryki Łacińskiej
- ▶ Transport samochodów, pojazdów, mienia
- ▶ Wysyłka dolarów na cały świat
do odbioru, z dostawą do domu lub na konta
- ▶ Wycieczki i wakacje all inclusive (ubezpieczenie na czas podróży)
- ▶ Rejsy statkiem (Cruises)
- ▶ Hotele, wynajem samochodów
- ▶ Tłumaczenia i usługi notarialne

**Odwiedź
Ziggy's Tours
i zaplanuj
swoją
następną
podróż!**

**ZIGGY'S
TOURS**
And Service

827 Dorchester Ave., Dorchester, MA 02125
Tel. 617-288-7777 • Fax 617-288-5777
ziggy@ziggystours.net
www.ziggystours.net

Czy Twoje
OSZCZĘDNOŚCI EMERYTALNE
 są bezpieczne i dobrze zarządzane?
 Czy jesteś gotowy na emeryturę?

401K

IRA

ANNUITY

BEZPŁATNA POMOC I EDUKACJA
 w zakresie MEDICARE i planowania
 finansowego oraz wsparcie
 przy podejmowaniu ważnych decyzji
 emerytalnych.

Aleksandra Mróz

licencjonowany specjalista ubezpieczeń
 medycznych i na życie w stanach: CT, MA, RI, SC

Tel. 860-997-3054

ola_mroz@yahoo.com

185 Silas Deane Hwy. Wethersfield, CT 06109

PODLASIE
MEAT MARKET

PRZYJMUJEMY ZAMÓWIENIA
 na pyszne **PIECZONE INDYKI**
 nadziewane farszem mięsnym bądź owocowym

NOWOŚĆ:

POLSKIE OBIADY I DANIA GARMAŻERYJNE
NA GORĄCO ORAZ WIĘKSZY ASORTYMENT
DOMOWYCH WYPIEKÓW.

188 High Street (róg Broad Street)
New Britain, Connecticut

Tel. 860-357-3051

Szczęśliwego Święta Dziękczynienia!

Niech to piękne Święto
stanie się dla nas wszystkich
okazją do wdzięczności
za dobro i dary, którymi nas obdarza los.

ZAPRASZAMY
NA ZAKUPY:
pon. od 9 do 5,
wt.-czw. od 9 do 6,
piątki od 9 do 7,
soboty od 8 do 5,
niedziele nieczynne

Deli Meats • Kielbasa • Prepared Foods
Baked Goods • Groceries

895 Meadow Street • Chicopee, MA 01013
413-594-8768 • www.bernatspolishdeli.com

Listopadowa impreza była okazją do wsparcia Polskiej Szkoły Doksztalającej w Salem

Jesienna zabawa

 Archiwum szkoły

Zabawy jesienne na stałe wpisały się w kalendarz imprez lokalnej Polonii z okolic Salem i przyległych miejscowości. 4 listopada odbyła się zabawa zorganizowana przez Polską Szkołę Doksztalającą im. gen. Tadeusza Kościuszki w Salem. Sala mogąca pomieścić 100 osób była wypełniona po brzegi. Gości powitały dyrektor szkoły Ewa Pawlik i wicedyrektor Agnieszka Krajewska.

Uczestnicy zabawy znakomicie się bawili aż do 1 w nocy przy muzyce, o którą zadbał DJ Mariusz. Atrakcją była też loteria, na którą nagrody przygotowali rodzice.

– Pragnę serdecznie podziękować wszystkim zaangażowanym w całe przedsięwzięcie, rodzicom za pyszne zakąski i desery, za przygotowanie sali, dekoracje, zakupy, sprzątanie. Gorąca kolacja była podana i przyrządzona przez profesjonalnych kucharzy. Nowa przewodnicząca komitetu rodzicielskiego Gosia Dzienisewicz wykonała wspaniałą pracę. Na specjalne podziękowania zasługują też Anna Kot, Kamila Jaskot, Beata Grabowska, Basia Małobęcka, Alex Wilkocki i wszyscy, którzy przyczynili się do sukcesu, jakim była ta zabawa – mówi dyrektor Ewa Pawlik.

Dochód z imprezy przeznaczony będzie na Polską Szkołę w Salem. OPR. JLS

Więcej zdjęć znajdziesz na www.BialyOrzel24.com

Słoneczna Floryda dla Ciebie!

FLORYDA
Sarasota - Bradenton - Venice - NorthPort

- Kupno nieruchomości i pomoc w przeprowadzce na Florydę
- Nieruchomości bankowe
- Biznesy
- Działki budowlane
- Inwestycje

Jako właściciel budynków na wynajem pomogę w znalezieniu właściwej inwestycji i zadbam o właściwe zarządzanie

REALTY EXECUTIVES

Mario Mlotkowski
REALTOR / PUBLIC NOTARY
(941) 822-1688
www.941HomesForSale.com

NAJTAŃSZE BILETY

do Polski, z Polski i na cały świat!

PACZKI **EKSPRESOWE**
LOTNICZE I MORSKIE
do Polski, wschodniej i zachodniej Europy oraz Rosji
PACZKI PONADWYMIAROWE

EKSPRESOWE PRZEKAZY DOLARÓW
do banku, na pocztę lub z dostawą do domu!

POMAGAMY PRZY SKŁADANIU DOKUMENTÓW NA POTWIERDZENIE OBYWATELSTWA POLSKIEGO ORAZ PRZY WYPEŁNIANIU APLIKACJI NA ZIELONĄ KARTĘ, OBYWATELSTWO I PASZPORT USA

SYRENA TRAVEL AGENCY
Tel. 617-269-9123

10 Andrew Sq., South Boston, MA 02127
syrenatravel@gmail.com

Wygodny PARKING dla klientów. Przedłużone godziny otwarcia.

Ofujemy szeroki wachlarz usług:

- **NOTARIUSZ:** tłumaczenia, zaproszenia, pełnomocnictwa - **APOSTILLE**
- pełna obsługa wyjazdów turystycznych do Polski i na cały świat (grupowe i indywidualne)
- rezerwacje hoteli ■ wynajem samochodów
- mienie przesiedleńcze, wynajem kontenerów, transport samochodów i motocykli
- wysyłka kwiatów do Polski

PAKIETY WAKACYJNE:
ALL-INCLUSIVE: KARAJBY,
LAS VEGAS, FLORYDA, HAWAJE
oraz REJSY STATKIEM - CRUISES

www.syrenatravelagency.com

ŚLUŻYMY POMOCĄ CAŁEJ POLONII już od 30 lat !!!

Wieloletni proboszcz Bazyliki św. Józefa w Webster uhonorowany tytułem „Człowieka Roku 2023” przez Stowarzyszenie Polsko-Amerykańskich Biznesmenów i Profesjonalistów w New Britain

Wyróżnienie dla prałata Czarneckiego

 Halina Głowacka

Ks. prałat Antoni Czarnecki (w środku) został uhonorowany przez PABPA tytułem „Człowieka Roku 2023”

W sobotę, 7 października, w Crystal Ballroom w New Britain odbyła się gala Stowarzyszenia Polsko-Amerykańskich Biznesmenów i Profesjonalistów, podczas której siedem osób zostało uhonorowanych tytułem „Człowieka Roku 2023”. To Polacy, którzy swoją działalnością zasłużyli się dla środowiska polonijnego.

W gronie wyróżnionych znalazł się ks. prałat Antoni Czarnecki, wieloletni proboszcz Bazyliki św. Józefa w Webster, który wcześniej pełnił posługę duszpasterską w dwóch parafiach diecezji Worcester. Ks. prałat Czarnecki przez 7 lat działał w Konferencji Episkopatu USA w Waszyngtonie, pełnił też funkcję przewodniczącego Polskiego Apostolatu. Odegrał znaczącą rolę w utworzeniu Centrum Jana Pawła II w Waszyngtonie. Blisko współpracował z Fundacją Jana

Pawła II w Watykanie, założoną przez polskiego papieża, oraz jej filią w Nowej Anglii. W 2010 r. został odznaczony Krzyżem Komandorskim Orderu Zasługi RP.

Oprócz ks. prałata Czarneckiego podczas gali uhonorowani zostali: Elżbieta i Stanisław Biało – właściciele polskiego sklepu Poldarex w New Britain, CT, lokalni przedsiębiorcy: Jacek Borkowski, Stanisław Rafałowski oraz Edward J. Zavaski, Jr., prezes Szkoły Języka Polskiego im. św. Jana Pawła II w New Britain Joanna Michalski oraz polonijny biznesmen i filantrop Roman Nowak.

Wśród gości obecnych na gali obecni byli m.in. proboszcz polskiej parafii Matki Bożej Częstochowskiej w Worcester ks. Ryszard Polek oraz Polish Miss Massachusetts 2024 Oktawia Gielarowicz.

 JLS

Procesja na cmentarz Cedar Grove w Bostonie

Pamięć i modlitwa

 Marcin Bolec

W niedzielę, 5 listopada, wierni z parafii Matki Bożej Częstochowskiej w południowym Bostonie wzięli udział w procesji na znajdujący się nieopodal cmentarz Cedar Grove.

Procesja rozpoczęła się o godz. 12:30 przy kaplicy znajdującej się przy głównej bramie na cmentarz. Uczestnicy procesji modlili się za zmarłych pochowanych nie tylko na tej bostońskiej nekropolii, ale również w Polsce czy w innych miastach USA. Dzień wcześniej, 4 listopada, odbyła się procesja na cmentarzu Blue Hills w Braintree.

 JLS

5 listopada parafianie z Bostonu wzięli udział w modlitwie na cmentarzu Cedar Grove

Święto Niepodległości w Bostonie

Przedstawienie w Szkole Języka Polskiego im. św. Jana Pawła II w Bostonie

Patriotyczna akademie

 Sylwia Wadach Kloczkowska

Więcej zdjęć znajdziesz na www.BialyOrzel24.com

Aktorzy akademii wraz z Martą Saletnik kierującą chórkami, dyrektorem szkoły Janem Kozakiem, nauczycielką Małgorzatą Momot-Hurst – autorką scenariusza

Narodowe Święto Niepodległości to polskie święto, obchodzone co roku 11 listopada, dla upamiętnienia kolejnych rocznic odzyskania przez Polskę niepodległości. Święto to przypomina, że wolność raz zdobyta i niepodległość raz osiągnięta nie jest czymś trwałym, tylko czymś danym, co trzeba pielęgnować.

W sobotę, 11 listopada, w Szkole Języka Polskiego im. św. Jana Pawła II w Bostonie odbyła się akademie przygotowana przez młodzież szkolną pod przewodnictwem nauczycielki Małgorzaty Momot-Hurst, na którą zaproszono wszystkie klasy. Uro-

czystość rozpoczęła się od odśpiewania „Mazurka Dąbrowskiego”, a przygotowany program był bogaty w pieśni patriotyczne oraz wiersze i piękną narrację.

Uroczystość ta z pewnością zapadnie wszystkim głęboko w pamięci. Dzień ten, pełen przypominających o Polsce akcentów, na pewno przyczyni się do kształtowania patriotycznych postaw wśród uczniów.

Akademie powtórzono w kościele Matki Bożej Częstochowskiej w Bostonie po niedzielnej mszy świętej dla wszystkich parafian.

 SYLWIA WADACH KLOCZKOWSKA

 Marcin Bolec

Bostońscy weterani uczcili 105. rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości

Msza za ojczyznę

W niedzielę, 12 listopada, w kościele Matki Bożej Częstochowskiej w południowym Bostonie odprawiona została uroczysta msza św. w intencji Polski i za tych, którzy oddali życie za wolność naszego narodu. Uroczyste nabożeństwo wpisywało się w obchody Narodowego Święta Niepodległości Polski.

Mszę odprawił proboszcz polskiej parafii o. Jerzy Żebrowski w koncelebrze z o. Michałem Sochą. Weterani z Pl. 37 Stowarzyszenia Weteranów Armii Polskiej w Bostonie wystawili poczet sztandarowy, obecne były również członkinie Korpusu Pomocniczego Pań działającego przy Pl. 37 SWAP. W uroczystości udział wzięli przedstawiciele lokalnych polonijnych or-

ganizacji, w tym Wiesław Wierzbowski – prezes Kongresu Polonii Amerykańskiej we wschodnim Massachusetts, a także Marek Leśniewski-Laas, były konsul honorowy RP w Massachusetts i nowa konsul honorowa Małgorzata Chałupowski, Jan Kozak – dyrektor Szkoły Języka Polskiego im. św. Jana Pawła II w Bostonie i Marcin Bolec, redaktor naczelny „Białego Orła”.

Po mszy świętej uczniowie ze Szkoły Języka Polskiego przedstawili krótkie przedstawienie. Patriotyczna akademie została nagrodzona brawami.

Po nabożeństwie uczestnicy uroczystości udali się do weterańskiej placówki, gdzie czekał na nich poczęstunek.

 JLS

Mikołajki w Polskim Klubie w Bostonie

Jak wesprzeć tę inicjatywę?

Wsobotę, 2 grudnia, w Polskim Klubie w Bostonie odbędzie się coroczne przyjęcie mikołajkowe dla dzieci. Aby wydarzenie to było jeszcze bardziej wyjątkowe niż zwykle, organizatorzy: Polski Klub w Bostonie oraz Polish Ame-

rican Heritage and Community Foundation proszą o pomoc.

„Chcemy stworzyć niezapomniane i magiczne doświadczenie dla dzieci i wierzymy, że dzięki Waszemu hojnemu wsparciu możemy to osiągnąć. Do sukcesu tego wydarzenia można przyczynić

się na dwa sposoby: poprzez darowizny pieniężne lub rzeczowe” – piszą organizatorzy.

Darowizny pieniężne pomogą pokryć koszty takich rzeczy, jak jedzenie, rozrywka, gry, dekoracje itd. Żadna kwota nie jest zbyt mała, a liczy się każdy dolar! Darowiznę można przekazać online przez stronę: donorbox.org/polish-club-boston-kids-christmas-party.

Osoby, które wolą przekazać darowiznę rzeczową w postaci przekąsek, gadżetów imprezowych i innych przedmiotów, mogą sprawdzić listę życzeń utworzoną na portalu Amazon: <https://tiny.pl/c4v2v>. Zamówione przedmioty mogą zostać wysłane bezpośrednio do organizatorów wydarzenia.

Przyjęcie mikołajkowe rozpocznie się o godz. 14:00. Wstęp jest bezpłatny, ale wszelkie darowizny na rzecz Polskiego Klubu są mile widziane. Rodzice proszeni są o przeniesienie prezentów dla swoich dzieci.

Więcej informacji można uzyskać, pisząc na adres: contact@polishclubboston.com.

Freepik

2 grudnia w Polskim Klubie w Bostonie odbędzie się przyjęcie mikołajkowe dla dzieci

JLS

Polskie Centrum Naukowe w Chicopee zaprasza na świąteczne spotkanie

Tradycyjna wigilia

Polskie Centrum Naukowe w Chicopee wspólnie z Polish Junior League zaprasza do uczestnictwa w bożonarodzeniowym spotkaniu, które odbędzie się w czwartek, 7 grudnia, w Ludlow Country Club (1 Tony Lema Drive, Ludlow, MA 01056).

W menu rodzinnego obiadu znajdują się tradycyjne potrawy podawane podczas polskiej wigilii. Na stole pojawią się m.in. czerwony barszcz, pieczona ryba, pierogi, gołąbki, kapusta, będzie też śledź w śmietanie, kiszzone buraki czy marchewka pieczona w miodzie z ko-

perkiem. Na deser skosztować będzie można makowca.

Przyjęcie rozpocznie się o godz. 5:00 pm. Spotkaniu towarzyszyć będą dźwięki polskich koled. Koszt wstępu wynosi: \$47 – dorośli, \$30 – młodzież w wieku od 13 do 18 lat oraz \$10 – dzieci w wieku 12 lat i młodsze. Goście proszeni są o potwierdzenie udziału do 28 listopada. Więcej informacji udzielają: Joanne Gruszkos (413-537-1732), jgruszkos@outlook.com oraz Cathy Fountain (413) 214-5172, musicathy@aol.com.

JLS

W menu znajdują się tradycyjne polskie potrawy wigilijne

Archiwum WEM

Ratusz w Chicopee nadal pod przywództwem osoby o polskich korzeniach Vieau burmistrzem po raz trzeci

Mayor of Chicopee

John Vieau pełni funkcję burmistrza Chicopee od 2019 roku

Dotychczasowy burmistrz Chicopee John Vieau zwyciężył w listopadowych wyborach, pokonując zdecydowanie swoją rywalkę Delmarinę Lopez. Będzie zatem pełnił tę funkcję trzecią kadencję z rzędu.

Vieau został po raz pierwszy wybrany na burmistrza Chicopee w 2019 roku, a wcześniej przez 16 lat był radnym miejskim. Przed wyborami podkreślał, że wierzy, że miasto rozwija się w pozytywnym kierunku i zapewniał, że jego celem będzie dalsze uczynienie Chicopee dobrym miejscem do życia dla nowych i obecnych mieszkańców.

Tradycją jest, że w Chicopee dwa razy w roku – w marcu, z okazji Dnia św. Józefa i w październiku – Miesiącu Dziedzictwa Polskiego w USA, w którym przypada także Dzień Pułaskiego – na maszt przed ratuszem wciągana jest polska flaga. Biorący udział w tych uroczystościach burmistrz Vieau niejednokrotnie podkreślał dumę ze swoich polskich korzeni oraz to, że docenia rolę, jaką Polacy odegrali w historii Ameryki oraz w rozwoju lokalnej społeczności.

Co ciekawe, jego poprzednik w fotelu burmistrza Richard Kos również szczylił się polskim pochodzeniem. Kos był siedmiokrotnie wybierany na burmistrza Chicopee, pełnił tę funkcję w latach 1997-2004 oraz 2013-2019, kiedy to postanowił nie ubiegać się o reelekcję.

JLS

Obchody Święta Niepodległości Polski w Indian Orchard

Wiwat, Niepodległa!

📷 Dariusz Robak

Święto Niepodległości to najważniejsze polskie święto, obchodzone co roku na pamiątkę odzyskania przez Polskę niepodległości. Święto, które przypomina, że wolność nie jest dana raz na zawsze, a wolność i niepodległość to wartości, o które należy wciąż dbać i stale je pielęgnować.

W niedzielę 12 listopada społeczność parafii Niepokalanego Poczęcia NMP w Indian Orchard oraz działającej przy niej Sobotniej Szkoły Języka Polskiego celebrowała 105. rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości.

Uroczystości rozpoczęły się mszą świętą, której przewodniczył proboszcz parafii ks. Piotr Calik. W trakcie mszy św. uczniowie Sobotniej Szkoły Języka Polskiego zaprezentowali krótką część artystyczną. Furorę zrobiły zwłaszcza najmłodsze dzieci, które zaśpiewały piosenkę „Jesteśmy Polakami” oraz 5-letnia Emilka, która wraz z mamą Anią wyrecytowała wierszyk „Kto Ty jesteś? Polak mały!”. Występ został nagrodzony gromkimi brawami. Po mszy św. wszyscy udali się na słodki poczęstunek.

📄 OPR. JS

Po uroczystej mszy św. w kościele Niepokalanego Poczęcia NMP w Indian Orchard dzieci z Sobotniej Szkoły Języka Polskiego zaprezentowały krótką akademię

Do tańca gra zespół

FENIX

wstęp \$ 80,00 od osoby

W cenie biletu:
zimne przekąski, owoce, barszcz czerwony,
kawa, pączki, napoje chłodzące,
szampan na stolik oraz kotyliony

PLACÓWKA
HALLER POST NR. 111

BAL SYLWESTROWY

31 GRUDNIA, 2023

godz. 7:00 pm. do 2:00 am.

Informacje i sprzedaż biletów:
Bar (860) 223-6892
Tadeusz (860) 225-4451

BYOB

112 Grove St. New Britain, CT

Dostępna
lokalnie

**CZYSTA... I BIAŁA.
TAK SAMO DOSKONAŁA!**

Zawsze w dobrej cenie

RAPORT SPECJALNY

Święto, które łączy pokolenia

KG w Chicago

Dokończenie ➔ ze str. 1

Narodowe Święto Niepodległości to dla Polaków jedno z najważniejszych świąt państwowych. Po 123 latach zaborów – niewoli naznaczonej walką, cierpieniem i wysiłkiem wielu pokoleń – nasza ojczyzna odzyskała suwerenność. Podczas dorocznych obchodów 11 listopada czcimy pamięć tych, którym zawdzięczamy to, że Polska znów zyskała państwowość, którym udało się podnieść kraj z ogromnych zniszczeń I wojny światowej, stworzyć warunki rozwoju ekonomicznego, modernizacji gospodarczej i cywilizacyjnej. Do odzyskania przez Polskę niepodległości walnie przyczyniła się amerykańska Polonia. Zarówno ochotnicy, którzy dla ojczyzny ratowania rzucili się nie przez morze, jak śpiewamy w hymnie polskim, ale przez ocean, dołączając do Błękitnej Armii gen. Hallera, jak i ci, którzy na miejscu wspierali ojczyznę i lobbowali za jej powrotem na mapy świata, mieli swój udział w wielkim, niepodległościowym dziele. W tym roku przypadała 105. rocznica odzyskania przez Polskę niepodległości i praktycznie w każdym zakątku Stanów Zjednoczonych, w których mieszkają Polacy i

W Chicago w uroczystości z okazji Święta Niepodległości Polski w Copernicus Center wzięli udział przedstawiciele lokalnych władz, polskiej dyplomacji i polonijnych organizacji.

Polska Szkoła w Wallington

Władze miasta Wallington w New Jersey uczciły Święto Niepodległości Polski wciągnięciem na maszt biało-czerwonej flagi

Słowianie

Zespół Słowianie uczcił niepodległość pokazem tańców ludowych podczas obchodów w Polskiej Szkole Sobotniej w Stamford, CT

© Hufiec Podhale USA

Harczerze i harcerki podczas obchodów Święta Niepodległości w Polskim Domu Narodowym na Greenpoint, NY

© ZHP Hartford

Weterani i harcerze z Hartford, CT przed kościołem św. Cyryla i Metodego po uroczystym nabożeństwie za ojczyznę

gdzie działają polskie organizacje, szkoły czy kościoły, dopełniono wszelkich starań, aby tę rocznicę godnie uczcić.

– Dla nas, Polaków ten dzień 11 listopada jest dniem radości, jest dniem dumy, jest dniem chwały, jest dniem, w którym ze wzruszeniem wspominamy, że po 123 latach niebytu nasze państwo – Polska, odrodziło się – podkreślił prezydent RP Andrzej Duda podczas oficjalnych uroczystości państwowych 11 listopada w Warszawie.

Życzenia Polakom z okazji złożył ambasador USA w Warszawie Mark Brzezinski. „Długa walka Polski o niepodległość przypomina nam o cennej wartości, jaką jest wolność. Dziś Polacy świętują i odnawiają swoje przywiązanie do podsta-

wowych wartości, które wszyscy cenimy – wolności, sprawiedliwości i równości dla wszystkich. Najlepsze życzenia dla narodu polskiego z okazji Święta Niepodległości” – napisał na platformie X (dawniej Twitter).

Obchody Święta Niepodległości przybierają różne formy. Od uroczystości organizowanych przez polskie placówki dyplomatyczne w USA, przez nabożeństwa, w trakcie których wierni dziękują i modlą się za wolną ojczyznę, zgromadzenia pod pomnikami i w innych miejscach pamięci narodowej, po eleganckie bale, akademie czy zajęcia w szkołach; od podniosłych ceremonii po imprezy sportowe, takie jak Biegi Niepodległości. Wszystkie te wydarzenia łączy jednak duch patriotyzmu,

© KG w NY

ogromne poczucie dumy i radość z bycia Polakami. Jak wyglądały obchody Święta Niepodległości w różnych zakątkach USA?

Specjalne wydarzenia miały miejsce tego dnia m.in. polskiej ambasadzie w Waszyngtonie oraz w chicagowskim Muzeum Polskim w Ameryce. Ambasada co roku organizuje niepodległościową imprezę. Z kolei obchody Święta Niepodległości Polski w Muzeum Polskim w Ameryce łącznie są tradycyjnie z celebracją amerykańskiego Dnia Weterana. W Chicago i Nowym Jorku organizowane są też Biegi Niepodległości. W tegorocznym biegu w Wietrznym Mieście wziął udział osobiście konsul generalny RP w Chicago Paweł Zyzak, natomiast w Nowym Jorku na trasę wyruszyli wicekonsulowie: Jakub Wiśniewski, Wiktor Cichecki oraz Mateusz Dębowicz.

Ciekawe wydarzenie wpisujące się w obchody Święta Niepodległości miało też miejsce w nowojorskim Port Washington. 12 listopada stały przedstawiciel RP przy ONZ Krzysztof Szczerski odwiedził znajdujące się tam Polish-American Museum i przekazał placówce mundur polowy generała dywizji Adama Jokska z okresu, kiedy pełnił funkcję zastępcy dowódcy V Korpusu Armii USA. Obecnie generał pełni funkcję dowódcy 2. Korpusu Polskiego – dowódcy Komponentu Lądowego. Współorganizatorami wydarzenia były Polish American Museum oraz Center for Military Studies na Long Island. Ambasador Szczerski wygłosił podczas uroczystości przemówienie, w którym przybliżył historię polsko-amerykańskiej współpracy wojskowej i jej współczesne realia. – Dziś bezpieczeństwo Polski jest oparte na dwóch filarach: sile polskiej armii i sile Sojuszu Północnoatlantyckiego – mówił Krzysztof Szczerski.

W tym roku odbyła się też szósta edycja akcji „Niepodległa do hymnu”. „Kimkolwiek jesteśmy, gdziekolwiek będziemy w

© KG w NY

Patriotycznie i sportowo, czyli... Bieg Niepodległości

samo południe, w dniu Święta Niepodległości, zaśpiewajmy wspólnie hymn Polski w ramach akcji Niepodległa do hymnu!” – zachęcali inicjatorzy akcji wspólnego śpiewania „Mazurka Dąbrowskiego”. Akcja ta szczególną popularnością cieszy się wśród placówek edukacyjnych, również polonijnych szkół działających w USA.

To tylko wybrane przykłady inicjatyw wpisujących się w obchody Święta Niepodległości Polski. W tym wydaniu „Białego Orła” oraz na naszym portalu www.BialyOrzel24.com można znaleźć więcej szczegółowych relacji z poszczególnych lokalnych uroczystości. Zapraszamy też do kontaktu i przesyłania informacji o takich wydarzeniach osoby bądź organizacje w nie zaangażowane. Nasze łamy są dla Was otwarte!

Uczestnicy Biegu Niepodległości w Nowym Jorku pod pomnikiem króla Jagiełły w Central Parku

Portugalia i Madera miejscem 64. dorocznej konwencji SPATA

Kierunek pełen słońca

 SPATA

SPATA, czyli organizacja zrzeszająca polonijne biura podróży w USA, działa prężnie przez cały rok, służąc wsparciem poszczególnym agentom podróży oraz podejmując różne działania na rzecz nawiązania nowych kontaktów oraz poszerzenia współpracy turystycznej. Do tradycji tej istniejącej już od ponad sześciu dekad organizacji należą coroczne konwencje, które łączą w sobie element konferencyjny i zwiedzanie. Co roku odbywają się one w innej lokalizacji. Tym razem, w ramach 64. Konwencji SPATA, która odbyła się w dniach 2-12 października, przedstawiciele polonijnej branży turystycznej wybrali się do Portugalii i na Maderę.

W programie konwencji znalazły się takie miejsca jak: Lizbona, Sintra, Fatima, Porto i Dolina Douro. Uczestnicy mieli okazję do degustacji wina w lokalnych winnicach, wielu wrażeń dostarczył też rejs po rzece Douro. Zwieńczeniem wyjazdu był pobyt na malowniczej Maderze.

– Coroczne konwencje SPATA w różnych zakątkach globu ziemskiego pozwalają nam na podsumowanie działalności naszych biur oraz podejmowanie nowych wyzwań – wyjaśniała w rozmowie z „Białym Orłem” Honorata Pierwoła, prezes SPATA. Tegoroczna konwencja na pewno nie tylko dostarczyła uczestnikom wielu wrażeń, ale też pozwoliła lepiej poznać ofertę turystyczną Portugalii i Madery, które mogą być bardzo ciekawym kierunkiem dla turystów z USA.

 JS

Konwencja SPATA 2023

Stowarzyszenie Polsko Amerykańskich Biur Podróż w USA i Kanadzie po raz 64. wyjechało na swoją doroczną konwencję, tym razem do Portugalii i na Maderę. Uczestnicy byli zachwyceni wyjazdem. Przez blisko dwa tygodnie liczącej 50 osób grupie uczestników towarzyszyło słońce, radość i zadowolenie, a wyprawa dostarczyła wszystkim niezapomnianych przeżyć.

Portugalia to kraj, który może zachwycać. Górzystry teren, pokryty winoroślami, z dobrze rozwiniętą siecią dróg i tuneli (na samej Maderze jest ich ponad 150), wspaniałymi krajobrazami, bardzo licznymi restauracjami, winiarniami, kawiarniami z bardzo uprzejmymi gospodarzami... Wszystko to tworzy niepowtarzalny klimat i sprawia, że po prostu chce się tam wracać.

Region ten może się też poszczycić ciekawą, zabytkową architekturą. To twierdze, historyczne budowle, kamienice liczące sobie po kilkaset lat, wąskie, wyłożone kolorową kostką urokliwe ulice i uliczki, porty morskie, ale też dobrze skomunikowane z resztą kraju lotniska, tworzące doskonałe zaplecze turystyczne.

Zachwycać może także portugalska kuchnia, obfitująca w owoce morza – świeże, dostarczane do kuchni prosto ze statków, doskonałe mięsa, ekologicznie uprawiane warzywa, a do tego oczywiście słynne portugalskie wina, wśród których każdy znajdzie coś dla siebie.

Na miejscu nie brak również polskich akcentów. Papież Jan Paweł II jest tam postacią powszechnie rozpoznawaną, pamiętaną i szanowaną. Na Maderze znaleźć można m.in. popiersie Józefa Piłsudskiego oraz króla Władysława III Warneńczyka, o którym krąży legenda, że po bitwie nad Warną w mnisim przebraniu przedostał się na Maderę i za pozwoleniem ówczesnego króla Hiszpanii pod zmienionym imieniem żył w tym kraju długo i szczęśliwie... Wielu Portugalczyków też wierzy, że Krzysztof Kolumb był z pochodzenia... Polakiem!

Portugalia stwarza nie tylko szerokie możliwości turystyczne, ale również inwestycyjne. Prawo nieruchomości w tym kraju sprzyja obcokrajowcom i jest przyjazne dla właścicieli nieruchomości.

Piękna, pociągająca Portugalia, daleka od zawieruch dziejowych, czeka na spragnionych wspaniałej przygody i wypoczynku turystów zza oceanu. Madera jest nazwana Hawajami Europy i rzeczywiście – jest nie do opisan... to po prostu trzeba zobaczyć i przeżyć. Słońce, wspaniałe plaże, błękitny ocean, na horyzoncie bielejące żagle, w tle strome klify oceaniczne – to widoki, które zapierają dech w piersiach i które wspomina się latami.

Warto też wspomnieć, że Portugalczycy są bardzo przyjaźnie nastawieni do turystów, witają ich z wielką gościnnością.

Jest wiele wspaniałych miejsc na świecie, które zobaczyliśmy podczas wcześniejszych konwencji SPATA, ale pobyt na Maderze zapadnie wszystkim głęboko w serca i pamięć. Wierzę, że wielu z uczestników dorocznej konwencji wróci tu, by jeszcze bardziej doświadczyć piękna tego regionu, poznać jego kulturę i historię, napawać się jego niepowtarzalną atmosferą. Warto pokazać ten kraj swoim znajomym, rodzinie, ale też klientom, którzy odwiedzają nasze biura.

Konwencja była też okazją do ciekawych rozmów, nawiązania kontaktów na miejscu i poznania z bliska turystycznej oferty regionu. Dzięki temu naprawdę wiemy, co ten kraj ma do zaoferowania i z czystym sumieniem możemy polecać go innym.

Honorata Pierwoła
Prezes Society of Polish American Travel Agents (SPATA)

WYSYŁAMY DO POLSKI:

- KWIATY ▪ UPOMINKI ▪ KOSZE
- ZESTAWY SPOŻYWCZE

NA KAŻDĄ OKAZJĘ Z GWARANTOWANĄ DOSTAWĄ DO DOMU ODBIORCY

SPRAW
KOMUŚ
WIELKĄ
RADOŚĆ!

908-352-9100

www.polamerNY.com

POLAMER

REPREZENTACJA PRZED IRS'em w języku POLSKIM

audyty • błędne naliczenia • windykacje • zajęcia majątku

Nie podejmuj walki z IRS samemu. Potrzebujesz pomocy? Zadzwoń!

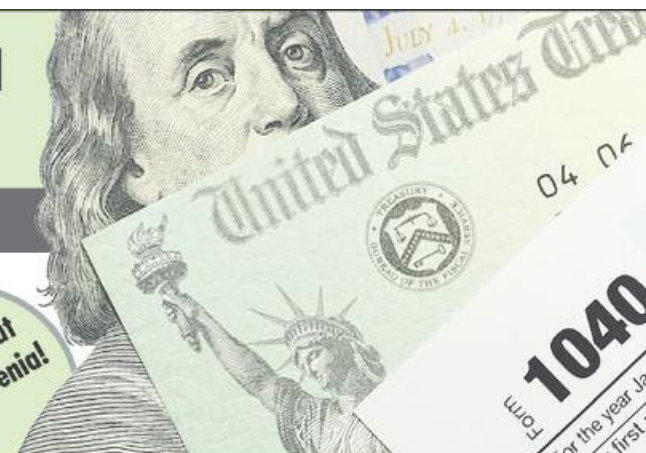
Barbara Mrozik, E.A. - Enrolled Agent

MÓWIĘ PO POLSKU, pracujemy w każdym stanie USA!

Enrolled Agent jest najwyższym poziomem certyfikacji udzielanej przez amerykański Urząd Skarbowy

☎ 203-301-0555 ☎ 203-515-5709 ✉ mgrouptax@gmail.com

Ponad 10 lat
doświadczenia!

ZANIM WYKONASZ PIERWSZY RUCH, SKONTAKTUJ SIĘ Z NAMI!

Chciałbyś, aby Twoja firma stała się częścią coraz bardziej rozwijającej się wymiany biznesowej między Polską a Stanami Zjednoczonymi?

Zanim wykonasz pierwszy ruch, skontaktuj się z naszą Izbą Handlową.

Pomożemy Ci w osiągnięciu sukcesu.

Polish-American
Chamber of Commerce
North-East

Karolina Dehnhard – President

KDehnhard@lindabury.com

Sabina Klimek – Vice President

Henry Rinder – Treasurer

Aleksandra Kolodko – Secretary

Tomasz Dąbrowski – President / Poland Chapter

www.paccne.org

Miej pewność, że Twój prezent świąteczny dotrze w terminie!

Od 50 lat – zawsze na czas!

**Paczki morskie
na święta:**
odbiór z agencji
do 22 listopada

Wysyłamy do Polski i całej Europy: paczki, auta, mienie, kwiaty i upominki

POLAMER

Wyślij w jednym z naszych biur, u agenta bądź przez [Polamerusa.com](https://polamerusa.com)!

167 Greenpoint Ave., **Brooklyn, NY** 718-349-1320
64-02 Flushing Ave., **Maspeth, NY** 718-326-2260
130 Main Ave., **Wallington, NJ** 973-779-6613
275 Cox St., **Roselle, NJ** 908-352-9100

Znajdź adresy ponad 25 lokalnych agentów na [Polamerusa.com](https://polamerusa.com) bądź zadzwoń pod **773-774-8855**

Więcej informacji:
Tel. 773-774-8855
[Polamerusa.com](https://polamerusa.com)

 UWAGA: SZUKAMY NOWYCH AGENTÓW

Hiszpańska wyspa z polskimi akcentami

Majorka śladami Chopina

Z Warszawy do Palmy, stolicy Majorki, to 3 godziny lotu airbasem. Wychodzimy z budynku dworca lotniczego na ogromny parking zatłoczony autokarami. Łagodna bryza od nieodległego gdzieś Morza Śródziemnego kołysze wachlarzami wysmukłych palm. Trochę to trwa, zanim znajduję autobus, który zawiezie nas do hotelu w Santa Ponsa. Po drodze więcej palm, sady oliwne, drzewa pomarańczowe uginające się pod dojrzałymi owocami, drzewa cytrynowe, wypalona trawa; jakże odmienny krajobraz od naszego, polskiego.

Majorka to największa hiszpańska wyspa w archipelagu Balearów, o długości około 100 km i szerokości 70 km. Leży w strefie klimatu śródziemnomorskiego, z suchym latem i opadami w zimie, sięgającymi 650 mm rocznie. Mieszka na niej milion dwieście tysięcy obywateli, którzy potrafią w ciągu roku przyjąć i obsłużyć 17-18 mln turystów.

W hotelu do recepcji ustawiła się długa, wielojęzyczna kolejka, ale dominują w niej Polacy. Szybko załatwiamy formalności, wpadamy do pokoju, trzyosobowego, ale jest nas dwoje, więc mamy w nim sporo miejsca, mała toaleta po długiej podróży i schodzimy na kolację. Czeka na nas stół szwedzki, z dużą ilością różnorodnych fig, wędlin, sałatek, egzotycznych owoców, a także lokalnego wina, czerwonego i białego, całkiem niezłego.

Wakacyjne życie w Santa Ponsa

Potem idziemy na pierwszy spacer. To dopiero koniec maja, więc pełnia sezonu wa-

kacyjnego dopiero za miesiąc, ale chodniki biegnące do plaży pełne turystów. Głównie słyszy się rozmowy w języku angielskim i niemieckim, ale polski nie jest tu na ostatnim miejscu. Santa Ponsa to przytulne urocze miasteczko, posiada dwie piękne piaszczyste plaże. Dochodzimy do tej głównej, Playa Santa Ponsa, położonej w dużej zatoce, o przeźroczystym kolorze wody. Siadamy na wolnych o tej porze leżakach i podziwiamy niezwykle filmowy zachód słońca; za chwilę ostatni jego rozżarzony skrawek skryje się za horyzontem spokojnego o tej wieczornej porze morza.

W hotelowym barze duży ruch. Większość turystów wykupuje opcję all inclusive i teraz dowoli raczą się drinkami. Barmani serwują najprzeróżniejsze mocne alkohole, a także wina oraz kilka marek piwa. Można także skorzystać z napojów bezalkoholowych – i na nie także są chętni.

Następnego dnia wcześniej pędzę na przyhotelowy basen i zajmuję 2 leżaki, kładąc na nie kąpielowe ręczniki. Zapowiada się słoneczna pogoda, więc nie ma chwili do stracenia, nasza skóra musi zmienić kolor, by po powrocie do Polski świadczyć przed wszystkimi, że właśnie wróciliśmy z tropików. Czas biegnie dosyć leniwie, o dziesiątej otwarto bar, więc kilka minut trzeba postać w kolejce, by ugasić pragnienie. Kawę też tu serwują całkiem niezłą, słońce przypieka zupełnie solidnie, wyciągamy kremy chroniące nasze blade torsy, zażywamy kąpeli w chłodnej wodzie basenu i zaglądamy do

Droga węża

baru, by coś się działo. Komórki też widać prawie w każdej dłoni; wypada być na bieżąco, ośmioldniowy wyskok na Majorkę nie może pozbawić nas najnowszych newsów z kraju i ze świata.

Potem obiad; od szerokiego wyboru niektórych pewnie boli głowa, a może i coś więcej po nadmiernej konsumpcji, bo jeść można do woli; powrót na leżaki, wizyty w barze, w końcu jesteśmy na wakacjach, nie mamy w planie siadania za kierownicę naszego bolida i warto robić to, na co nie mamy odwagi i czasu tam, gdzie mieszkamy na stałe. Wieczorem spacer po rozbawionych ulicach; dziesiątki otwartych barów, kawiarni, straganów i sklepów z najmodniejszymi wakacyjnymi kreacjami, w przystępnych cenach; chętnych, szczególnie pań, nie brakuje.

Soller i droga węża

Rano, po szybkim śniadaniu, ruszamy autokarem na pierwszą wycieczkę. Doznamy niezwykłych atrakcji i wrażeń, zanim to jednak nastąpi, docieramy na peryferie Palmy do miejsca, które wygląda jak stacja kolei żelaznej na dzikim zachodzie Ameryki, a przecież wciąż jesteśmy w Europie,

na Majorce, w środku Morza Śródziemnego. Czekają tu na nas drewniane wagoniki ponadstuletniej kolejki wąskotorowej. Ładujemy się do środka i ruszamy. Przed nami godzinna eskapada, najpierw przez równinę pełną migdałowców i drzewek oliwnych, a następnie przez 13 ciemnych i nieoświetlonych tuneli, biegnących przez skały łańcucha Tramuntana, z których najdłuższy ma ponad 3 km długości. W końcu wjeżdżamy do doliny, w środku której rozłożyło się urocze miasteczko Soller, otoczone plantacjami drzew pomarańczowych. Tu przesiadamy się do wagonów tramwajowych pamiętających czasy generała Franko i powoli jedziemy przez centrum zabytkowego miasta, do portu Port de Soller, gdzie już grzeje silniki statków wycieczkowych.

Ładujemy się na górny pokład, bo są jeszcze wolne miejsca; wsiadający po nas już nie będą mieć tyle szczęścia. Przed nami co najmniej godzinny rejs do Sa Calobra, malowniczej zatoki, położonej na północ od Soller. Płyniemy wzdłuż ogromnych, pionowych skał, o postrzępionych ścianach, pełnych niezwykłych jaskiń i urwisk, niebezpiecznie zwi-

Port de Soller

sających nad wodami zatoki. Na szczęście nasz „Batory” przesuwa się w bezpiecznej odległości od tych poszarpanych przez naturę zboczy.

Na brzegu w zatoce Sa Calobra są dwie restauracje, gdzie pałaszujemy lunch, przed niezwykle widokową, acz niebezpieczną podróżą autokarem: 13 km krajobrazową trasą, u niektórych z nas podnoszącą ciśnienie, zwaną drogą węża albo węzłem krawata, na której spotkamy ponad 300 serpentyn i ostrych zakrętów. Musimy się spieszyć, ale powoli, gdyż autokary na tej drodze, wyglądającej jak pokręcone spaghetti, mogą w określonych godzinach poruszać się tylko w jedną stronę, po czym następuje zmiana i wtedy autobusy czekające na zielone światło, ruszają w odwrotnym kierunku. Droga została wybudowana 101 lat temu ręcznie przez dziesiątki tysięcy robotników, bez użycia ciężkich maszyn mechanicznych. Zaprojektował ją Antonio Parietti tak, by jak najmniej ingerować w naturę i nie drążyć tuneli.

Ruszamy; rzeczywiście jest niezwykle wąska, w niektórych miejscach niewiele ponad 2 metry szeroka. Po drodze spotykamy tylko auta osobowe i rowerzystów. Przejazd trwa około 30 minut. Na dole mijamy autokary ustawione w przeciwnym kierunku do naszej jazdy; gdy ostatni autobus z naszego kierunku przejeździe, wtedy one rozpoczną swoją wspinaczkę. Niebo coraz bardziej się chmurzy, w każdej chwili może zacząć padać deszcz, i nie zazdrościmy im tego ich przejazdu. Na kolację zdążyliśmy w ostatniej chwili, jeszcze moment opóźnienia i jadalnia zostałaby zamknięta. Drink, wypity pół godziny później w barze, smakował szczególnie dobrze. Chyba nie skończyło się na jednym.

Polonez es-moll w Valldemossie

To już piąta doba naszych wakacji na Majorce. Wczoraj oddawaliśmy się lenistwu na trawce przed basenem, kurując się dobrą kawą i drinkami po eskapadzie na serpentynach drogi węża, a dzisiaj znowu ruszamy w trasę. Tym razem kierowca autokaru ma nas zawieźć do Valldemossy, do byłego klasztoru Kartuzów, opuszczonego przez zakon na początku lat trzydziestych XIX wieku. To przecież wydarzenie sprzed ponad 200 lat, ale ma nieformalny związek z jednym z największych pianistów wszechczasów – Fryderykiem Chopinem. To w murach tamtego klasztoru, w celi nr 4, Fryderyk Chopin skomponował (podobno, bo są spory wśród historyków zajmujących się jego twórczością) wiele arcydzieł: balladę F-dur, scherzo cis-moll, poloneza e-moll oraz cykl 24 preludium.

Cela nr 4 składa się z 3 pomieszczeń. Na pierwszym planie stoi oryginalne pianino Fryderyka marki Pleyel, na którym przez długi okres pobytu na Majorce nie mógł grać, bo zostało zatrzymane przez celników, którzy zażądali opłaty celnej w

Popiersie Fryderyka Chopina na skwerze klasztoru w Valldamossie

wysokości 50% wartości instrumentu. Chopin nie miał takich pieniędzy i dopiero po wielu negocjacjach udało się osiągnąć ugodę i pianino trafiło do artysty drogą nieformalną, przez wyrwę w murze miejskim Palmy.

Fryderyk na Majorkę przybył 8 listopada 1838 r. wraz ze swoją partnerką George Sand – francuską pisarką, dwójką jej dzieci i pokojówką Amelią. Zatrzymali się w posiadłości Son Vent w Establiment – jednej z dzielnic Palmy, jednakże spędzili w niej tylko 15 dni, ponieważ na wyspie zaczęła się pora zimowa, nastąpiły ulewne deszcze i w willi bez ogrzewania Chopin rozchorował się na gruźlicę. Gdy dowiedział się o tym właściciel domu, musieli się natychmiast wyprowadzić. Na krótko przyjął ich francuski konsul, ale okoliczni

mieszkańcy okazywali im tak dużą wrogość, obawiając się zarażenia nieuleczalną wtedy chorobą, że szybko zdecydowali się przenieść do klasztoru w Valldemossie, opuszczonego dwa lata wcześniej przez rozwiązany zakon Kartuzów.

W liście do swojego paryskiego przyjaciela, Juliana Fontany, Fryderyk Chopin pisał m.in.: „Mieszkać będę w urokliwym klasztorze, najpiękniejszej pozycji na świecie: morze, góry, palmy, cmentarz, kościół krzyżacki, ruiny moskietów, stare drzewa tysiącletnie oliw... Cela ma – zwierzał się kompozytor – formę trumny wysokiej, sklepienie ogromne, zakurzone, okno małe, przed oknem pomarańcze, palmy, cyprysy; naprzeciw okna moje łóżko na pasach, pod filigranową rozasą mauretańską.”

Widok z ogrodu przylegającego do celi nr 4, w której mieszkał Fryderyk Chopin

W Valldemossie zachowało się wiele pamiątek po Chopinie. W gablotach na ścianach znajdują się jego ręką pisane nuty, notatki, listy, pierwsze wydania nutowe, portrety, obrazy, książki, maska pośmiertna artysty, odlew jego lewej dłoni, pukiel włosów, znaleziony w jednej z książek George Sand. Także ogród przylegający do celi nr 4 i widok na okolicę z murów klasztoru pozostają na długo w pamięci zwiedzających tę drugą największą na świecie kolekcję pamiątek związanych z Chopinem, po muzeum w Warszawie.

Rzeźba Chopina na skwerze

Na skwerze przylegającym do klasztoru, na kamiennym postumencie, w otoczeniu herbacianych róż stoi popiersie Fryderyka Chopina – wykonane przez Zofię Wolską. Odsłonięcia rzeźby w 1998 roku dokonała żona prezydenta RP Jolanta Kwaśniewska i hiszpańska królowa Zofia.

Od 1930 r. w Valldemossie co roku w sierpniu odbywa się także Międzynarodowy Festiwal Chopinowski, z udziałem wybitnych pianistów i znawców twórczości literackiej George Sand z całego świata, poświęcony dorobkowi obojga artystów.

Styczeń 1839 roku był niezwykle deszczowy i chłodny, choroba Fryderyka dawała o sobie ciągle znać i oboje z George Sand podjęli decyzję o powrocie do Francji. Kapitan statku, na który wsiadli w Palmie, umieścił ich w kabinie pod pokładem, w towarzystwie... świń; tak bardzo w tamtych czasach obawiano się zarażenia tuberkulozą od kompozytora.

Mamy jeszcze godzinę czasu do odjazdu autokaru, idziemy zatem na spacer krętymi i stromymi uliczkami Valldemossy. Każdy, kto był w tym miasteczku, musi pokosztować coca de patata de Valldemossa, czyli niezwykle puszystej i miękkiej bułeczki, do wypieku której używa się m.in. smalcu i ziemniaków. Przed wieloma domami stoją kwiaty w donicach, a na ścianach znajdują się kolorowe kafelki przedstawiające sceny z życia Cataliny Thomas (św. Katarzyny z Palmy), która urodziła się w tym miasteczku.

Ostatnie 3 dni w Santa Ponsa są pełne słońca, spędzamy je więc na przemian opalając się na leżakach przed basenem hotelowym lub na pobliskiej plaży. Późnymi popołudniami robimy zakupy, wypada do kraju wrócić z drobnymi upominkami dla całej rodziny. O hotelowym barze też pamiętamy, należy wymienić adresy, numery telefonów i wchylić ostatnie drinki z wczasowiczami z sąsiednich leżaków.

Na lotnisku w Palmie przed odlotem do Warszawy tysiące turystów maszerują w dwóch przeciwnych kierunkach, my znajdujemy się w tym, który żegna się z przyjazną i gorącą Majorką. Obiecujemy sobie, że jeszcze kiedyś tu wrócimy.

Instytut Glottodydaktyki Polonistycznej jest jednostką naukowo-dydaktyczną Uniwersytetu Jagiellońskiego, najstarszego uniwersytetu w Polsce, założonego w 1364 roku. Instytut, powstały w 2020 roku z przekształcenia Centrum Języka i Kultury Polskiej w Świecie, należy do najważniejszych polskich ośrodków kształcenia cudzoziemców. Wchodzi w skład Wydziału Polonistyki. Instytut prowadzi intensywne zajęcia z języka polskiego na wszystkich poziomach zaawansowania oraz wykłady z literatury, historii, kultury oraz wiedzy o społeczeństwie polskim, umożliwiające ich uczestnikom zdobycie wiedzy o przeszłości i współczesności Polski. Zajęcia prowadzi wykwalifikowani nauczyciele akademicy Instytutu i innych jednostek UJ, mający doświadczenie w nauczaniu obcokrajowców zdobyte w uczelniach na całym świecie.

Instytut Glottodydaktyki Polonistycznej oferuje następujące programy dla obcokrajowców:

- semestralne
- roczne
- roczne i semestralne programy przygotowujące do podjęcia studiów w Polsce na następujących kierunkach: nauki społeczne, nauki polityczne i stosunki międzynarodowe, marketing i zarządzanie oraz na medycynie
- kursy wakacyjne w ramach Szkoły Letniej Języka i Kultury Polskiej UJ
- wakacyjny kurs języka i kultury polskiej dla młodzieży „Lato Odkrywców”
- kursy języka polskiego dla studentów programu Erasmus
- kursy języka polskiego dla obcokrajowców odbywających staże naukowe
- indywidualne kursy dla biznesmenów i tłumaczy
- kursy przygotowujące do zdawania egzaminu certyfikatowego z języka polskiego jako obcego.

The Institute of Polish Language and Culture for Foreigners is a research and teaching department of the Jagiellonian University, the oldest Polish university, founded in 1364. Institute, established in 2020 as a result of the transformation of the Center for Polish Language and Culture in the World, has grown to become the main Polish research and teaching center of Polish as a foreign language. The Institute is part of the Faculty of Polish Studies. The Institute conducts intensive Polish language classes at all level of proficiency as well as lectures on Polish literature history, culture and contemporary society, enabling their participants to gain comprehensive knowledge of Poland's past and present. The classes are conducted by qualified academic teachers of the Institute and other units of the Jagiellonian University, with experience in teaching foreigners gained at universities around the world.

The Institute of Polish Language and Culture for Foreigners offers the following classes for foreigners:

- One-semester program in Polish language and culture
- One-year program in Polish language and culture
- One-year and one-semester courses for studying in Poland in the following fields: social sciences, political sciences and international relations, marketing and management, and medicine.
- Summer courses as part of the School of Polish Language and Culture
- Summer course of Polish language and culture for young learners “Explorers Summer”
- Polish language courses for students of the Erasmus Program students
- Polish language courses for graduate students
- Individual courses for businessmen and translators

Szczegóły dotyczące oferowanych programów są dostępne na stronie <https://plschoo1.uj.edu.pl>

Pytania dotyczące programów prosimy kierować tutaj:

Instytut Glottodydaktyki Polonistycznej UJ

ul. Grodzka 64, 31-044 Kraków, Polska, tel. +48 12 6631814, 6631813

e-mail: polish.for.foreigners@uj.edu.pl

lub

Szkoła Języka i Kultury Polskiej

ul. Garbarska 7a, 31-131 Kraków, Polska

tel. +48 12 4213692, e-mail: plschoo1@uj.edu.pl

UNIWERSYTET
JAGIELLOŃSKI
W KRAKOWIE

Details of the programs offered are available on the website <https://plschoo1.uj.edu.pl>

For further information please contact:

Institute of Polish Language and Culture for Foreigners of the JU

Ul. Grodzka 64, 31-044 Kraków, Polska

tel. +48 12 6631814, 6631813, e-mail: polish.for.foreigners@uj.edu.pl

or

School of Polish Language and Culture

ul. Garbarska 7a, 31-131 Kraków, Polska, tel. +48 12 4213692

e-mail: plschoo1@uj.edu.pl

JAGIELLOŃSIAN
UNIVERSITY
IN KRAKÓW

Przysmaki z RUNOLANDU najlepsze na świąteczny stół

**POLECAMY: BOROWIKI DELIKATESOWE
PODGRZYBK I MARYNOWANE GRZYBY SUSZONE
OGÓRKI KISZONE I KONSERWOWE
NATURALNE SYROPY OWOCOWE
KOMPOTY I DŻEMY POLSKIE SŁODYCZE ITP.**

NOWOŚĆ!!!
Wkrótce w polskich sklepach
**ŚLIWKA
PYCHOTKA**
od Runolandu

Poznaj ten smak!
1801 Decatur St. • Ridgewood • NY 11385
E-mail: runoland@aol.com • Tel. 718-381-09-00 • Fax: 718-381-09-10 • Car: 917-373-93-96

Happy Thanksgiving życzą
właściciele Agata i Bogusław Osioły!

NORTHSIDE BAKERY

Z ludów słowiańskich myśmy powstałi
 Ziemi naszych wrogom nigdy nie dali.
 Wyrzutkiem będąc historii fali,
 Życie ratując emigrowali.
 Tam rządy obce ciągle zmuszali,
 Aż nam zaborcy Polskę oddali.
 Idziemy dzisiaj Piątą Aleją,
 I w dumie radości łyżę się nam leją!
 Wszystkich tutaj Was zapraszamy,
 I z polskiej mąki chleba Wam damy!
 Bo nasza piekarnia to z tego słynie,
 Że żyto urosło - tam w polskiej gminie.
 By rolnik polski był nagrodzony,
 Za ciężką pracę obfite plony!
 Nikt nam polskości tu nie zabierze,
 Silni historią dumni rycerze!

Ryszard Podedworny

76-01 77th AVENUE, GLENDALE NY 11385
 149 NORTH 8 STREET, BROOKLYN NY 11249
 190 NASSAU AVENUE, BROOKLYN NY 11222

TOLL FREE: 1-800-GO-POLAND www.northsidebakery.com

Zapraszamy na zakupy do Polskiego sklepu DF Studio na Staten Island, NY.

W sklepie znajdziesz wszystko co potrzebne do wykończenia Twojego domu.

distributor of quality construction materials + training

DFStudioNYC.com
347-801-2855

Wysokiej jakości materiały budowlane również z Europy dla kontraktorów i osób prywatnych, m.in. dachy, okna, bramy garażowe, panele ściienne, podłogi drewniane.

NEW RATES
EFFECTIVE SEP. 1, 2023

PRCUA
150K ANNUITY SERIES

- ✓ EARN MORE MONEY
- ✓ BOOST YOUR RETIREMENT INCOME
- ✓ MAXIMIZE YOUR TAX REFUND
- ✓ JOIN PRCUAlife AND CELEBRATE WITH US

BY OPENING A NEW PRCUAlife ANNUITY OR TRANSFERRING YOUR EXISTING ACCOUNT

MYGA
MULTI-YEAR GUARANTEED ANNUITY
EDGE 150^K — 3 YEAR
5.00%^{*}
APY
3 YEAR GUARANTEE
\$1,500 minimum deposit

STAR 150^K — 5 YEAR
6.00%^{*}
APY
1 YEAR GUARANTEE
\$500 minimum deposit

ELITE 150^K — 8 YEAR
7.00%^{*}
APY
1 YEAR GUARANTEE
\$500 minimum deposit

*MINIMUM GUARANTEED 3%

Biały Orzeł Junior

Dodatek dla **dzieci i rodziców**

BIAŁY
WHITE EAGLE
ORZEŁ

POCZYTAJMY RAZEM

Nina Opic

Zapłakany listopad

Jacek od rana nie chciał iść do przedszkola. Mama sprawdziła, czy wszystko z jego zdrowiem w porządku, ale wszystko było w porządku, przedszkolny plan dnia przewidywał spotkanie z aktorami. Czyli miało być niecodziennie i wesoło.

– Czy możesz mi powiedzieć, dlaczego płaczesz? – zapytała mama.

– Bo, bo, bo chmurki na niebie płaczą i płaczą – powiedział zapłakany Jacek.

– Drogi synku, nie pierwszy raz widzisz, jak pada deszcz. Przecież krople deszczu muszą od czasu do czasu spaść na ziemię, żeby mogły rosnąć roślinki, żeby rybki mogły pływać w rzekach, w których będzie dużo wody.

– Ja ubieram kalosze, gdy chcę pochodzić po mokrym podwórku, a krople deszczu nie mają kaloszy.

– Wiesz, przeczytam ci pewien wierszyk. Posłuchaj:

*Deszczowe kropelki
ubrały sweterki,
ubrały kalosze, no i proszę:
wskoczyły w kałuże,
niektóre tańczyły gdzieś w górze,
a ludzie mówili: „Listopad
deszczem płacze...”*

– To ja już nie będę płakać, bo nie chcę zrobić płaczącego stawu, a po drodze potańczę z kropelkami deszczu i będzie wesoło.

– Bardzo dobrze synku, bardzo dobrze – powiedziała mama i poszli roześmiani do przedszkola.

SŁOWEM MALOWANE

Regina Nachacz

Pogoda listopadowa

Za oknem mokną drzewa
Deszcz pada od dwóch dni
W piecu napalić trzeba
Tak się kotkowi śni!

Niech śpi kocurek mały
W listopadowy czas
Halne wiatry powiały
Pod ciepłą kołdrę wlaź!

Przytulę się do niego
Okropne zimno dziś
Puchaty mój kolego
Najukochańszy tyś!

UWAGA, KONKURS!

XV Międzynarodowy Konkurs Artystyczny im. Włodzimierza Pietrzaka

Freepik

Fundacja „PRO ARTE CHRISTIANA” zaprasza dzieci i młodzież do udziału w XV Międzynarodowym Konkursie Artystycznym im. Włodzimierza Pietrzaka pt. „Całej ziemi jednym objąć nie można uściskiem”.

Patronat Honorowy nad konkursem objął Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Andrzej Duda.

Konkurs adresowany jest do dzieci i młodzieży w wieku od 3 do 20 lat.

Jego celem jest inspirowanie dzieci i młodzieży do twórczości artystycznej oraz promowanie dorobku poetyckiego i postaci Włodzimierza Pietrzaka, zapomnianego poety, krytyka literackiego, żołnierza Powstania Warszawskiego.

Włodzimierz Pietrzak w 1931 roku ukończył Państwowe Gimnazjum, obecnie II Liceum Ogólnokształcące im. Tadeusza Kościuszki w Kaliszu. W latach nauki gimnazjalnej redagował szkolne pismo „Świt”. W 2024 roku przypada 80. rocznica śmierci Włodzimierza Pietrzaka.

Konkurs rozpoczął się 1 października 2023 roku, a prace plastyczne, fotograficzne i zgłoszenia recytatorskie (linki do nagranych recytacji) należy przesłać do 8 stycznia 2024 roku.

Konkurs podzielono na trzy artystyczne kategorie: plastyczną, fotogra-

ficzną i recytatorską (recytacja wierszy Włodzimierza Pietrzaka).

Tematyka prac plastycznych i fotograficznych:

- Polska, moja Ojczyzna
- Moja Rodzina
- Sport
- Kapliczki maryjne
- Szczęśliwy, kto sobie Patrona Józefa ma za Opiekuna...
- Kosmos
- Bóg Ojciec
- Światowe Dni Młodzieży w Lizbonie.

Format prac plastycznych – A4, fotograficznych – 20x30 cm. Jeden uczestnik konkursu może nadesłać 3 prace plastyczne i fotograficzne.

Konkurs recytatorski odbędzie się online. Uczestnicy przygotowują trzy wybrane przez siebie wiersze Włodzimierza Pietrzaka spośród zamieszczonych na stronie www.proartechristiana.pl

Prace plastyczne i recytatorskie ocenią profesorowie i adiunkci z Wydziału Pedagogiczno-Artystycznego w Kaliszu Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, prace fotograficzne ocenią profesorowie z Państwowej Wyższej Szkoły Filmowej, Telewizyjnej i Teatralnej im. Leona Schillera w Łodzi.

Konkurs skierowany jest do dzieci i młodzieży w wieku od 3 do 20 lat, a jedną z kategorii konkursowych są prace plastyczne

Finał konkursu połączony z wręczeniem nagród i otwarciem wystawy pokonkursowej odbędzie się 20 kwietnia 2024 roku w Kaliszu.

Na laureatów czekają atrakcyjne nagrody, m.in. pobyty weekendowe z wyżywieniem w pięknych zakątkach Polski, banknoty kolekcjonerskie, srebrne

monety kolekcjonerskie, nagrody książkowe oraz wiele innych nagród.

Regulaminy konkursu są dostępne na stronie www.proartechristiana.pl

Uwaga: w konkursie nie mogą brać udziału laureaci I, II i III nagrody w dotychczasowych edycjach konkursu.

WEM

CZY WIESZ, ŻE...?

Język polski bez tajemnic

Język polski, zaraz obok chińskiego, uchodzi za jeden z najtrudniejszych na świecie. Polszczyzna sprawia trudności nawet rodzimym Polakom.

Nic w tym dziwnego, język polski, którym posługuje się przeciętny Polak na co dzień, liczy mniej więcej od 6 tysięcy do 10 tysięcy wyrazów. Tym skomplikowanym językiem posługuje się jedynie 50 milionów ludzi, a większość z nich to oczywiście Polacy.

Polski alfabet składa się z 32 liter, co obejmuje dodatkowe znaki diakrytyczne, takie jak ą, ć, ę, ł, ń, ó, ś, ź, ż.

Polski jest jednym z niewielu języków słowiańskich, które zachowały pewne elementy zapisu tacińskiego w swoim alfabecie, takie jak litery q, v, x.

1270 rok przyniósł nam pierwsze pełne zdanie w języku polskim. Można je znaleźć w Księdze Henrykow-

skiej i brzmi ono „Daj, ać ja pobruszę, a ty poczywaj”, co oznacza „Pozwól, niech ja pomieję, a ty odpocznij”. Ta fraza pochodząca z XIII wieku opisuje fragment życia codziennego małżeństwa z tamtych czasów.

Jednym z najdłuższych słów w języku polskim jest „konstantynopolitańczykowiec”, co jest formą żeńską rzeczownika używanego do określenia kobiet pochodzących z Konstantynopola (obecnie Stambuł).

W języku polskim istnieje sporo palindromów, czyli wyrazów czy fraz, które czyta się tak samo od przodu i od tyłu. Przykładem może być słowo „kajak”.

Historia języka polskiego jest bogata i złożona, związana z różnymi okresami historycznymi, takimi jak okresy panowania różnych dynastii, wpływem sąsiadujących kultur, jak również wprowadzeniem chrześcijaństwa i reformacji. To wszystko miało wpływ na rozwój i ewolucję języka polskiego.

JS

POZNAJ POLSKĘ!

POLSKA NAJ

Polska to kraj położony w Europie środkowej, o bogatej historii i różnorodnym dziedzictwie kulturowym. Polska graniczy z Niemcami, Czechami, Słowacją, Ukrainą, Białorusią, Litwą i Rosją, a także posiada dostęp do Morza Bałtyckiego na północy. Powierzchnia Polski wynosi 322,575 km². Stolicą kraju jest Warszawa.

- Najwyższa góra w Polsce to Rysy.
- Największe miasto pod względem liczby ludności to Warszawa.
- Najdłuższa rzeka przepływająca przez Polskę to Wisła.
- Najstarszy park narodowy w Polsce to Białowiecki Park Narodowy.
- Największe jezioro w Polsce to Jezioro Śniardwy.
- Najstarsza uczelnia w Polsce to Uniwersytet Jagielloński w Krakowie.
- Najważniejsze święto narodowe to Święto Niepodległości, obchodzone 11 listopada.
- Największa wydobywana kopalina to węgiel kamienny.
- Najbardziej znany zabytek to Zamek Królewski na Wawelu w Krakowie.
- Najpopularniejsza potrawa kuchni polskiej to pierogi.

CO KRAJ, TO OBYCZAJ

Święto Dziękczynienia – tradycja i symbole

Święto Dziękczynienia (Thanksgiving) jest obchodzone głównie w Stanach Zjednoczonych, Kanadzie i niektórych innych krajach. Ze świętem tym związane są różne symbole, oto kilka z nich.

- **Indyk:** jest tradycyjnym daniem podawanym podczas święta Dziękczynienia. Reprezentuje on obfitość i hojność.
- **Dynia:** jest popularnym warzywem jesieni, często używanym do przygotowywania potraw na Dziękczynienie. Jest symbolem obfitości i urodzaju.
- **Kukurydza:** to kolejny popularny składnik potraw świątecznych. W Ameryce Północnej jest symbolem tradycyjnych upraw indiańskich i urodzaju.
- **Jabłko:** jest często używane do przygotowywania sałatek i deserów podczas Święta Dziękczynienia. Oznacza ono zdrowie i obfitość.
- **Świąteczny wieniec:** zwykle wykonany z suchszych kwiatów, owoców i liści, wieniec symbolizuje urodzaj, obfitość i wspólnotę.

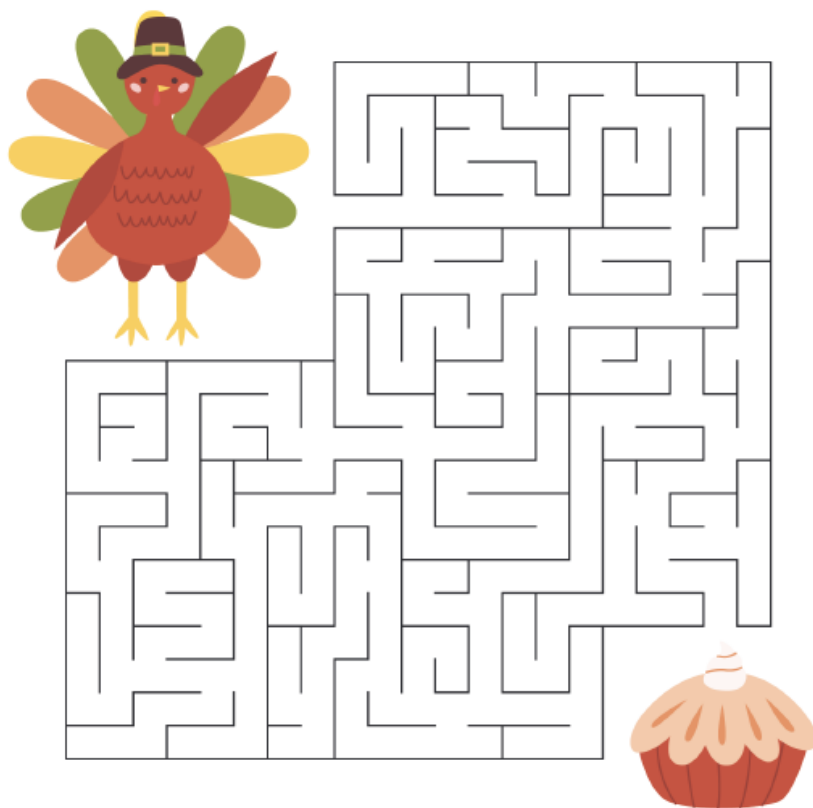
- **Kukurydziane lampiony (cornucopia):** są ozdobami w kształcie rogu obfitości i są często używane jako dekoracje świąteczne. Reprezentują one urodzaj, bogactwo i hojność natury.
- **Liście klonu:** czerwone i pomarańczowe liście klonu są charakterystyczne dla jesieni i są często używane jako dekoracje podczas święta Dziękczynienia. Oznaczają one piękno jesieni i obfitość.
- **Złociste i czerwone kolory:** są często używane jako dominanty w dekoracjach świątecznych. Złoto symbolizuje bogactwo, podczas gdy czerwień oznacza miłość, wdzięczność i hojność.

Te symbole stanowią istotną część tradycji i kultury związanej ze świętem Dziękczynienia.

LABIRYNT

Zaprowadź indyka do świątecznego ciasta

CIEKAWOSTKA JĘZYKOWA

SYRENKA

Wprowadź ta, która stoi w Warszawie nad Wisłą, wygląda na młodą, jednak tak naprawdę SYRENKA – i jako postać, i jako słowo – liczy sobie wiele, wiele lat. SYRENA – postać – znana jest w całej Europie dzięki mitologii greckiej i oczywiście dzięki „Odysei” Homera (przypomnijmy sobie, jak to Odyszeusz pozatykał uszy swoim żeglarskim kompanom, by nie uwiódł ich cudny syreni śpiew, sam zaś cierpiął katusze – z własnej woli – solidnie przywiązany do masztu, ale w ten sposób nie uległ pokusie i przepłynął obok wyspy Syren). SYRENA – słowo – jest równie stare jak postać. Ze starożytnej greki jako nazwa własna trafiło do łaciny, skąd zostało zapożyczony przez języki europejskie, w tym – przez polszczyznę (możliwe, że za pośrednictwem francuskim). SYRENKA, jaką znamy, nie zawsze była taka ładna i sympatyczna. I nie zawsze była kobietą! W herbie Warszawy najpierw pojawiła się jako istne monstrum z ewidentnie męskim torsem, ogonem lwa, nogami byka, wielkimi skrzydłami oraz mieczem i tarczą – taką SYRENĘ przedstawia najstarsza pieczęć z godłem Warszawy. Mniej więcej w połowie XVI w. warszawska SYRENA zmienia płęć (o czym świadczy mniej lub bardziej eksponowany biust), choć nadal pozostaje potworem: ma smocze skrzydła, szpony i ogon, a jej grube uda po-

il. Marcelina Jarnuszkiewicz

krywa tuska. Dopiero 200 lat później wyraźnie pięknieje: nogi ze szpetnym chwostem zamienia na zgrabny rybi ogon, młodnieje i nabiera ponętnych kobiecych kształtów, z wdziękiem wznosi bułat lub szablę i zalotnie ostaną nagie piersi tarczą. Taką właśnie SYRENKĘ przedstawia współczesne godło Warszawy, zaprojektowane i zatwierdzone tuż przed wybuchem II wojny światowej.

KĄCIK RODZICA

Dzień Indyka

Indyk, to duży ptak grzebiący z rodziny kurowatych, pierwotnie występujący w kilku podgatunkach na terenie Ameryki Północnej. Żywi się roślinami, a także drobnymi zwierzętami. W naturze żyje na obrzeżach lasów lub na otwartych terenach leśnych. Jaja składa do gniazd – najczęściej są to płytkie zagłębienia w ziemi, ukryte wśród gęstej roślinności. Proces trwa od stycznia do marca. W tym czasie indyk może złożyć od 4 do 17 sztuk jaj. Ich wysiadywanie trwa od 25 do 30 dni. Po wykłuciu pisklęta przebywają w gnieździe około dwóch tygodni. W sytuacji zagrożenia są jednak w stanie opuścić gniazdo już po 24 godzinach.

Samce indyków są większe i bardziej okazałe niż żeńskie przedstawicielki gatunku. Są czarne, pokryte brązowo-białym prążkowanym piórem. Upierzenie indyków podkreśla atuty urody gatunku – nagą szyję i głowę pokrytą brodawkami oraz pięknie wykształcone korale i wisior.

Ciekawostki o indykach

- Przodkiem indyka domowego jest indyk zwyczajny.
- Samce, tworzą grupy płciowe. Samice wraz z potomstwem również łączą się w grupy, liczące nawet 100 osobników.
- Indyki latają dość dobrze i szybko, ale na małe odległości. Nie są wytrwałe w locie.
- Indyk wydaje gulgoczące odgłosy. Czasem też gdacze. Samica zwykle milczy.
- Zabicie indyka Indianie uważali za szczyt lenistwa. Upolowanie indyka jest niezwykle łatwe.
- Odpowiednio spreparowane mięso z indyka stanowiło pierwszy posiłek astronautów na Księżycu.
- Indyk potrafi zmieniać kolor skóry na głowie. Czerwień u poddenerwowanych samców może zmienić się w kolor niebieski.
- Indyk śpi na drzewie.

W zależności od pory roku skóra zmienia kolor, od niebieskiego i czerwonego po niemal biały. Nogi ptaków mają szarozielonkavo-żółty odcień. Samice indyka są mniejsze i zdecydowanie bardziej niepozorne.

Około 2000 lat temu indyk został udomowiony. Ceniono ich pióra, szczególnie w produkcji ozdób i jako ochronę przed zimnem. Badania wykazały, że puch indyków jest cieplejszy niż królicza skóra. Dzięki wykopaliskom na terenie dzisiejszego Meksyku wiemy, że już około 900 roku naszej ery indyk pojawiał się jako składnik diety Indian. Na stałe zagościł w ich kuchni z początkiem XII stulecia. Ten stan utrzymywał się aż do przybycia Hiszpanów na przełomie XV i XVI wieku. Hiszpanie jako pierwsi sprowadzili indyki do Europy. Indyki to ptaki bardzo delikatne i trudne w hodowli, dlatego wymagają szczególnej opieki zootechnicznej. Przeszczep, ściółka, woda, odpowiednia pasza dla indyków czy wentylacja to tylko kilka czynników wpływających na zdrowotność ptaków, właściwe przyrosty masy ciała oraz walory smakowe i odżywcze mięsa indyczego.

Święto Indyka, czyli Święto Dziękczynienia, to bardzo ważny dzień obchodzony w Stanach Zjednoczonych. Rodziny oraz znajomi spotykają przy uroczystym posiłku, by powiedzieć sobie, za co są wdzięczni, oraz celebrować wspólny czas. Najbardziej tradycyjną potrawą tego wieczoru jest pieczony indyk, który ma symbolizować dobrobyt oraz szczęście. By przybliżyć dzieciom tradycję Święta Dziękczynienia, możemy wykonać z nimi proste prace plastyczne i stworzyć uroczyste indyki z papieru. Do wykonania pierwszego projektu będą nam potrzebne:

- papier kolorowy
- nożyczki
- ruchome oczka
- kolorowe piórka
- klej

Etap 1. Odrysowujemy rączki dziecka w czterech kolorach, wycinamy je. Szkicujemy kształt indyka lub można odrysować but dziecka. Rysujemy dziób, korale oraz nogi. Wycinamy je.

Etap 2. Doklejamy ciało indyka do

By przybliżyć dzieciom tradycję Święta Dziękczynienia, możemy wykonać z nimi proste prace plastyczne i własnoręcznie stworzyć świąteczne ozdoby

Archiwum WEM

Innym bardzo prostym projektem plastycznym jest indyk wykonany z szarej torebki śniadaniowej. Może służyć do dekoracji stołu lub jako torebka „goodie bag” dla dzieci na zakończenie świętowania. Do jego wykonania będą nam potrzebne:

- papier kolorowy
- szara torebka śniadaniowa
- nożyczki
- klej

Etap 1. Odrysowujemy kształty piór w czterech kolorach, wycinamy je. Następnie odrysowujemy dwa koła białe, dwa mniejsze czarne – oczy, jeden pomarańczowy trójkąt – dziób i czerwone „indyczne korale” w kształcie łezki, wszystkie kształty wycinamy.

Etap 2. Wszystkie elementy doklejamy do szarej torby śniadaniowej i piękny kolorowy indyk jest gotowy.

kształtów rączek dziecka, następnie dziób, ruchome oczka, korale oraz nogi.

Etap 3. Wycinamy 4 paski z brązowego papieru, zaginamy końce, przyklejamy na krzyż na brzuchu indyka.

Etap 4. Dla ozdoby doklejamy z tyłu głowy kolorowe piórka.

SYLWIA WADACH KLOCZKOWSKA
Nauczycielka Szkoły Języka Polskiego im. św. Jana Pawła II w Bostonie

Bibliografia:

- <https://www.deheus.pl/wiedza/baza-wiedzy/co-warto-wiedziec-o-indykach>
- <https://fiorelki.pl/w-co-sie-bawic/indyk-kreatywna-wyklejanka/>
- <https://www.medianauka.pl/indyki>

Radosnego Święta Dziękczynienia!

Życzymy, aby świętowanie w gronie najbliższych przyniosło Wam wiele radości oraz by ten szczególny czas pozwolił dostrzec wszystkim, jak wiele powodów do wdzięczności i zadowolenia przynosi życie.

Redakcja „Białego Orła”

Smacznie i domowo...

PIEROGI • PYZY • USZKA • NALEŚNIKI • KOPYTKA

**Alexandra's
Pierogi**

Tel. 773-282-3820
www.alexandrapierogi.com

***Domowa receptura,
tradycja smaku!***

***Szukaj wyrobów
Alexandra's w lokalnych
polskich sklepach!***

***Życzymy całej Polonii
radosnego Thanksgiving!***

Już 23 listopada w Nowym Jorku odbędzie się 97. parada z okazji Święta Dziękczynienia

Parada Macy's

Getty Images

Macy's Thanksgiving Day Parade to coroczna parada w Nowym Jorku organizowana przez amerykańską sieć domów towarowych Macy's

To już po raz 97. na ulicach Nowego Jorku pojawią się charakterystyczne gigantyczne balony, fantastyczne platformy, maszerujące zespoły, grupy performerów, celebryci i obserwujące je tłumy. Tegoroczna parada Macy's z okazji Święta Dziękczynienia odbędzie się 23 listopada. Wystartuje o godzinie 8:30 i potrwa o 30 minut dłużej niż dotychczas.

Tradycyjnie przemarsz rozpocznie się przy West 77th Street i Central Park West, a zakończy na Macy's Herald Square. Trasa parady o długości 2.5 mili pozostanie niezmienną.

Ważnym punktem parady będą oczywiście występy zaproszonych gwiazd. Jak co roku organizatorzy postarali się o to, by zapewnić tłumom uczestników niezapomniane wrażenia. Osoby, które 23 listopada pojawią się na trasie przemarszu, będą mogły podziwiać występy Big Apple Circus, Cornell Bangrha, MVSA Studios, Spirit of America i The Tap Dancing Christmas Trees. Oczywiście został też nie zabraknie gwiazdy wy-

darzenia. W tym roku będzie nią Cher! Tak, piosenkarka na ten jeden dzień powróci ze scenicznej emerytury.

97. doroczna parada z okazji Święta Dziękczynienia Macy's będzie

transmitowana w całym kraju w telewizji NBC-TV i na antenie Peacock w czwartek 23 listopada od 8:30 do południa, we wszystkich strefach czasowych.

10 najlepszych miast w USA na Święto Dziękczynienia

Gdzie spędzić świąteczny weekend?

Getty Images

Restauracje w Miami, które zostało wskazane jako najlepszy świąteczny kierunek, prześcigają się w ofertach na Święto Dziękczynienia

Święto Dziękczynienia to czas, w którym rodziny w całym kraju spotykają się, by wspólnie świętować. Uroczysty obiad, spotkania w gronie najbliższych i następujący po Dziękczynieniu Black Friday tworzą pewną świąteczną rutynę. Okazją do jej przełamania może być wyjazd na kilka dni.

Gdzie najlepiej pojechać, jeśli celem ma być wypoczynek i oderwanie się od codziennej rutyny? Oto 10 najlepszych miejsc – wg portalu travelawaits.com – w które można wybrać się w okresie Dziękczynienia.

Najlepsze miejsca na wyjazd w Święto Dziękczynienia:

- ➔ Miami na Florydzie
- ➔ Las Vegas w Nevadzie

- ➔ Waszyngton D.C.
- ➔ Chicago w Illinois
- ➔ Kiawah Island w Karolinie Południowej
- ➔ Mountain View w Arkansas

- ➔ Taos w Nowym Meksyku
- ➔ Jackson Hole w Wyoming
- ➔ New Orleans w Luizjanie
- ➔ Nowy Jork

Wyjątkowa promocja w sieci Target na Święto Dziękczynienia Świąteczny obiad za \$25?

Jak zrobić obiad dziękczynny poniżej 25\$? Z odpowiedzią na to pytanie przyszła sieć sklepów Target. W świątecznej ofercie znalazły się wszystkie niezbędne składniki.

Halloween za nami, a to oznacza tylko jedno – oficjalnie nadszedł czas Święta Dziękczynienia. Jego przygotowanie może sprawić niektórym rodzinom problem – przede wszystkim finansowy. Ceny wielu podstawowych artykułów spożywczych wciąż rosną. W odpowiedzi na sytuację rynkową wiele sieci handlowych zdecydowało się obniżyć ceny żywności na Święto Dziękczynienia. Jak się okazuje, największe promocje zaproponował Target. Klienci w sklepach sieci będą mogli znaleźć wszystko, co potrzebne jest do przygotowania świątecznego obiadu, za mniej niż 25 dolarów.

Jakie produkty klienci znajdą na sklepowych półkach w obniżonych cenach? Zgodnie z założeniami sklepu dziękczynny obiad o wartości 25 dolarów obejmie następujące składniki:

- ➔ 10-funtowego młodego mrożonego indyka z sosem Good & Gather,
- ➔ 5-funtową torbę czerwonych ziemniaków Good & Gather,
- ➔ puszkę fasolki szparagowej Good & Gather Cut,
- ➔ puszkę zupy grzybowej Campbell's,
- ➔ puszkę sosu żurawinowego Ocean Spray,
- ➔ 6-uncjowe pudełko mieszanki farszu do indyka,
- ➔ 12-uncjowy stoik sosu pieczeniowego do indyka Heinz HomeStyle.

Świąteczna oferta będzie dostępna na terenie całych Stanów Zjednoczonych z wykluczeniem Alaski i Hawajów. Klienci będą mogli nie tylko skorzystać z niej w sklepach stacjonarnych, ale też online z opcją odbioru i dostawą do domu.

Archiwum WEM

W sklepach sieci Target składniki na świąteczny obiad można kupić już za 25 dolarów

Smaczne i proste przepisy z dynią w roli głównej

Tak smakuje jesień!

Rozgrzewające, sycące i przede wszystkim pyszne jesienne propozycje na dania z dyniowym motywem przewodnim.

Jesienne miesiące w kuchni bez dwóch zdań kojarzą się z dynią. Jest ona podstawą wielu przepysznych, rozgrzewających dań. I słusznie! Warzywo to jest wyjątkowo wszechstronne, jeśli chodzi o jego zastosowanie w kuchni. Z jednej strony może być podstawą sycących zup, z drugiej wykorzystać ją można przy tworzeniu dania głównego, a nawet deseru.

Warto dodać, że dynia jest mało kalorycznym warzywem. W 100 g miększu znaleźć można 27 kcal. Jest ona sycąca i dostarcza organizmowi dużo błonnika. Jest doskonałym źródłem beta-karotenu, który chroni przed wolnymi rodnikami. Zawiera też potas i kwas foliowy. Nie tylko miększ dyni jest wartościowym składnikiem w kuchni. Do potraw można wykorzystać także pestki dyni. Posiadają one wysoką zawartość cynku i lecytyny, a także przyspieszają przemianę materii i poprawiają pracę mózgu.

Właśnie dlatego warto sięgać jesienią po dynię. Będzie ona doskonałym dopełnieniem zdrowego jadłospisu! W ramach inspiracji przygotowaliśmy dla was trzy przepisy, dzięki którym z łatwością wprowadzicie to wyjątkowe warzywo do waszej diety. Znajdziecie je poniżej!

 ANNA MILER

Krem z pieczonej dyni

Składniki:

- 1200 g dyni (zważonej przed obraniem)
- 5 pomidorów
- 1 cebula
- 4 duże ząbki czosnku
- 500 ml bulionu
- 2 łyżki oliwy
- 60 ml śmietanki kremówki
- opcjonalnie białe półwytrawne wino

- przyprawy: sól, kurkuma, starty świeży imbir, oregano, ostra papryka, gałka muskatołowa, pieprz

Sposób przygotowania:

Przygotowanie kremu należy rozpocząć od upieczenia warzyw. W piekarniku nagrzanym do 190 stopni C należy zapiekać przez około 70 minut pokrojone na kawałki: nieobraną dynię, pomidory i cebulę. Gotowe warzywa należy następnie obrać ze skórek i oczyścić z pestek. Kolejnym krokiem będzie ich zblendowanie. W jego trakcie należy dodać bulion, odrobinę wina – wedle uznania – oliwę, śmietankę i przyprawy. Tak przygotowany przecier wystarczy już tylko zagotować i gotowe!

Pumpkin Spice Latte

Składniki na 1 porcję kawy:

- 2 łyżki purée z dyni (upieczona, obrana ze skórki, zblendowana dynia)
- 125 ml tłustego mleka
- łyżka syropu klonowego
- odrobina syropu waniliowego
- espresso
- opcjonalnie bita śmietana
- przyprawy: cynamon, gałka muskatołowa, imbir, mielone goździki

Sposób przygotowania:

Przygotowanie porcji kawy dyniowej należy rozpocząć od podgrzania mleka, połączenia go z purée z dyni, syropem klonowym, przyprawami i zblendowania całości do lekkiego spienienia. Mleko dyniowe należy następnie przelać przez drobne sitko do ulubio-

nego kubeczka i dodać do niego gorące espresso. W tym momencie pozostaje już tylko udekorować kawę dyniową bitą śmietaną!

Tarta dyniowa z ricottą i pomarańczą

Spód ciasta:

- 300 g ciasteczek maślanych
- 3 łyżki masła
- przyprawy: cynamon i gałka muskatołowa

*forma do tarty o średnicy 23-24 cm

Masa:

- 500 g sera ricotta
- starta skórka z pomarańczy
- 2 łyżki mąki ziemniaczanej
- 2/3 szklanki cukru
- 4 jajka
- 230 g purée z pieczonej dyni
- starta skórka z pomarańczy
- bita śmietana do dekoracji

Sposób przygotowania:

Przygotowanie tarty dyniowej zacząć należy od dokładnego rozkruszenia ciasteczek, połączenia ich z roztopionym masłem i zmiśkowania na jednolitą masę. Następnie należy wyłożyć nią formę na tartę i mocno ugnieść. Tak przygotowany spód powinien zostać schłodzony. Piekarnik nagrzać do 180 stopni C.

Kolejnym krokiem będzie przygotowanie masy. Należy rozpocząć je od połączenia w mikserze ricotty ze skórką z pomarańczy, ekstraktem i mąką ziemniaczaną. Po wstępnym zmiśkowaniu dodać cukier i ponownie zmiśkować. Podobnie należy dodać poje-

dynczo jajka – za każdym razem krótko miksując. Na koniec do masy dodać purée dyniowe.

Schłodzony spód z ciasteczek wysypać delikatnie cynamonem i gałką muskatołową. Następnie wyłożyć na niego masę serową i po wyrównaniu powierzchni wstawić do piekarnika nagrzanego wcześniej do 180 stopni. Tartę piec przez około 40 minut lub do momentu ścięcia masy.

Tartę przed podaniem należy posypać startą skórką z pomarańczy i na talerzyku udekorować bitą śmietaną.

PROSTE PRZEPISY NA ŚWIĘTO DZIĘKCZYNIENIA

Dziękujemy i...jemy!

PIEROGI Z DYNIA

Pierogi są daniem, które pozostawia sporo dla wyobraźni kucharza. Wiadomo: klasycznie serwuje się je z serem i ziemniakami albo kapustą, ale powodzeniem cieszą się również te z owocami czy szpinakiem. Nic nie stoi na przeszkodzie, by przygotować pierogi w wersji typowo jesienniej, czyli z dynią.

Składniki na 40 pierogów:

Ciasto: 280 g mąki pszennej, pół łyżeczki soli, 30 g masła.
Farsz: 350 g miększo z pieczonej dyni, 350 g białego sera, sól i pieprz, łyżeczka imbiru w proszku, pół łyżeczki gałki muszkatołowej, szczypta cynamonu, rozmaryn.

Farsz: Upieczoną dynię mielimy w maszynce do mięsa razem z białym serem, solą, pieprzem, imbirem, gałką muszkatołową, cynamonem i rozmarynem.

Ciasto: Mąkę przesiewamy do miski, dodajemy sól. Masło topimy w garnuszku i wlewamy do mąki. Mieszymy. Ciasto wyciągamy z pomocą łyżki i wyrabiamy rękami przez 8 minut. W razie konieczności dodajemy mąkę. Gdy będzie ono wyrobione, przekładamy je do miski i przykrywamy ściereczką. Odstawiamy na 30 minut. Po tym czasie wyciągamy na stolnicę i wyrabiamy przez kolejne kilka minut. Dzielimy na 3 części, następnie jedną z nich rozwałkowujemy na placki i szklanką wycinamy kółka. Z resztą postępujemy analogicznie. Na każde wycięte kółko nakładamy łyżkę farszu. Dokładnie zlepimy brzegi i układamy na stolnicy. Pierogi przykrywamy ściereczką, żeby nie obeschły. W dużym garnku gotujemy osoloną wodę, gdy doprowadzimy ją do wrzenia, wkładamy pierwszą partię pierogów. Gotujemy aż do wypłynięcia ich na wierzch. Podajemy z dodatkami jak suszona szynka, śmietana czy stopione masło. Można je również zrumienić na patelni.

PECAN PIE, CZYLI TARTA Z ORZECHAMI PEKAN

Orzechy pekan, złocisty syrop i kruche ciasto – oto słodka propozycja deseru na Święto Dziękczynienia.

Składniki – ciasto: 185 g mąki pszennej, 50 g cukru pudru, 125 g zimnego i pokrojonego w kostkę masła, żółtko, łyżeczka zimnej wody.

Nadzienienie: 240 g podpieczonych orzechów pekan, 6 żółtek, pół szklanki golden syropu, 100 g brązowego cukru, 90 g roztopionego masła, 60 ml śmietany kremówki.

Ciasto: Mąkę przesiewamy, dodajemy masło i siekamy nożem do momentu, w którym ciasto zacznie przypominać kruszonkę. Wówczas dodajemy cukier, żółtko, zimną wodę i szybko zgniatamy. Ciasto formujemy w kulkę, owijamy folią spożywczą i wkładamy do lodówki na godzinę. Po upływie tego czasu tnijemy je w centymetrowe plastry i układamy na formie do tarty z wyjmowanym dnem o średnicy 24 cm. Wcześniej blaszkę należy nasmarować masłem. Ciasto rozgniatamy palcami. Ma stanowić całość równej grubości. Nakłuwamy je widelcem i wykładamy papierem do pieczenia, a na nim układamy kulki ceramiczne, fasole lub ryż. Ciasto musi być obciążone, żeby nie wyrosło. Pieczemy je w temperaturze 180°C przez 15 minut. Następnie usuwamy papier z obciążeniem i pieczemy kolejne 5 minut.

Nadzienienie: Wszystkie składniki poza orzechami blendujemy na gładką masę. Orzechy układamy na dnie tarty i wlewamy masę. Pieczemy w temperaturze 180°C przez 30 minut. Podajemy z bitą śmietaną.

PIERŚ INDYKA Z GRILLA

Indyk na Święto Dziękczynienia niejedno ma oblicze. Obok tego pieczonego w piekarniku, może pojawić się propozycja z grilla. Przygotujcie aluminiowe tacki grillowe, grilla gazowego albo patelnię grillową.

Składniki: 1 pierś z indyka, 3 łyżki masła wymieszanego z łyżką wędzonej papryki, 3 łyżki soli gruboziarnistej.

Farsz: kwaśne jabłko, 3 łaski selera naciowego, łyżeczka tymianku.

Pierś kroimy na 2-centymetrowe plastry, smarujemy solą i masłem wymieszanim z wędzoną papryką. Zostawiamy na godzinę. Plastry układamy na grillu i pieczemy po 15 minut na każdą stronę. Mięso ma mieć złoty kolor. Jabłka myjemy, kroimy na ćwiartki, selera w talarki. Mieszymy z tymiankiem i układamy na aluminiowej tacce na grillu, jeśli naszą potrawę przyrządzamy na patelni grillowej, farsz możemy smażyć przez 15 minut na osobnej patelni z odrobiną oliwy albo zapiec w piekarniku przez 20 minut. Grillowane pierśi podajemy z farszem.

ŻURAWINA Z GRUSZKAMI

Prosty dodatek, który możemy podawać z indykiem i ziemniakami.

Składniki: paczka świeżej żurawiny, pomarańcza, szklanka cukru, pałeczka cynamonu, 3 twarde gruszki, szklanka wody. Skórkę pomarańczy trzemy na tarce o drobnych oczkach, z pomarańczy wyciskamy sok. Do garnka wlewamy wodę, sok z pomarańczy, wsypujemy skórkę pomarańczową, cukier i wkładamy pałeczkę cynamonu. Wstawiamy na ogień i czekamy aż sos się zagotuje, wówczas dodajemy żurawinę i pokrojoną w kosteczkę gruszkę. Gotujemy. Gdy żurawina pęknie, gotujemy jeszcze 15 minut. Sos powinien zacząć gęstnieć. Idealny dodatek do mięs, który przetrwa w lodowce nawet dwa tygodnie.

BRUKSELKA Z BOCZKIEM I ORZECHAMI

Kolejna propozycja dodatku do indyka, prosta w wykonaniu, a efektowna w podaniu.

Składniki: pół kg brukselki, 50 g orzechów włoskich, 10 plasterków boczku wędzonego, sól, pieprz.

Brukselkę myjemy, obrywamy zniszczone listki, odcinamy końcówki, wrzucamy na wrzącą posoloną wodę i gotujemy 10 minut. Orzechy prażymy na patelni bez tłuszczu na rumiany kolor. Boczek kroimy w paseczki i smażymy na patelni, gdy będzie rumiany, dodajemy odsączoną brukselkę i smażymy 5 minut. Dopraviamy do smaku i posypujemy orzechami. Podajemy jako dodatek do mięs lub samodzielne danie.

Wesołego
Święta Dziękczynienia

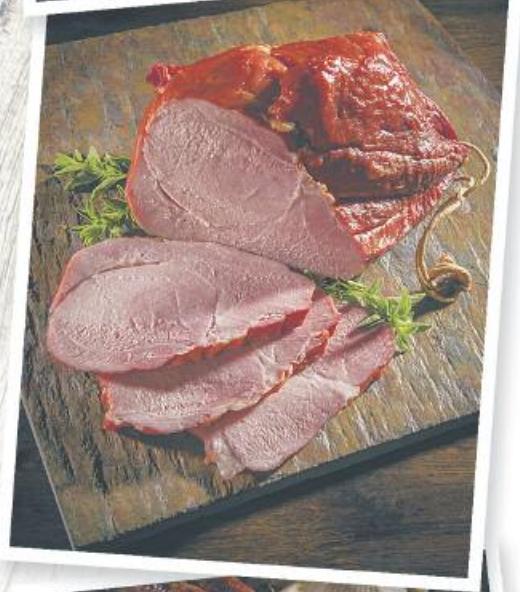
Tęgo życzy Golemo Foods

Golemo Foods Inc.

43 Millbury Street

Worcester MA 01610

tel. (508) 756-0086

Największy wybór własnych wyrobów w całym Massachusetts

EUROPA DELI Twój polski sklep w centrum Chicopee!

Polecamy zwiększony wybór znakomitych wędlin, kiełbas oraz wypieków. Duży asortyment artykułów spożywczych, polska prasa, kosmetyki i upominki.

Życzymy wszystkim klientom oraz całej Polonii „Happy Thanksgiving”

55 Cabot St. | Chicopee MA | Tel. 413-594-7644

EUROPEAN BAKERY & PASTRY piekarnia i cukiernia

Najlepsze polskie wyroby – dostępne w całej Nowej Anglii!

Szukaj naszych produktów w polskich sklepach, bądź odwiedź naszą piekarnię w Worcester

Nasze produkty znajdziesz również w:

- Bazaar on Cambridge, Allston, MA
- Bazaar West, Framingham, MA
- Holiday International, Lynn, MA
- Foods of Europe, Lynn, MA
- Babushka Deli, Brighton, MA
- Europa Deli, Chicopee, MA
- Bernat's Polish Deli, Chicopee, MA
- Fruit Fair, Chicopee, MA
- EuroMart, Boston, MA
- Baltic Deli, Boston, MA
- Podhale Deli, Stoughton, MA
- Krakow Deli, Attleboro, MA
- Orawa Bakery & Delicatessen, Webster, MA
- DJ's Market, Boston, MA
- Delray Docs, Webster, MA
- Labuda's Market, Wilbraham, MA
- Polish Deli, Westfield, MA
- BBA Deli, South Deerfield, MA

- Victory International, West Springfield, MA
- Victory Store, Westfield, MA
- Gawron's Meats, Chicopee, MA
- Karl's Sausage Kitchen, Peabody, MA
- Polonus Deli, Salem, MA
- Steve's Market, Salem, MA
- Wally's Vegetables, Haverhill, MA
- Randall's Farm, Ludlow, MA
- Big E's Supermarket, Easthampton, MA
- Polonia Market, Pawtucket, RI
- Krakow Deli, Woonsocket, RI
- Adam Polish Foods, Vernon, CT
- Baltyk European Deli, Hartford, CT
- Fils Deli, Cromwell, CT
- Bartlett Street Superette, Manchester, NH
- Medeo European Food & Deli, Westbrook, ME
- Bogusha's Polish Restaurant & Deli, Portland, ME
- Znasz potencjalny nowy punkt? Zadzwoń!

29 Millbury St, Worcester, MA 01610 | Tel. 508-767-1651

„Dwa języki, dwie przygody, ruszaj z nami w te zawody!”

- ✓ Klasy dla dzieci w wieku 3-16 lat
- ✓ Przygotowanie do egzaminu SEAL OF BILITERACY
- ✓ Zajęcia: soboty, 9:30 am - 1:30 pm
- ✓ NOWOŚĆ! Zajęcia dla dorosłych

**ZAPISZ SIĘ
JUŻ DZIŚ!**

Szkoła Języka Polskiego
im. Janusza Korczaka w Providence
866 Atwells Ave, Providence, RI
korczakps@gmail.com
401-919-9835
www.szkolari.com

**NIE WSZYSTKO MOŻNA
W ŻYCIU ZAPLANOWAĆ...**

Ale zaplanowanie i opłacenie własnego pogrzebu sprawi,
że Twoje ostatnie życzenia będą spełnione
i pozbawi Twoich bliskich dodatkowych kłopotów.

Nasz zakład pogrzebowy służy lokalnej Polonii
od 1912 roku i mieści się tuż obok polskiej parafii.

John Plewa – Funeral Director
MÓWIMY PO POLSKU!
www.worcesterfuneral.com

DIRSA-MORIN FUNERAL HOME
298 Grafton St., Worcester, MA
Tel. 508-753-4211

HENRY DIRSA FUNERAL HOME
33 Ward St., Worcester, MA
Tel. 508-756-8346

POLISH AMERICAN
CITIZENS CLUB
Boston

2024
SYLWESTER

NIEDZIELA, 31 GRUDNIA 2023
82 BOSTON STREET, DORCHESTER, MA

ROZPOCZĘCIE O 7:00PM
GORĄCE DANIA - ZIMNE PRZEKĄSKI - CIASTO - KAWA

CENA BILETU \$90 OD OSOBĘ

REZERWACJE: STASIA 617-816-0142

GRA ZESPÓŁ

VADEMECUM BAND

polishclubboston.com contact@polishclubboston.com

*Happy
Thanksgiving*

*Życzymy wszystkim
Klientom oraz całej Polonii
radosnego Świąta Dziękczynienia.*

**MIŁA OBSŁUGA
DUŻY WYBÓR
NISKIE CENY**

Orawa
**Bakery &
Delicatessen**

Polecamy własnej produkcji gołąbki,
pierogi i inne wyroby garmazeryjne,
ciasta i torty na zamówienie
oraz szeroki asortyment artykułów
spożywczych.

60 East Main Street, Webster, MA 01570
tel. 508-949-0475

NAJWIĘKSZY WYBÓR NIEMIECKICH PIW W OKOLICY

- ▶ WĘDLINY I KIEŁBASY WŁASNEGO WYROBU
WG STARYCH, SPRAWDZONYCH RECEPTUR **ZAPRASZAMY!**
- ▶ SŁODYCZE I UPOMINKI
- ▶ OGROMNY WYBÓR EUROPEJSKICH SERÓW
- ▶ ARTYKUŁY SPOŻYWCZE
- ▶ POLSKIE PIECZYWO ORAZ WYROBY CUKIERNICZE

karls
SAUSAGE KITCHEN
& EUROPEAN MARKET

1 Bourbon Street, Peabody, MA (Exit na Lowell St)
Tel. 978-854-6650 | www.karlssausage.com

Zapraszamy od wtorku do soboty od 9 do 6. Jesteśmy nieczynni w niedziele i poniedziałki

*Europejskie delikatesy
i masarnia
pod jednym dachem!*

Radosnego Święta Dziękczynienia!

Niech ten czas spędzony w gronie rodziny i bliskich będzie momentem odpoczynku oraz wytchnienia od codziennych obowiązków, a także okazją do refleksji nad łaskami, których doświadczamy i inspiracją do dzielenia się dobrem z innymi.

Życzę, aby każdy dzień przynosił powody do wdzięczności i poczucie satysfakcji z dobrze spożytkowanego czasu oraz aby umiejętność dostrzegania piękna i dobra w otaczającym nas świecie i drugim człowieku przynosiła owoce w postaci spokoju ducha i wewnętrznej radości, a także pozwalała odkryć największe wartości, będące drogowskazami na życiowej ścieżce.

Izabella Whiting

Izabella Whiting - Realtor
Mówię po polsku!

Re/Max Real Estate Center
LICENSED in MA & RI

508-699-1600 Office
508-277-1461 Cell
iwhiting1@yahoo.com

Radosnego Święta Thanksgiving spędzonego w gronie najbliższych życzy

Café Polonia

Jedyna polska restauracja
w Bostonie zaprasza!

 617-269-0110

611 Dorchester Ave., South Boston, MA 02127 www.cafepolonia.com

POLONUS DELI

**JEDYNY POLSKI SKLEP
NA NORTH SHORE AREA ZAPRASZA!**

Polecamy szeroki asortyment
POLSKICH PRODUKTÓW:
wędliny, nabiał, pieczywo, ciasta,
artykuły spożywcze,
garmazerkę i upominki.

HAPPY
Thanks
GIVING

176 Essex St. (Museum Place) Salem MA

Tel. 978-740-3203

www.polonusdeli.com

życzy Kasia i Ewa z zespołem

HAPPY
Thanks
Giving

*Całej Polonii
oraz wszystkim klientom
życzymy spokojnego, zdrowego
i radosnego święta*

Thanksgiving

POLONIA MARKET

736 Broadway | Pawtucket, RI
tel. (401) 727-8400

Świąteczna tradycja od ponad 100 lat!

Szukaj kiełbas i innych wyrobów marki **BLUE SEAL** w lokalnych sklepach spożywczych i supermarketach, bądź odwiedź nasz sklep firmowy w Chicopee, MA!

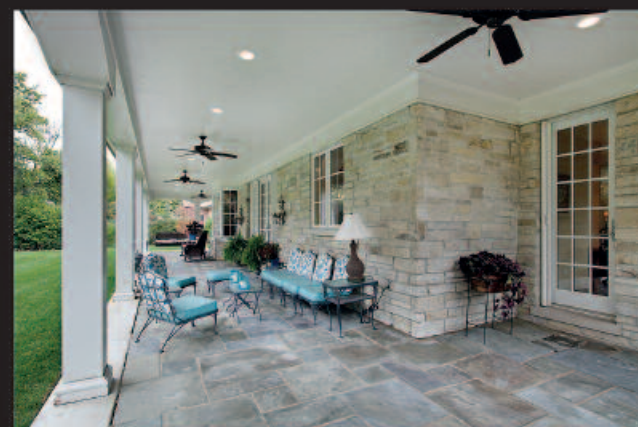
Zapraszamy od poniedziałku do piątku od 7 am do 3:30 pm
19 Sitarz Avenue, Chicopee, Massachusetts

Zamowienia:
1-800-924-6328
Dodatkowe informacje:
www.bluesealkielbasa.com

BRICK ■ BLUESTONE ■ COBBLESTONE ■ PAVERS ■ THINSTONE

KOSTKA BRUKOWA

Już od \$3.05 za SQUARE FOOT

Wethersfield Building Supply
1246 Berlin Turnpike
Wethersfield, CT 06109
Tel. 860.956.8831

**WESELA • RANDKI • BALE • WYDARZENIA SPORTOWE • TRANSPORT
Z LOTNISKA 24/7 • SPOTKANIA BIZNESOWE i wiele innych**

BIZNES PROWADZONY PRZEZ KOBIETY

☎ 508-943-1731 ✉ eurokklimo@gmail.com

121 Worcester Rd., Webster, MA 01570

www.kklimousines.com

Wszystkim Klientom oraz całej Polonii życzymy radosnego święta Dziękczynienia

***Euro KK* Limo, Inc.**

Coroczny miejski Festiwal Świąteł powróci do Worcester Common już 1 grudnia

Festiwal Świąteł

City of Worcester

Organizatorzy w ramach bezpłatnego wydarzenia – które odbędzie się 1 grudnia w godzinach od 16:30 do 21:00 – przewidzieli dla uczestników nie tylko pokazy świetlne, ale także możliwość obejrzenia występów, pojeżdżenia na łyżwach, zakupu lokalnych przysmaków czy wsparcia organizacji społecznych.

Po uroczystym podświetleniu choinki o godzinie 18:00 odbędzie się występ gwiazdy wieczoru – Michelle Brooks-Thompson, finalistki programu „The Voice” stacji NBC.

Wydarzenie obejmie prezentację tymczasowej rzeźby świetlnej. Instalacja „Illuminaciones” to interaktywna rzeźba świetlna zaprojektowana przez lokalnego artystę z Zebbler Studios, zawierająca spiralny tunel ze światłami LED.

Oprócz pokazów świetlnych podczas Festiwalu Świąteł odwiedzający będą mogli poznać oferty ponad 15 sprzedawców żywności, odwiedzić namiot piwny, wspomóc organizacje społeczne, odbyć wizytę u Świętego Mikołaja, zaliczyć malowanie twarzy, występy cyrkowe i ogniowe oraz przejażdżki bryczką. Wystąpią także chór Quadrivium z

W ramach Festiwalu Świąteł przygotowano pokazy świetlne, w tym podświetlenia budynków miejskich, oraz liczne atrakcje

Burncoat High School, Roosevelt Elementary, Rice Square i AMPP Youth.

Biblioteka Publiczna Worcester przy 3 Salem Square będzie otwarta podczas Festiwalu Świąteł do 20:30. Na miejscu dostępna będzie gorąca czekolada i rękodzieło.

Parkingi dla odwiedzających będą dostępne w Worcester Common Garage pod adresem 2 Eaton Place, Federal Plaza Parking Garage

pod adresem 570 Main St. i Pearl-Elm Parking Garage pod adresem 24 Pearl St.

Zamknięcia dróg w okolicy rozpoczną się w południe i będą dotyczyć Franklin Street, Front Street, Church Street i części Main Street przed ratuszem.

Zimową instalację oświetleniową Festiwalu Świąteł będzie można oglądać do 28 lutego.

Kierowcy z autyzmem pod ochroną?

Projekt ustawy rozpatrywany przez prawodawców w Bostonie mógłby chronić kierowców z autyzmem. Został on zainicjowany przez policję na kampusie UMass Amherst.

Projekt nowego prawa nazywany jest Blue Envelope Bill (S. 1930).

Dzięki symbolowi prostej niebieskiej koperty policjanci wiedzieliby, że kierowca, z którym mają do czynienia, ma autyzm. Niedawne badanie przeprowadzone przez Narodowy Instytut

Zdrowia wykazało, że osoby autystyczne często zgłaszają złe doświadczenia związane z interakcjami z organami ścigania. Czasami osoby w spektrum autyzmu wykazują zachowania, które można błędnie zinterpretować jako niegrzeczne lub niebezpieczne dlatego, że nie rozumieją sygnałów społecznych i konceptu przestrzeni osobistej. To z kolei może przekładać się na zbyt gwałtowną reakcję ze strony funkcjonariuszy policji.

Getty Images

Dzięki symbolowi niebieskiej koperty umieszczonemu na pojeździe policja wiedziałaby, że ma do czynienia z kierowcą w spektrum autyzmu

Weryfikacja ubezpieczeń

Pexels

Massachusetts weryfikuje listy mieszkańców kwalifikujących się do uczestnictwa w programie ubezpieczeń Medicaid

Dla ponad 2.4 miliona mieszkańców Massachusetts narzucony przez władze federalne proces ponownego ustalania składek, przeglądu dochodów i innych wymogów kwalifikujących do ubezpieczenia zdrowotnego dotowanego przez stan, rozpoczął się w kwietniu 2023 wraz z otrzymaniem niebieskiej koperty.

Wewnątrz znajdowały się kluczowe pytania określające, czy osoba kwalifikuje się do otrzymania dotowanego przez państwo ubezpieczenia zdrowotnego, znanego również jako Medicaid. Znajdowały się tam również numery telefonów do organizacji i linki do nich, które mogły być pomocne mieszkańcom w wypełnieniu dokumentów.

Proces przeglądu, który został wstrzymany na ponad trzy lata ze względu na pandemię Covid-19, wykazał dotychczas, że ponad 76.000 mieszkańców zapisanych na listy nie kwalifikowało się już do dotacji. Proces przeglądu wciąż jeszcze trwa i ma zakończyć się w kwietniu 2024 r.

UZDROWICIEL

BEZPŁATNA PORADA TELEFONICZNA

Leszek Richmond

POMAGAM na ODLEGŁOŚĆ.
DOSKONAŁE REZULTATY.

100 % Naturalnie. Wszelkie Dolegliwości i Objawy:
Depresja, Stres, Nerwice, bóle Głowy i Migreny
Nadwaga, bóle Kręgosłupa i Stawów, Astma,
Bezsennosć, Moczenie oraz wiele innych u Dzieci i Dorosłych.

24 LATA DOŚWIADCZENIA.

TYSIĄCE WDZIĘCZNYCH OSÓB.

250.480.7899

WWW.LESZEKRICHMOND.COM

JESTEM by POMÓC

Mieszkańcy Massachusetts mogą ubiegać się o pomoc w pokryciu kosztów rachunków za ogrzewanie

Ruszył program LIHEAP

Kwalifikujący się mieszkańcy Massachusetts mogą już ubiegać się o pomoc finansową w sezonie grzewczym od listopada 2023 do 30 kwietnia 2024 roku.

Biuro Wykonawcze ds. Mieszkalnictwa i Społeczności Mieszkalnych stanu Massachusetts (EOHLC) ogłosiło, że 1 listopada ruszyła kolejna odsłona Low Income Home Energy Assistance Program (LIHEAP). LIHEAP to bezpłatna usługa obejmująca cały stan, finansowana z federalnych środków w ramach pomocy energetycznej dla gospodarstw domowych o niskich dochodach. Kwalifikujące się gospodarstwa domowe mogą w jej ramach liczyć na pokrycie części rachunków za ogrzewanie

w sezonie od 1 listopada 2023 do 30 kwietnia 2024 roku.

Wnioski o pomoc są obecnie akceptowane online na stronie toapply.org/massliheap.

O pomoc w ramach LIHEAP właściciele domów, jak i najemcy, mogą ubiegać się online lub za pośrednictwem lokalnych agencji administracyjnych. Gospodarstwa domowe muszą spełniać określone wymagania, aby zakwalifikować się do otrzymania dofinansowania, które zostanie wypłacone bezpośrednio dostawcom ogrzewania.

Aby uzyskać więcej informacji lub znaleźć lokalną agencję LIHEAP, należy zajrzeć na stronę toapply.org/MassLIHEAP.

 AM

 Getty Images

Kwalifikujące się gospodarstwa domowe mogą liczyć na pokrycie części rachunków za ogrzewanie w sezonie od 1 listopada 2023 do 30 kwietnia 2024 roku

Pierwsza od niemal ćwierć wieku zmiana programu edukacji seksualnej w szkołach w Massachusetts

Jak randkować? Tego dowiedzą się uczniowie!

Już wkrótce uczniowie w Massachusetts będą objęci programem nauczania edukacji seksualnej dostosowanym do ich wieku.

Uczniowie otrzymają edukację seksualną i zdrowotną, która w programie bardziej włączy społeczność LGBTQ+, kwestie dotyczące autonomii ciała i zgody, a także zdrowia psychicznego i emocjonalnego. Na zajęciach poruszane będą też zagadnienia związane z bezpieczeństwem randkowania, odżywiania i chorobami przenoszonymi drogą płciową. Zmiany zostały zatwierdzone w trakcie głosowania komisji oświatowej.

Rada ds. Szkolnictwa Podstawowego i Średniego na posiedzeniu 31 października jednomyślnie głosowała za przyjęciem nowego zestawu ram programowych dotyczących edukacji zdrowotnej. Wytyczne zostały zaktualizowane po raz pierwszy od 1999 roku.

Nowe standardy obejmują różne wytyczne dla czterech grup wiekowych: od przedszkola do klasy drugiej, klas 3-5, klas

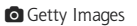
6-8 i klas 9-12. Program będzie dostosowany do wieku uczniów i ich zmieniających się potrzeb.

 Pexels

 AM

Najdroższy McDonald's w kraju znajduje się w Massachusetts

Drogi fast food

 Getty Images

W McDonald's w Berkshire w Massachusetts dania mają najwyższe ceny w kraju

McDonald's jest jedną z najbardziej rozpoznawanych sieci fastfoodów na świecie. Słynie ona nie tylko z ekspresowego tempa wydawania posiłków, ale też z niewysokich cen. Jak się okazuje, druga z kwestii w Massachusetts nie jest aż tak oczywista.

Zgodnie z zasadami panującymi w sieci, franczyzobiorcy mogą samodzielnie ustalać ceny w poszczególnych punktach. Ich wysokość może zależeć np. od lokalizacji. Wydawać by się mogło, że najdroższe w całym kraju może być menu w McDonald's znajdującym się w Bevely Hills albo Upper East Side na Manhattanie. Błąd. Najwięcej zapłacić w punktach sieci trzeba w hrabstwie Berkshire w stanie Massachusetts!

Według McCheapest – strony internetowej śledzącej ceny McDonald's w całych Stanach Zjednoczonych – najdroższa franczyza znajduje się w małym miasteczku w zachodniej części stanu Massachusetts.

Mowa tu o punkcie, który znajduje się przy autostradzie I-90 Massachusetts, pomiędzy zjazdem 10 i 3. Aktualna cena Big Maka wynosi w nim 8.29 dolara. W Mississippi ten sam Big Mac kosztuje 3.5 dolara. McDonald's w Lee Service Plaza pobiera też 10 dolarów za kanapkę McCrispy, 18 dolarów za 20 kawałków kurczaka McNuggets i 22 dolarów za pudełko 10 sztuk McNuggets.

 AM

DOUBLE K TRUCKING
DUMPSTER RENTAL AND SERVICES

Radosnego
Święta Thanksgiving,
spędzonego
w gronie najbliższych
życzy
Double K Trucking

zatrudnimy od zaraz **KIEROWCÓW**
z prawem jazdy CDL Class A

Skontaktuj się z nami – warto porozmawiać:

 860-382-8466

Adam's Polish Food

Polskie Delikatesy w Vernon, CT

POLECAMY:

- Wyroby garmazeryjne przygotowywane na miejscu
- Szeroki asortyment produktów spożywczych z Polski, Niemiec, Węgier, Jugosławii, Łotwy oraz innych krajów
- Polskie wędliny, kielbasy, sery i produkty garmazeryjne
- Ciasta, pieczywa oraz wypieki świąteczne
- Polskie kosmetyki, prasę i upominki
- Piwa z Polski oraz całej Europy

Radosnych obchodów
Święta Dziękczynienia
życzy Adam's Polish Food!

**Najlepsze kanapki
w okolicy!**

**Własnego wyrobu
pierogi!**

205 Talcottville Road
Vernon Rockville, CT
Tel. 860-871-6080

DOGODNY PARKING

Hours / Godziny: Tue-Fri: 10-6
Sat: 9-5, Sun: 10-2, Closed Mondays

Niecałe 30 mil od granicy z Massachusetts!

WEBSTER PACC ZAPRASZA
DZIECI DO 13 LAT DO

Pracowni Świętego Mikołaja

Niedziela, 3 grudnia, 2023
2:00pm - 5:00 pm
37 Harris St. Webster, MA

Bilety w cenie \$15/dziecka można zakupić u:

Marzena 774-253-2551 | Kasia 774-280-0531 | Ania 508-864-7595

(Ilość biletów ograniczona)

ATRAKCJE

Spotkanie ze Św. Mikołajem	Występ grupy Piast
Malowanie twarzy	Zabawy z Bartlett cheerleaders
Dekoracja pierników	Gorące kakao
Robienie dekoracji	Frytki i nuggetsy z kurczaka
Malowanie dekoracji świątecznych	Bar dla rodziców/opiekunów

Rodzic lub opiekun musi przez cały czas towarzyszyć dziecku

**NIEDZIELA
31 GRUDNIA**

OD 7:00 PM
DO 2:00 AM

JOHN PAUL II
DIVINE MERCY SHRINE HALL
34 ST. PETER'S STREET
SALEM, MA

Bawimy się z
DJ'em Daniel Band z Connecticut

Bilety w cenie **\$100** od osoby.

Info i rezerwacje:

978-744-1278

Przekąski, kolacja, deser oraz lekki poczęstunek
po północy. Cash bar.

Sponsorem zespołu jest

Michael Lutrzykowski

Polka nie zostawiła żadnych złudzeń Peguli i... Sabalence

Iga Świątek znów numerem 1!

To był teatr jednej aktorki – Iga Świątek rozgromiła Jessikę Pegulę 6:1, 6:0, została triumfatorką WTA Finals 2023 w Cancun i tym samym zapewniła sobie powrót na pozycję liderki rankingu.

Polska tenisistka potrzebowała tylko 59 minut, aby postawić na swoich. Nie tylko nie dała żadnych szans Amerykance, ale też nie zostawiła złudzeń Arynie Sabalence – straciła Białorusinkę z fotela liderki rankingu WTA i wróciła na prowadzenie, które utraciła po US Open.

Iga wygrała zawody bez straty seta jako pierwsza tenisistka od czasu Sereny Williams (2012). Powtórzyła też wyczyn Eliny Switoliny (2018), która jako ostatnia zwyciężyła w WTA Finals bez przegranego meczu.

Po odpadnięciu w 1/8 finału US Open Polka wygrała 12 z 13 kolejnych meczów, w tym 11 z rzędu. Zdobyła tytuły w Pekinie i Cancun. Łącznie w tym roku zwyciężyła w sześciu turniejach, w tym po raz trzeci w wielkoszlemowym Rolandzie Garrosie.

Świątek po raz drugi z rzędu zakończy sezon jako numer 1 na świecie. WTA Finals wygrała jako druga Polka. W 2015 roku triumfowała Agnieszka Radwańska.

W zawodach ATP Finals 2023 mężczyzn nie wystąpi Hubert Hurkacz. Polak stracił na to szansę w turnieju Rolex Paris Masters 1000, gdy przegrał w ćwierćfinale z Bułgarem Grigorem Dimitrowem 1:6, 6:4, 4:6.

TOM

Iga Świątek/facebook

Iga Świątek pokazała moc w meksykańskich zawodach

Łukasz Kaczmarek miał znakomity rok i zdeklasował rywali

Polak najlepszy na świecie!

Portal volleybox.net opublikował wyniki wyborów na najlepszego siatkarza świata. W sposób bezdyskusyjny, z olbrzymią przewagą punktową, wygrał Łukasz Kaczmarek, podpora polskiej reprezentacji.

Kaczmarek, na co dzień siatkarz ekipy Grupa Azoty Zaksza Kędzierzyn-Koźle, ma za sobą rewelacyjny rok. Był kluczową postacią reprezentacji prowadzonej przez Nikołą Grbicia i wraz z nią zdobył złoto na mistrzostwach

Starego Kontynentu. Na Euro był m.in. najlepiej blokującym i atakującym. Poza tym wygrał z kadrą Ligę Narodów i wywalczył awans do paryskich igrzysk olimpijskich.

W zestawieniu portalu volleybox.net Łukasz zdeklasował rywali. Siatkarze za swoje osiągnięcia na przestrzeni roku zdobywali punkty. Polak zbierał ich 785. Drugi w zestawieniu, Kubańczyk Miguel Angel Lopez, zgromadził o 83.5 punktu mniej. Trzeci Holender Nimir Abdel-

Aziz stracił do Polaka 122.4 punktu.

W najlepszej dziesiątce znalazło się jeszcze dwóch innych reprezentantów Polski: 5. miejsce zajął Wilfredo Leon, a 7. Paweł Zatorski.

– Co to był za rok. Marzenia się nie spełniają, marzenia się spełniają! Dziękuję wszystkim, którzy byli ze mną i pisali tę piękną historię w 2023 roku – cieszył się niedawno w mediach społecznościowych pan Łukasz.

TOM

Kolejna Złota Piłka dla Leo Messiego. Nagrodę wręczył mu... szef

„Lewy” poza dziesiątką

Leo Messi, który poprowadził Argentynę do triumfu w mundialu, został nagrodzony Złotą Piłką. W plebiscycie organizowanym przez magazyn „France Football” 12. miejsce zajął Robert Lewandowski.

Wspólnie z FC Barceloną „Lewy” sięgnął po mistrzostwo Hiszpanii, został królem strzelców La Ligi (23 gole), a w sezonie 2022/23 zdobył w sumie 33 bramki. Tym razem wiadomo jednak było, że kapitan reprezentacji Polski nie ma szans na przesadnie wysokie miejsce w plebiscycie. Z kadrą nie poszalał w katarskim czempionacie, a i w ekipie „Barcy” miał słabsze chwile.

Dwunaste miejsce jest najgorszym od 2018 roku, gdy polski napastnik w ogóle nie był nominowany. Murowanym faworytem był w 2020 roku, ale wskutek pandemii plebiscyt odwołano. W 2021 roku był drugi, a rok temu czwarty. Pan Robert zdawał sobie sprawę ze swych notowań w tym roku i nie pojawił się w paryskim Theatre du Chatelet, gdzie odbyła się plebiscytowa gala.

Leo Messi w plebiscycie wyprzedził między innymi Erlinga Haalanda i Kyliana Mbappe. 36-letni Argentyńczyk w tym sezonie zmienił barwy klubowe. Z Paris Saint-Germain przeniósł się za ocean – do Interu Miami. W klubie zarządzanym przez Davida Beckhama występuje od lipca. Rozegrał 14 spotkań, w których strzelił 11 goli i zanotował 5 asyst.

Messi został też pierwszym w historii piłkarzem grającym poza Europą, który otrzymał Złotą Piłkę. Odebrał ją z rąk... swojego przełożonego. Statuetkę wręczył mu Beckham.

Lista nagrodzonych: Złota Piłka – mężczyźni: Lionel Messi (Inter Miami, Argentyna); kobiety: Aitana Bonmati (FC Barcelona, Hiszpania); młodzieżowiec (U-21, nagroda im. Raymonda Kopy): Jude Bellingham (Real Madryt, Anglia); napastnik: Erling Haaland (Manchester City, Norwegia); bramkarz (nagrada im. Lwa Jaszyna): Emiliano Martinez (Aston Villa, Argentyna); nagroda im. Socratesa (zaangażowanie społeczne): Vinicius Jr (Real Madryt, Brazylia); drużyna męska: Manchester City.

TOM

Łukasz Kaczmarek/facebook

Łukasz Kaczmarek miał ogromny udział w sukcesach reprezentacji Polski w siatkówce

Tomasz Wiktorowski ma szansę na prestiżowe wyróżnienie

Czy docenią trenera Igi?

 Iga Świątek/facebook

Tomasz Wiktorowski (pierwszy z lewej) cieszył się w tym roku m.in. z sukcesu Igi na kortach Rolanda Garrosa

Iga Świątek i Tomasz Wiktorowski mogą wkrótce zyskać kolejne trofeum. Stanie się tak, jeśli zostaną docenieni w WTA Awards, plebiscycie nagradzającym przedstawicieli kobiecego tenisa w danym sezonie.

Rok temu Polka zdominowała rozgrywki i otrzymała tytuł najlepszej zawodniczki 2022 roku. W tym sezonie wygrała m.in. Rolanda Garrosa, po triumfie w WTA Finals wróciła na fotel liderki rankingu i ma szansę, aby ponownie otrzymać najwięcej głosów.

Polska tenisistka błyszczała rok temu, ale Tomasz Wiktorowski, jej trener, nie został uznany za najlepszego w swym fachu. Nagroda trafiła w ręce Davida Witta, opiekuna Jessiki Peguli.

Nominacje do nagrody trenera przedstawia WTA, a ostatecznego wyboru dokonują inni trenerzy. – Wiktorowski

zasłużył na nagrodę, ale to jest plebiscyt popularności. Duże znaczenie ma to, czy inni trenerzy cię lubią – przyznał Radosław Szymanik, były kapitan reprezentacji Polski.

Na głównego konkurenta pana Tomasa wygląda Anton Dubrow, trener Aryny Sabalenki. Białorusinka wygrała w sezonie Australian Open, awansowała do finału US Open i do półfinałów Rolanda Garrosa i Wimbledonu. Po US Open odebrała Polce pozycję nr 1 w rankingu. W plebiscycie może się też liczyć Brad Gilbert, trener Coco Gauff, triumfatorki US Open.

Jedynym Polakiem, który sięgnął po WTA Awards, jest Piotr Sierżputowski. W 2020 roku poprowadził Świątek do triumfu w Paryżu, pierwszego wielkoszlemowego lauru naszej zawodniczki.

 TOM

PRZEMYŚL TO SAM

 Tomasz Ryzner
Dziennikarz sportowy rodem z miasta, gdzie San leniwie toczy swe wody

I by trener teraz nie miał ręki...

„Czasy coraz gorsze, ceny coraz wyższe, a młodzież coraz głupsza” – narzekali starożytni Egipcjanie. Minęły tysiące lat i to, co z trudem odczytano w hieroglifach, nadal pasuje do opisu rzeczywistości. Czasy mamy niespokojne, wojny trwają w najlepsze, kroją się nowe, a eksperci prognozują, że są widoki na światową. Ceny, jakie są, każdy widzi. Mało tego, potrafią rosnąć, choć ten sam towar waży coraz mniej (vide pieczywo).

A młodzież? Jak to młodzież, po staremu daje do pieca. Niedawno zrobili to piłkarze reprezentacji Polski Under’17. Czwórka nastolatków nie wytrzymała napięcia przed startem mistrzostw świata i „strzebiła sobie w stopy” w dalekiej Indonezji. Mega utalentowani, starannie wyselekcjonowani, nadzieje polskiego piłkarstwa, chłopcy jak z obrazka, nieregularnie dali w palnik. Po prostu – polecili na Bali, się nie bali i się z lekka naj...

W kraju „szok i niedowierzanie”, jak mawiają sportowi dziennikarze. „Dałbym sobie za nich rękę uciąć” – zapewniał trener kadry, który jednak miał oczy dookoła głowy i osobiście wyniuchał przewinę rozrywkowego kwartetu. „Mogli trafić do więzienia, wszak to muzulmański kraj” – martwił się pewien dziennikarz. To prawda, ale nie cała. Na Jawie czy na Sumatrze, owszem, młodzi kopacze mogliby się nieźle wkościć. Ale trafiać, że na Bali dominuje hinduizm. Na wyspie panuje większy luz i nie trzeba chodzić po melinach, by po kryjomu dać w szyję. Czy młodzi, zdolni mieli tego świadomość? Wątpię. Za to mieli szczęście, a to w życiu się przydaje.

Nad Wisłą eksperci, żurnaliści, trenerzy zachowywali się tak, jakby urodzili się wczoraj – przybierali grobowe miny, z troską marszczyli czoła, zachodząc w głowę, jak to się mogło stać. Wydaje mi się, że znaczenie mają dwie kwestie; piłkarze popili, bo tak chcieli, mieli taki kaprys, czy przeciwnie, musieli sobie gołnąć.

Jeśli to pierwsze, znaczy, że rzeczywiście są mało lotni. Na głupotę lekarstwa brak, ale sankcje powinny doraźnie podzielać, a dolegliwość u wielu osób mija z wiekiem. Gorzej, gdy futboliści poszli w długą, bo nie mogli się przed tym powstrzymać. Siłą własnej woli chorobę ciężko przezwalczyć, a czas tylko pogarsza sprawę. Na szczęście zawodnicy mają wspomniane szczęście – są młodzi. A na początkowym etapie terapia działa u większości pacjentów. Trzeba tylko (i aż) dać sobie pomóc.

Puenty będą dwie. Parę lat temu Jose Mourinho próbował trafić do niesforne go piłkarza, który marnował talent. The Special One rzekł mu: „Słuchaj stary, wczoraj miałem 20 lat. Dzisiaj mam 56”. Brzmi zgrabnie i mądrze, ale który nastolatek jest stanie sobie wyobrazić, że kiedyś będzie miał piątkę z przodu.

Czasy się zmieniają, ludzie niekoniecznie, dlatego nauka dla trenerów jest chyba zawsze ta sama. Róbcie po staremu, czyli tak, jak radził pewien wschodni satrapa z wąsami – „należy ufać, ale kontrolować”.

Felietony publikowane na łamach „Białego Orła” odwiedzają wyłącznie poglądy ich autorów.

PS. Z Indonezji docierają też miłe wieści. Oto brytyjscy naukowcy odnaleźli ssaka, który od dekad uznawany był za wymarły gatunek. Opisano go, jako mającego kolce jeża, pysk mrówkojada i stopy kreta.

„Ikar i Dedal” (1)

To był jego pierwszy weekend bez rodziców, którzy polecili na Majorce, na ślub kuzyna mamy. Michał wstał do wyboru jechać do cioci Magdy, albo zostać w domu z dziadkiem Andrzejem. Nie miał ochoty spędzać czasu na wsi, więc zdecydował się na dziadka jako opiekuna. Dziadek obiecał, że jak zostaną sami, wspólnie złożą model samolotu, a Michał wiedział, że dziadek nie rzuci słów na wiatr. Po śmierci babci, która zmarła nagle dwa lata temu, bardzo się zmienił. Chodził smutny i zamyślony. Jego córka, mama Michała chciała, aby z nimi zamieszkał, jednak wołał mieszkać sam. Na początku w domu rodzinnym, a później przeprowadził się do bloku, w którym mieszkała córka z mężem i wnukiem, bo znajomi sprzedawali mieszkanie. Mama Michała odetchnęła z ulgą, wiedząc, że jej ojciec będzie bezpieczny. Mieszkał obok, a jednocześnie miał prywatność. Michał bardzo lubił spędzać z dziadkiem czas, bo choć ten był wymagający, pozwalał wnukowi na więcej i zawsze dotrzymywał słowa. Nie potrafił jednak gotować. Michała akurat to najmniej martwiło. Mógł wtedy jeść bezkarnie hamburgery i pizzę na mieście. Rodzice pakowali ostatnie walizki i czekali na taksówkę, która miała ich zawięzić na lotnisko. Spojrzeli jeszcze na swojego syna. Mama przytuliła Michała i szepnęła mu do ucha:

– Bądź grzeczny i słuchaj dziadka.
– Dobrze mama.

Michał zęgnął rodziców, zaś Piotr podał teściowi karteczkę z numerami telefonów.

– Tato, tutaj zapisałem numery telefonów do mnie, do Agaty i do naszych kuzynów. Gdyby coś się działo, dzwoń bez zastanowienia.

– Jasne – odpowiedział dziadek Andrzej. I dodał z uśmiechem: – Jedzcie czy nie? Jak tak dalej będziemy rozmawiać, to spóźnicie się na samolot, a taksówka już czeka.

Rodzice uściskali jeszcze raz syna i dziadka, zabrali wszystkie bagaże i pojechali taksówką na lotnisko. Michał przybił piątkę dziadkowi i szybko pobiegł do pokoju. Dziadek zrobił sobie herbatę, wyjął z lodówki pepsi i paluszki. W chwilę potem Michał był z powrotem, z modelem samolotu do składania i spoglądając litościwie na dziadka, zagadał: – No to co, składamy?

– Pewnie, że składamy, tylko może na początek zamówimy pizzę i napijemy się czegoś. Może być pepsi? – mrugnął do Michała dziadek.

– No, to mi się podoba, nie mleko i płatki. Michał wyjął z szuflady ulotkę i zaczął przeglądać.

– Daj to przeczytam, jakie mają rodzaje. Dziadek chwilę spoglądał na kartkę.

– Michałku – powiedział – zamówimy dwie; jedną dla mnie, a drugą dla ciebie. Może chcesz z szynką, ananasem i podwójnym serem?

– Doskonale, nawet potrójnym – zaśmiał się Michał.

– Ja sobie wezmę wiejską z boczkiem, bo twoja mama nigdy mi takiej nie kupi. Mówi, że mam wysoki cholesterol. A co tam, raz można zaszaleć.

– Tobie też mama zabrania niezdrowego jedzenia? Nie tylko ja mam szlaban.

– Wiesz Michaś, tak to jest z kobietami. Twoja babcia o mnie dbała i bardzo dobrze gotowała. Dziadkowi zakreśliła się łza w oku, przytulił wnuka i rzekł: – Szkoda dzieciaku, że nie zdążyłeś lepiej poznać babci. To była najwspanialsza osoba na świecie. Nawet nie wiesz, jak mi jej brakuje.

– To dlatego czasami płaczesz i jesteś smutny? Tęsknisz za babcią?

– Tak, urwisie. Nie ma dnia, żebym o niej nie myślał. Babcia była moją jedyną i największą miłością. Była cudowną mamą dla twojej mamy i wujka Roberta. Czasami, jak patrzę na twoją mamę, przypomina mi się moja żona. Agata jest tak do niej podobna.

– Dziadku, jak poznałeś babcię?

– Opowiem ci, tylko zamówimy pizzę. Wybrał numer w komórce.

– Dzień dobry chciałem zamówić dwie średnie pizze, jedną wiejską i jedną hawajską z szynką, ananasem i podwójnym serem. Dziękuję bardzo.

– Będą za 40 minut a w tym czasie pojedziemy do salonu. Tam twoja mama trzyma albumy. Pokażę ci kilka zdjęć i opowiem o babci. Andrzej chwycił wnuka za rękę, poprowadził do salonu, otworzył album ze zdjęciami i zaczął opowiadać.

– Był rok 1963. Od kilku miesięcy pracowałem w Warszawie jako pilot, w Polskich Linjach Lotniczych LOT. Leciąłem do Paryża. Byłem dobrze przygotowany do pracy, a jednak obawiałem się, jak to będzie. Odpowiadałem za załogę i pasażerów. Zwróciłem uwagę na piękną brunetkę, która przywitała się i poszła do swoich obowiązków. Od razu zapamiętałem jej imię. Helena pracowała jako stewardessa i jak się później okazało, to był jej pierwszy dzień pracy. Lot przebiegał prawidłowo. Idealna pogoda, jak na maj. Praca w stolicy dawała możliwości, o których chłopak z Mielca nie mógł nawet marzyć. Wylądowaliśmy i zobaczyłem wieżę Eiffla i wtedy wdzięczny byłem moim rodzicom, że nie kazali mi iść do pracy po technikum, tylko pozwolili na kontynuowanie nauki na wydziale lotniczym na Politechnice Warszawskiej. To dzięki ich pomocy mogłem ukończyć studia i zwiedzić niemal cały świat. Musisz wiedzieć Michałku, że były to zupełnie inne czasy i nie każdy mógł sobie tak po prostu polecieć za granicę, jak choćby dzisiaj twoi rodzice. Ale miałem opowiedzieć ci o babci. Pasażerowie opuszczali samolot i cała załoga kończyła swoją pracę. Pożegnałem

Pierwszy polski samolot odrzutowy TS 11 Iskra

© planespotters.net

się ze wszystkimi, ale nie zauważyłem Heleny. Spytałem drugiego pilota, gdzie może być ta piękna brunetka. Zaśmiał się i skomentował: – Czy aby nie wpadła ci w oko?

– I jak znalazłeś w tym Paryżu babcię? – spytał Michał, wyraźnie zainteresowany. Odpowiedź musiała poczekać, bo właśnie zadzwonił domofon. Dziadek otworzył i odebrał zamówione pizze.

– No Michałku, chyba pora na obiad. Nie stety, przez tydzień w tym domu króluje niezdrowe jedzenie.

– Hura – krzyknął Michał, otwierając pizzę dziadka.

– Chyba to moja, mam pomysł, zjemy po kawatu każdej, zgoda? – zapytał dziadek.

– Tak, świetny pomysł, jeszcze pepsi poproszę – Michał aż podskoczył z radości.

– Dobrze, jednak najpierw idziemy umyć ręce – rzekł dziadek.

– Ty też – Michał ciągnął dziadka za rękę do łazienki.

Gdy wrócili do salonu, dziadek pokazał Michałowi zdjęcie babci w albumie. Chłopiec przyglądał się uważnie i śmiejąc się do dziadka skomentował: – Miałaś mi babcię pokazać, a to jest moja mama, tylko czemu zdjęcie jest czarno-białe?

– Pokazałem ci babcię – szepnęła dziadek. – Na tym zdjęciu babcia ma tyle lat, co teraz twoja mama. Nie dziwię się, że myślałaś, że to ona. Jest jak skóra zdjęta z matki. Wtedy były takie zdjęcia i to jest pierwsze zdjęcie, jakie od niej dostałem.

– Kto babci zdjął skórę? – zaśmiał się Michał.

– Tak tylko powiedziałem. To takie powiedzenie. Jak pójdziesz do szkoły we wrześniu, będziesz uczył się takich rzeczy. Skoro jednak pytasz, wyjaśnię ci już teraz. Skóra zdjęta z kogoś znaczy, że ten ktoś jest do kogoś bardzo podobny. Tak jak mama do babci. Rozumiesz?

– Teraz tak. Jak znalazłaś babcię w tym Paryżu?

Andrzej posadził wnuka na kolanach.
– Po udanym locie wszyscy członkowie załogi pojechali autobusem do hotelu. Wtedy ponownie zobaczyłem Helenę. Była zajęta roz-

mową z koleżanką, więc nie chciałem przeszkadzać. Powrotny lot mieliśmy za trzy dni i miałem nadzieję, że uda mi się zaprosić Helenę na kawę do jakiejś paryskiej kawiarenki. Na pewno kiedyś pojedziesz do Paryża. To bardzo piękne miasto. Mówiła, że to miasto miłości i ja zakończyłem się tam w twojej babci. Następnego dnia po śniadaniu, do hotelu, w którym zatrzymaliśmy się, przyszedł przyjaciel drugiego pilota, Wojtek, który ożenił się kilka lat wcześniej z Francuską i mieszkał w Paryżu. Pokazał nam wieżę Eiffla, Bazylikę Sacre-Coeur, Luwr i Katedrę Notre Dame.

– To ta co się ostatnio paliła? – spytał Michał

– Tak, dokładnie. Mam nadzieję, że odbudują ją i zobaczysz jak wygląda, bo warto.

– No ale co z babcią? – Michał spojrział na zdjęcie.

– Już opowiadam. Miałem trochę pieniędzy i chciałem kupić rodzicom prezenty z Paryża. Poprosiłem Helenę, aby pomogła wybrać mi coś dla mamy. Kupiłem jedwabny szalik. Bardzo spodobała się Helenie niebieska apaszka. Kiedy wyszliśmy ze sklepu, powiedziałem, że zostawiłem w nim rozmówki polsko-francuskie. Tak naprawdę wróciłem, aby kupić apaszkę. Przez cały dzień zwiedzaliśmy Paryż. Ja opowiadałem o moich studiach i o tym, jak urządziłem się w Warszawie. Helena powiedziała, że zawsze marzyła o podróżach i dlatego zdecydowała się na pracę stewardessy.
Cdn.

Aleksandra Piguła
Redaktor strony Edward Bolec

Aleksandra Piguła

Autorka siedmiu tomików poezji: „Kropła”, „Dłonie”, „Skrzydła”, „Strofy na...”, „49 niedomówień”, „Karuzela” (wydany w wersji polsko-angielskiej), „Smaragdy”. Autorka sztuk teatralnych „Zgrana paczka” i „Kasetka szczęścia” (wydanej w wersji książkowej). Prezes Miejskiej Grupy Literackiej, działającej przy Towarzystwie Miłośników Ziemi Mieleckiej im. Władysława Szafera w Mielcu. Uhonorowana odznaką „Zasłużony dla Kultury Polskiej” w 2018 roku.

TWO WORDS TO THE WISE

Robert A. Rothstein
University
of Massachusetts
Amherst
rar@umass.edu

Subtle Distinctions

Charles V (1500–1558), King of Spain and Holy Roman Emperor, was supposed to have said that he spoke Spanish to God, Italian to women, French to men and German to his horse. He apparently had no use for English, and his conversational skills seem not to have extended to the Slavic languages. In any case he was not around in 1562 to read Mikołaj Rej's proclamation of Polish linguistic independence:

Let the surrounding nations finally know,
That Poles don't speak like geese but have
their own language!
(A niechaj narodowie wżdy postronni znają,
Iż Polacy nie gęsi, iż swój język mają!)

Not only do Poles have their own language, but it is one well-suited for making subtle distinctions. Consider the fact that whereas most languages have a single word designating "and," Polish has two words. One of them (*i*) simply creates lists while the other one (*a*) serves to suggest some logical connection between the conjoined items. The title of Henryk Sienkiewicz's 1883 novel *Ogniem i*

mieczem (*With Fire and Sword*), for example, lists the two basic elements of the Polish military strategy employed against the seventeenth-century Ukrainian peasant rebellion.

On the other hand, the humorous phrase *stoń a sprawa polska* ("the elephant and the Polish question"), from a joke circulating around the time of World War I, suggests that the two halves of the phrase have some essential connection. The phrase alludes to the custom of Poles trying to raise the issue of Polish independence in every possible international forum, asserting its relevance regardless of the ostensible topic of discussion. One modern version of that joke has delegates from various countries presenting scholarly papers at a conference devoted to the study of elephants: the French representative speaking about the love life of elephants, the British delegate – about the role of the elephant in the colonies, the American – about raising bigger and better elephants, the Russian – on the Soviet Union as the homeland of all elephants, and the Pole – on the elephant and the Polish question.

Poles also use their language in other ways to make subtle distinctions. An American seeking to foretell the course of true love plucks petals from a daisy, saying in alternation, "He/She loves me, he/she loves me not," until the last petal predicts the future of the relationship. This two-way distinction is not sophisticated enough for the French, who use the formula "He/She loves me a little, a little, a lot, passionately, madly, not at all" (*Il/Elle m'aime, un peu, beaucoup, passionnément, à la folie, pas du tout*). Polish lovers make even finer distinctions: "He/She loves me, likes me, respects me, doesn't want me, doesn't care, is joking" (*Kocha, lubi, szanuje, nie chce, nie dba, żartuje.*)

The first three words of that formula have had quite a career in Poland. A 1934 film called *Kocha, lubi, szanuje* featured two of the top stars of the Warsaw cabaret scene, Eugeniusz Bodo (1899–1943), playing a pharmacy trainee who is head over heels in love, and Loda Halama (1911–96), playing the cashier who is the object of his affections. *Mieczysław Fogg* (1901–90)

helped to popularize the title song from the film, which was written by three of the biggest names in Polish popular music of the 1930s, music by Henryk Wars (1902–77), lyrics by Konrad Tom (1887–1957) and Emanuel Schlechter (1904–43). Wars later continued his career in Hollywood, where he was known as Henry Vars, writing and arranging music for films and television programs (including *Flipper* and *Schindler's List*).

In 1971 the linguist Anna Wierzbicka called her collection of "semantic meditations" (*medytacje semantyczne*) *Kocha, lubi, szanuje*. More recently (1999) Professor Andrzej Jaczewski and Dr. Zbigniew Izdebski of Warsaw University published a sex education textbook for middle-school students (*gimnazjum*, ages 13–16) with the title *Kocha, lubi, szanuje* and the subtitle *Wychowanie do życia w rodzinie* ("education for family life"). After some controversy the textbook was approved by the Ministry of Education, but for high schools (*licea*) rather than middle schools.

Kocha, lubi, szanuje has been used as the title of a series of romance novels translated from English, as the title of the Polish edition of one of the Garfield comic books and as part of an ad for an internet florist: *Kocha lubi szanuje na kwiatki zastępuje* ("you love her, you like her, you respect her, she deserves flowers" – the ad makes it clear that the flowers are to be sent to a woman). It has even been used as the basis for one of the problems in a high school mathematics competition. (If Małgosia has a flower with twenty-seven petals, what will the prediction be?)

We often wonder where folklore comes from. Here we have the case of an anonymous rhyme, *Kocha, lubi, szanuje/nie chce, nie dba, żartuje*, that probably goes back to the late nineteenth century. It becomes part of a fortune-telling ritual or game, and later turns into a proverbial expression. Quoted in its entirety or more often partially (just the first half), it is available to authors, translators, publishers, newspaper and magazine headline writers, advertising copywriters and, indeed, all of us.

 Archiwum WEM

WYSYŁAMY DO POLSKI:

- KWIATY ▪ UPOMINKI ▪ KOSZE
- ZESTAWY SPOŻYWCZE

SPRAW
KOMUŚ
WIELKĄ
RADOŚĆ!

908-352-9100

www.polamerNY.com

POLAMER

NA KAŻDĄ OKAZJĘ Z GWARANTOWANĄ DOSTAWĄ DO DOMU ODBIORCY

Mikołajowe biegi

© Getty Images

Mikołaj na saniach czy skradający się przy kominię? To urocze, ale stereotypowe. Teraz Mikołaje mają bardzo różnorodne oblicza i nie zawsze się ukrywają. Setki, a w skali kraju nawet tysiące, Mikołajów można zobaczyć na biegach ulicami miast.

Bieg Mikołajów to charytatywna inicjatywa, w przyjemny sposób łącząca aktywność fizyczną oraz szczytny cel. Bieg odbywa się w wielu miastach. Szczególną aktywność wykazuje w tym względzie Toruń. Tam w tym roku bieg rusza w południe 2 grudnia, bo to dzień wolny od pracy i nauki, więc dużym i małym Mikołajkom łatwiej zorganizować czas. Są różne dystanse i kategorie wiekowe – do 10 km. 60 m biegną nawet maluchy w wieku 3-4 lat. Dzieciom podczas biegu mogą towarzyszyć rodzice lub opiekunowie. Jest też kategoria 70+. Pomyślano nawet o opcji nordic walking.

W tym roku w Toruniu odbędzie się już XXI Bieg Mikołajów. Liczba uczestników w minionych latach sięgała ponad 3,000 (w jednym dniu).

Biegom tego typu towarzyszy niemalże świąteczna atmosfera. Widok tak licznych grup osób w czerwonych czapkach jest niesamowity. Uczestnicy są wyposażeni przez organizatorów w symboliczne nakrycia głowy. Uiszczają jednak opłatę startową. Nie ma długich płaszczy ani worków na plecach, tylko czerwone koszulki lub kurtki, poza tym spodnie sportowe i wygodne buty. Niektórzy dokleją jednak brody lub zabierają z sobą psy. Pojawiają się też Śnieżynki. Jest zabawnie i barwnie.

Biegi czerwonych czapek odbywają się co roku w Warszawie, a także wielu innych dużych i mniejszych miastach. Akcje takie organizuje np. Piwniczna-Zdrój. Inna pokrewna impreza to Parada Moto-Mikołajów we Wrocławiu, w tym roku zaplanowano ją na 3 grudnia. To akcja wspierająca Domy Dziecka.

Półmaraton Świątecznych Mikołajów – Toruń, 2022 rok

Wszystkich Świętych po romsku

© Getty Images

Smutek i powaga towarzyszące obchodom Wszystkich Świętych, do jakich przywykliśmy zgodnie z tradycją, nie dla wszystkich kultur są tak samo oczywiste. Romowie mieszkający w Polsce wspominają zmarłych bez cichej zadumy. Biesiadują przy miejscach pochówku.

Romowie chętnie kultywują rodowe tradycje, a te każą im upamiętniać bliskich bez smutku i milczenia. Dawniej było to jeszcze bardziej rozbudowane niż obecnie. Z jedzeniem i pićmi zasiadano przy grobach, aby wspominać, ucztować, śpiewać pieśni. Część tej tradycji zanikła, ograniczyły je też przepisy, ale reszta została i zaskakuje wielu Polaków.

Romom nadal zdarza się mieć przy moгіłach alkohol – w intencji zmarłych. Ma on znaczenie symboliczne. Pół kieliszka wódki wylewa się na grób, a pół wypija na znak, że bliski zmarły jest z rodziną, która chce z nim uczcić to święto. Niektórzy grób polewają też wodą, oranżadą lub piwem. Romowie „karwią” dusze zmarłych również owocami, które rzucają za siebie, nad głowę. Niektórzy spe-

Romowie mieszkający w Polsce wspominają zmarłych bez cichej zadumy

dają czas przy grobach przy dźwiękach muzyki. Grają i śpiewają, często nawet po zmroku. Niekiedy dobierają utwory, które lubili zmarli, np. dla wujka – czardasza, dla ciotki – coś innego.

Dużo Romów jest we Wrocławiu, można ich spotkać na cmentarzu Osobowickim. W innych miastach, np. w Warszawie na cmentarzu Bródnowskim, organizowane są tzw. cygańskie dziady. Romowie rozścielają chusty, jedzą i piją. Czasem też częstują (i zarazem szokują) przechodniów. Na zdjęcia nie godzą się tak łatwo, bo to rzekomo przynosi pecha (może też to dowód pewnej niepoprawności w oczach innych).

Romskie groby nierzadko wyglądają znacznie okazalej niż inne. Budzą ciekawość przyjezdnych. Zdarzają się np. marmurowe postaci ze złotymi sygnetami i telefonami komórkowymi. Jest też dużo dekoracji kwiatowych, zniczy, ogólnie – na bogato!

Największe skupiska mniejszości romskiej w Polsce znajdują się w województwach: pomorskim, małopolskim, dolnośląskim i śląskim. Tam też jest najwięcej romskich grobów.

Powrót zespołu TSA

 facebook.com/MarekPiekarczyk

Członcy z TSA uchodzili za pionierów polskiego „ciężkiego brzmienia”. Do największych przebojów tej grupy należą piosenki „Trzy zapałki” i „51”. Po serii sukcesów i różnych trudności o grupie przycichło. Teraz TSA powraca. Zespół wystąpi 2 grudnia w katowickim Spodku.

Na czele TSA stoi obecnie 72-letni Marek Piekarczyk. 8 listopada pojawił się premierowy singel „Dream Team” powracającej na scenę grupy. To pierwszy etap aktywności formacji po śmierci jej gitarzysty i współzałożyciela – słynnego Andrzeja Nowaka.

Pierwszy koncert kultowego zespołu zapowiedziano na początek grudnia w katowickim Spodku. Na plakatach widnieją czterej muzycy z ostatniego składu: Marek Piekarczyk (wokal), Stefan Machel (gitara), Paweł Mąciwoda (bas) i Zbigniew Kraszewski (perkusja).

TSA to skrót od Tajne Stowarzyszenie Abstynentów. Ten zespół rockowy, zaliczany do prekursorów heavy metalu w Polsce, tworzył się jeszcze na przełomie lat 70. i 80. Niestety, już na

8 listopada pojawił się premierowy singel „Dream Team” powracającej na scenę grupy TSA

początku lat 90. doszło pomiędzy muzykami do konfliktu. Zaistniały wówczas TSA – Nowaka i Piekarczyka oraz TSA-Evolution – Machela i Niekrasza. Ostatecznie w 1992 roku obie grupy zostały rozwiązane. W 1998 r. zespół w odnowionym składzie został reaktywowany, jednak ponowne konflikty doprowadziły do szybkiego rozpadu.

Ostatnia próba powrotu miała miejsce w 2021 r. Grupa dała koncert na Festiwalu w Jarocinie, 40 lat po debiucie na tej samej imprezie. Realizację dalszych planów przerwała śmierć Andrzeja Nowaka – 4 stycznia 2022 r. Fani doceniają, że jego koledzy znów zebrali siły i na nowo podjęli wyzwanie.

 H.K.

Iga Świątek w roli modelki

 Getty Images

Polska mistrzyni tenisa lubi czasem zaskoczyć fanów i choć skupia się głównie na sporcie, odnosi też inne sukcesy. Niedawno zabłysnęła swoją stylizacją w gwiazdorskim niemalże stylu. Tenisowy strój zamieniła na potrzeby sesji zdjęciowej na uwodzicielską czerwoną suknię. Jej zdjęcia obiegły cały świat, rozstawiając przy okazji nazwisko polskiej projektantki.

Końcem października br. w meksykańskim mieście Cancun odbyła się impreza z okazji startu turnieju WTA Finals. Uczestniczyła w niej również polska reprezentantka – Iga Świątek. Tenisistki z wielu krajów zostały zaproszone do sesji zdjęciowej na tle meksykańskiej plaży i to właśnie te fotografie obiegły internet wraz z pochwałami dla looku Polki.

W kreacji projektantki Magdy Butrym przyćmiła wszystkie rywalki ubrane zwyczajowo na otwarcie turnieju w jasne, proste stroje. Sukienka Igi elektryzowała kolorem, miała otwarte plecy i sięgała ziemi.

Zmysłowy strój dopełniały okazały kwiat pod szyją, charakterystyczny dla strojów z metką Butryn. Ponadto stylizację dopełniały wiązane sandałki oraz nawiązujące do stylu vintage kolczyki.

Wśród komentarzy do sesji, padało m.in. stwierdzenie, że czerwona sukienka Igi Świątek to doskonały zabieg marketingowy. Polka wyróżniała się na tle pozostałych tenisistek – od razu było widać, kto jest pierwszą raketą świata. Czerwień jest mocna i kojarzona z sukcesem, władzą. Poza tym kolor ten świetnie współgrał z urodą zawodniczki.

22-letnia Iga Świątek mierząca 1.76 m, zgrabna i szczupła, nie ustępuje niejednej modelce. Lubi czasem zaskoczyć zjawiskowym wyglądem odbiegającym od kortowego stylu. Nie szaleje znoważem z makijażem ani fryzurami, stawiając w tym względzie na naturalność. Rodowita warszawianka odnosi pasmo sukcesów, dobrze odnajdując się w trudnych sytuacjach. Ma rzeszę fanów na całym świecie.

 H.K.

Iga Świątek na potrzeby sesji zdjęciowej zamieniła tenisowy strój na uwodzicielską czerwoną suknię

Kara dla Michała Wiśniewskiego

Michał Wiśniewski został skazany na 1.5 roku pozbawienia wolności oraz grzywnę 80 tys. zł za zaciągnięcie pożyczki na podstawie nieprawdziwych danych o dochodach

Pod koniec października znamy wokalistę – 51-letni Michał Wiśniewski – został skazany na 1.5 roku pozbawienia wolności oraz grzywnę 80 tys. zł. Czeką go też pokrycie kosztów procesowych. Piosenkarz był oskarżony o zaciągnięcie 2.8 miliona złotych pożyczki w SKOK Wołomin na podstawie nieprawdziwych danych o dochodach. Wyrok jest nieprawnomocny. Piosenkarz twierdzi, że jest niewinny.

Przed dwoma laty, jesienią 2021 r. piosenkarz usłyszał zarzuty dotyczące doprowadzenia do niekorzystnego rozporządzenia mieniem. „W celu uzyskania pożyczki Michał W. przedłożył nierzetelne, pisemne oświadczenie o swoich dochodach, które znacznie zawyżył, a także podał nierzetelne dane dotyczące dochodów poręczyciela – ówczesnej żony podejrzanego” – informowała Prokuratura Okręgowa Warszawa-Praga.

Jeszcze w 2006 r. artystce została udzielona pożyczka w wysokości 2.8 miliona złotych, której nie spłacił. Proces w tej sprawie ruszył końcem 2021 roku. Wiśniewski zapewniał, że nie zataił żadnych informacji, a 2006 rok był dla niego dobrym okresem. Miał wtedy między innymi trasę koncertową w Stanach Zjednoczonych, wygrał eliminacje do Eurowizji oraz wydał płytę.

Dochód w ocenie sądu, po przeanalizowaniu deklaracji podatkowych oskarżonego za tamten okres oraz innych dokumentów, był zdecydowanie niższy niż ten, który został wpisany w kwestionariuszu pożyczkowym piosenkarza. Sędzia zaznaczył, że oskarżony nie miał zdolności, by spłacać ratę miesięczną pożyczki wynoszącą ponad 66 tysięcy złotych.

Media cytują wypowiedź sędziego: „Nie jest tak, jak twierdzi oskarżony, że on się pomylił i wpisał zamiast dochodu przychód, a tak w ogóle to posiadał dochody, które pozwalały mu spłacać ten kredyt. Takich dochodów nie posiadał.”

 H.K.

Have a Happy Thanksgiving!
Hoping your Thanksgiving is filled with blessings and joy!

Attorney Marie T. Jablonski

P.O.Box 80482, Springfield, MA 01138
e-mail: marietjab@yahoo.com

Phone 413-205-2912
www.attyjablonski.com

MOŻLIWOŚĆ ZAMÓWIENIA DOMOWEJ WIZYTY PRAWNIKA

IMPREZA ŚWIĄTECZNA DLA DZIECI

SOBOTA, 2 GRUDNIA 2023
2:00PM
POLISH AMERICAN CITIZENS CLUB
82 BOSTON STREET
BOSTON, MASSACHUSETTS

RODZICE: PRZYNIĘŚCIE PREZENT DLA SWOJEGO DZIECKA, ABY OBDAROWAŁ JE NASZ MIKOŁAJ

WSTĘP JEST BEZPŁATNY, ALE DATKI SĄ BARDZO MIŁE WIDZIANE.

PYTANIA? WYŚLIJ E-MAIL
CONTACT@POLISHCLUBBOSTON.COM

ZAREJSTRUJ SIĘ NA
[BIT.LY/POLISHCLUB-KIDSCHRISTMAS2023](https://bit.ly/polishclub-kidschristmas2023)

Prosto z farmy na Twój stół!

- owoce i warzywa z lokalnych firm
- nasza własna piekarnia i delikatesy
- domowej roboty lody z Elsie's Creamery
- piwo i wino
- wiele innych specjałów spożywczych

Kwiaty cięte i w doniczkach

631 Center St. Route 21
Mass Pike Exit 7
Ludlow, MA 01056
413-589-7071
www.randalsfarm.net

Otwarte cały rok 7 dni w tygodniu
od 7 rano do 8 wieczorem

SPRZEDAŻ, KUPNO & WYNAJEM NIERUCHOMOŚCI

Stockwood Realty

Mówimy po polsku!

10 Andrew Square | Boston, MA 02127 | (617) 564-1762
www.stockwoodrealty.com

ANIA WOJCIECHOWSKA-TIFAK
617-953-4748
ania@stockwoodrealty.com

KAMILA FYDA
617-487-1280
kamila@stockwoodrealty.com

PROFESJONALIZM I DOŚWIADCZENIE, NA KTÓRYM MOŻESZ POLEGAĆ!

NIERUCHOMOŚCI NA FLORYDZIE

oraz przy słynnym Źródleku Młodości (Warm Mineral Springs)

KUPNO - SPRZEDAŻ - DOMY - DZIAŁKI

• SARASOTA • NORTH PORT • VENICE • PORT CHARLOTTE

18 LAT DOŚWIADCZENIA NA LOKALNYM RYNKU

Agata Bulanda PA preferred **SHORE**

Realtor – Notary Public

50 S. Lemon Ave. Ste 302, Sarasota, FL 34236 **MÓWIĘ PO POLSKU**
 Biuro: 941-999-1179, cell 941-323-6519
 agatabulanda@msn.com
 www.agatabulanda.com

Pierwsze na Florydzie polskie biuro detektywistyczne zaprasza do skorzystania z usług

- Poszukiwania osób ► Sprawy rozwodowe
- Pomoc w sprawach na terenie Polski
- Dochodzenia ubezpieczeniowe ► Ustalanie majątku

PIERWSZA KONSULTACJA ZA DARMO

35 Grand Palms Blvd,
 Englewood, FL 34223
 Mobile: 941 549 2395

Email: office@contra-riskconsulting.com
 www.contra-riskconsulting.com

AMERYKAŃSKA CZĘSTOCHOWA
 DUCHOWA STOLICA POLONII

THE NATIONAL SHRINE OF OUR LADY OF CZESTOCHOWA
 654 FERRY ROAD, PO BOX 2049, DOYLESTOWN, PA 18901
 TEL. 215-345-0600 EMAIL: INFO@CZESTOCHOWA.US
 WWW.CZESTOCHOWA.US

Myślisz o przeprowadzce na Florydę?

- ✓ Kupno domu?
- ✓ Inwestycja w nieruchomości na wynajem sezonowy albo całoroczny?
- ✓ Chcesz wystawić swój dom na sprzedaż?

Orlando i okolice. 20 lat doświadczenia.

KOMPLEKSOWA OBSŁUGA W JĘZYKU POLSKIM!

MAGDALENA DANOS
 Realtor®
 Gold Key of Excellence
 Accredited Buyer's Representative
 Accredited Luxury Home Specialist
 NHCBC: New Home Co Broker

tel. 407-760-9286
 Gold Key of Excellence
 Lifestyle International Realty
 magdalenadanos@gmail.com
 130 Pasadena Place, Orlando, FL 32803

Chopin

PARCEL SERVICE

to firma tworzona przez ludzi z wieloletnim doświadczeniem w branży, z którą wyślesz do Polski wszystko – od paczek, przez samochody po całe kontenery.

PRZESYŁKI Z USA DO POLSKI I EUROPY
TRANSPORT MORSKI I LOTNICZY

PACZKA MORSKA DO POLSKI do 20 lb - \$26, a każdy następny funt \$0.55, bez żadnych dodatkowych opłat.

Tel. +1 413 363 0367
 office@chopinparcel.com | www.chopinparcel.com
 161 Doty Circle, West Springfield, MA 01089

ATRAKCYJNE CENY

Pytajcie o nas u lokalnych agentów

We invite you to visit us!

The American Institute of Polish Culture, Inc.
 Phone: 305.864.2349
 e-mail: info@ampoloinstitute.org
 www.ampoloinstitute.org

Honorary Consulate of the Republic of Poland
 Blanka A. Rosenstiel, Honorary Consul
 Phone: 305.866.0077
 e-mail: polconsulfl@yahoo.com

Chopin Foundation of the United States, Inc.
 Phone: 305.868.0624
 e-mail: info@chopin.org
 www.chopin.org
 Competitions • Concerts • Scholarships

1440 79 th Street Causeway, Suite 117, Miami, Florida 33141

DOUBLE K TRUCKING
DUMPSTER RENTAL AND SERVICES

**Dynamicznie rozwijająca się
firma transportowa
Double K Trucking,
LLC z Dudley, Massachusetts**

zatrudni od zaraz KIEROWCÓW
z prawem jazdy CDL Class A

Skontaktuj się z nami – warto porozmawiać:

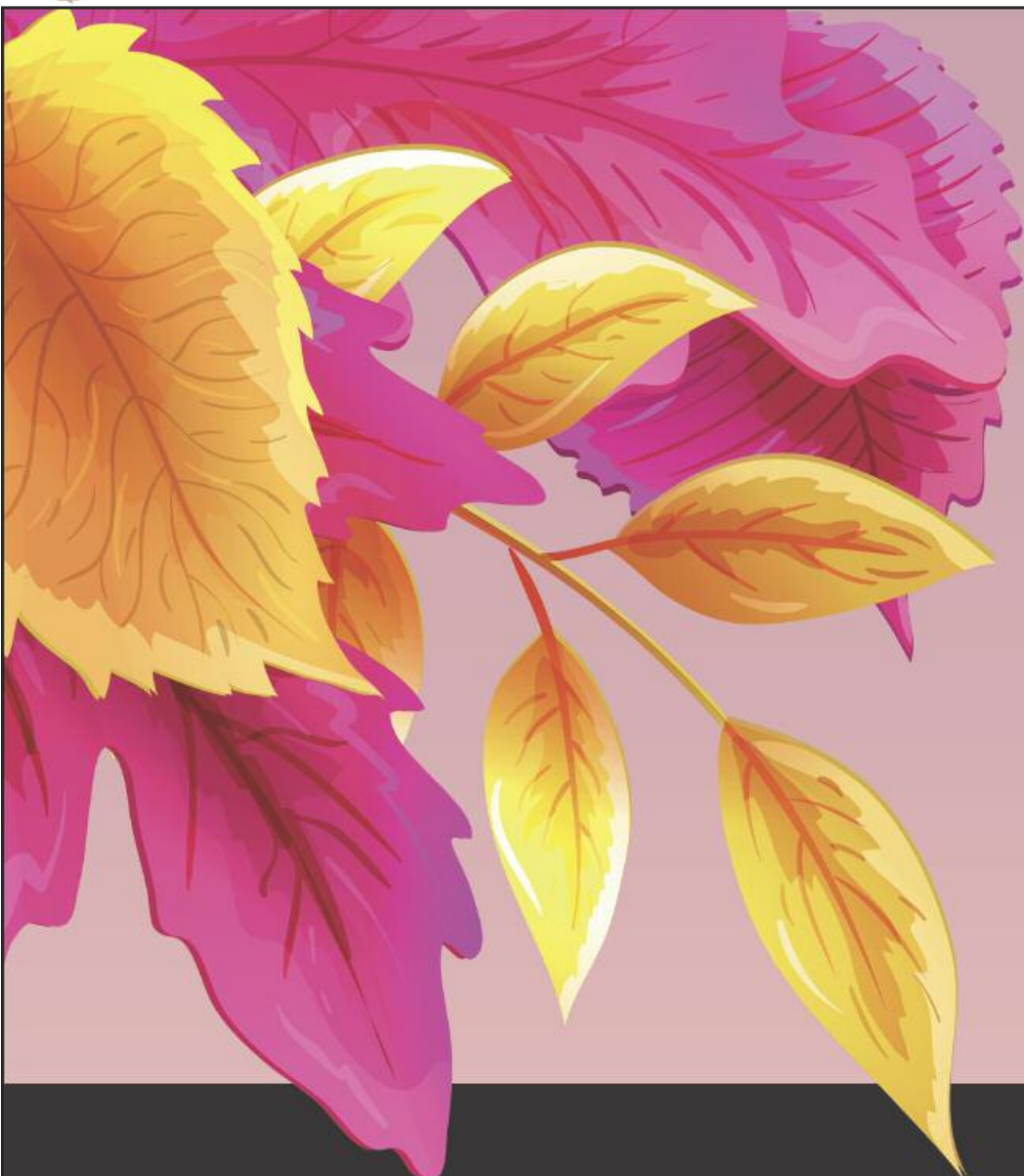
 860-382-8466

Życzymy wszystkim Klientom
oraz całej lokalnej Polonii
miłego Świąta Thanksgiving

Kalinowski General Construction, Inc.

PRAVDA

*jest
zawsze
tylko
jedna!*

PRAVDZIWIE RADOSNEGO
ŚWIĘTA

Thanksgiving

Szukaj polskiej wódki PRAVDA w lokalnych sklepach monopolowych.